

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2025
9. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 84. schůze Poslanecké sněmovny

1. Ceny energií od ledna 2024 – pokus druhý

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2025
9. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 84. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 30. listopadu 2023

Obsah:

Strana:

30. listopadu 2023

Schůzi zahájil místopředseda PSP Jan Skopec.

Usnesení schváleno (č. 838).

Schválen pořad schůze.

1. Ceny energií od ledna 2024 – pokus druhý

Řeč místopředsedy PSP Karla Havlíčka 6

Řeč předsedy vlády ČR Petra Fialy 11

Další část schůze řídil místopředseda PSP Jan Bartošek.

Řeč poslance Andreje Babiše 19

Řeč poslance Tomia Okamury 26

Řeč poslance Radima Fialy 34

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Klára Dostálová.

Řeč ministra životního prostředí ČR Petra Hladíka 40

Řeč poslankyně Bereniky Peštové 43

Řeč poslance Romana Kubička 44

Řeč poslance Richarda Brabce 44

Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové 45

Řeč poslance Jana Hrnčíře 45

Řeč poslance Václava Krále 45

Řeč poslankyně Bereniky Peštové 46

Řeč ministra životního prostředí ČR Petra Hladíka 46

Řeč poslance Jiřího Maška 47

Řeč poslankyně Bereniky Peštové 47

Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové 47

Řeč ministra životního prostředí ČR Petra Hladíka 48

Řeč poslance Huberta Langa 48

Řeč poslance Václava Krále 49

Řeč poslankyně Evy Fialové 49

Řeč ministra životního prostředí ČR Petra Hladíka	49
Řeč poslance Pavla Bělobrádka	49
Řeč poslankyně Renaty Oulehlové	50
Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	50
Řeč poslankyně Jany Pastuchové	51
Řeč poslance Pavla Bělobrádka	51
Řeč ministra životního prostředí ČR Petra Hladíka	51
Řeč poslankyně Renaty Oulehlové	52
Řeč poslance Romana Bělora	52
Řeč ministra průmyslu a obchodu ČR Jozefa Síkely	52

Další část schůze řídila místopředsdkyně PSP Olga Richterová.

Řeč poslankyně Bereniky Peštové	57
Řeč poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové	57
Řeč ministra financí ČR Zbyňka Stanjury	57
Řeč místopředsedy PSP Karla Havlíčka	62
Řeč poslance Radka Kotena	71
Řeč poslance Romana Kubička	72

Další část schůze řídil místopředseda PSP Karel Havlíček.

Řeč poslankyně Marie Pošarové	74
Řeč poslance Richarda Brabce	75
Řeč poslance Patrika Nachera	77
Řeč poslance Karla Sládečka	78
Řeč poslance Ondřeje Lochmana	78

Další část schůze řídila místopředsdkyně PSP Klára Dostálová.

Řeč místopředsedy PSP Karla Havlíčka	79
Řeč poslance Tomia Okamury	79
Řeč poslance Ondřeje Lochmana	80
Řeč místopředsedy PSP Karla Havlíčka	80
Řeč poslance Radka Rozvorala	83
Řeč místopředsedy PSP Karla Havlíčka	84

Usnesení schváleno (č. 839).

Závěrečná řeč místopředsdkyně PSP Kláry Dostálové

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny
11. července 2023
Přítomno: 173 poslanců

(Schůze zahájena v 9.00 hodin.)

Místopředseda PSP Jan Skopec: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 84. schůzi Poslanecké sněmovny a všechny vás vítám.

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás všechny odhlásím a prosím, abyste se všichni přihlásili identifikačními kartami a případně mi oznámili, kdo žádá o vydání karty náhradní.

Schůzi svolala předsedkyně Poslanecké sněmovny podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu na základě žádosti 49 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána elektronickou poštou v pátek 24. listopadu 2023.

Nyní přistoupíme k určení dvou ověřovatelů této schůze. Navrhuji, abychom určili poslankyni Miladu Voborskou a poslance Toma Philippa. Má někdo jiný návrh? Žádný jiný návrh neviduji, proto budeme hlasovat.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro, aby se tyto dva stali ověřovateli zápisu? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti?

V hlasování číslo 1 bylo přihlášeno 81 poslanců, pro hlasovalo 78, proti nikdo. A já konstatuji, že jsme ověřovateli 84. schůze Poslanecké sněmovny určili paní poslankyni Miladu Voborskou a pana poslance Toma Philippa.

Sděluji, že do zahájení schůze požádali o omluvení své neúčasti na jednání tyto poslanci a poslankyně: paní poslankyně Adámková Věra do 10 hodin z pracovních důvodů, paní poslankyně Babišová Andrea do 16 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Bašta Jaroslav celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Benešík Ondřej celý jednací den ze zdravotních důvodů, paní poslankyně Berkovcová Jana od 12 hodin z pracovních důvodů, paní místopředsedkyně Dostálová do 11.50 z pracovních důvodů, paní poslankyně Dražilová celý jednací den z rodinných důvodů, pan poslanec Dubský Tomáš od 15.30 z pracovních důvodů, pan poslanec Dvořák Jaroslav celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Foldyna Jaroslav celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Gazdík Petr do 14 hodin ze zdravotních důvodů, pan poslanec Hájek Jiří celý jednací den z pracovních důvodů, paní poslankyně Hanzlíková Jana celý jednací den ze zdravotních důvodů, paní poslankyně Jílková Marie celý jednací den ze zdravotních důvodů, pan poslanec Kobza Jiří celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, pan poslanec Kohajda Michael celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Kolář Ondřej do 10 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Kott Josef celý jednací den z pracovních důvodů, paní místopředsedkyně Kovářová Věra do 13.45 z pracovních důvodů, paní poslankyně Krutáková Jana celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Michálek Jakub do 11 hodin ze zdravotních důvodů, pan poslanec Navrátil Jiří celý jednací den z pracovních důvodů, paní poslankyně Ožanová Zuzana od 16 hodin z rodinných důvodů, paní poslankyně Pastuchová Jana do 13 hodin ze zdravotních důvodů, paní poslankyně Pokorná Jermanová Jaroslava od 15.30 do 18 hodin z pracovních důvodů, paní poslankyně Potůčková Lucie celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, pan poslanec Pražák David do 14 hodin z pracovních důvodů, paní poslankyně Quittová Petra do 15.30 z pracovních důvodů, pan poslanec Salvetr Rudolf od 16 hodin z pracovních

důvodů, pan poslanec Svoboda Bohuslav celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Šimek David celý jednací den z pracovních důvodů, pan poslanec Tureček Karel celý jednací den z pracovních důvodů, paní poslankyně Válková Helena do 11 hodin z osobních důvodů, pan poslanec Vlček Lukáš do 13 hodin z pracovních důvodů, pan poslanec Zlinský Vladimír celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, pan poslanec Zuna Michal od 11 hodin z pracovních důvodů.

Z členů vlády se omlouvá pan ministr Bartoš Ivan od 12 hodin do 14 hodin z pracovních důvodů, pan ministr Baxa Martin celý jednací den z pracovních důvodů, pan ministr Mikuláš Bek celý jednací den z pracovních důvodů, pan ministr Pavel Blažek celý jednací den z pracovních důvodů, paní ministryně Jana Černochová celý jednací den z pracovních důvodů, pan ministr Martin Dvořák celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, pan ministr Petr Hladík od 9 hodin do 12 hodin z pracovních důvodů, pan vicepremiér Marian Jurečka od 9 hodin do 15 hodin z pracovních důvodů, pan ministr Martin Kupka do 14 hodin z pracovních důvodů, paní ministryně Langšádlová Helena od 9 do 11 hodin z pracovních důvodů, pan ministr Jan Lipavský celý jednací den z důvodu zahraniční cesty, pan vicepremiér Vít Rakušan do 15 hodin z důvodu jednání v Senátu, pan ministr Šalomoun Michal od 12.30 z pracovních důvodů, paní poslankyně Bačíková celý jednací den z rodinných důvodů.

Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 84. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu. Rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad.

S přednostním právem se před hlasováním o pořadu hlásí pan předseda Josef Cogan. Není tomu tak. Další přednostní právo, pan místopředseda Karel Havlíček... A s dalším přednostním právem před otevřením programu pan Andrej Babiš? Také ne? (Poslankyně Schillerová reaguje z lavice, že vystoupí až po schválení pořadu schůze.) Že se to otevře až? Dobrá.

Nyní tedy budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 84. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl předložen. Já raději zagonguji, ať mohou dorazit všechny paní poslankyně a všichni páni poslanci do sálu.

Jen připomenu, že nyní budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 84. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Ať stiskne tlačítko a zdvihne ruku. Kdo je proti pořadu 84. schůze?

V hlasování číslo 2 bylo přihlášeno 118 poslanců, pro hlasovalo 115, proti nebyl nikdo. Pořad schůze byl schválen.

A nyní přistoupíme k jedinému pořadu schůze, kterým jsou Ceny energií od ledna 2024 – pokus druhý.

1. Ceny energií od ledna 2024 – pokus druhý

Poprosím, aby se slova ujal za navrhovatele pan místopředseda Karel Havlíček, který, bude-li souhlasit, se stane zároveň zpravodajem tohoto bodu. Pane místopředsedo, prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Vážený pane předsedající, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážený pane premiére, vážení členové vlády, máme zde opakovaný pokus stran cen energií na rok 2024. Jak všichni víte, před 14 dny to nedopadlo, místo věcné diskuse k tomuto nás čeká... Jsme diskutovali pouze o minulosti a popravdě řečeno, zhádali jsme se u toho jako koně.

Lidé a firmy jsou otráveni a nezajímá je už to, co bylo. Zajímá je to, co bude. A já si proto dovolím dnes navrhnout, pane premiére, jiný scénář. I když mi to nepřísluší a nemusíte na to přistoupit. Za prvé děkuji za to, že se schůze opakuje a že se schůze otevře. Považuji to za korektní. Prosím, vyvarujme se dnes osobních útoků, vymlouvání se na minulost, hledání viníka a pojďme zkusit v těch pár hodinách hledat společné řešení.

Situace je vážná, ale je šance s tím ještě něco pro rok 2024 udělat. Lidé očekávají od politiků přece, že dokážou najít řešení. Cílem by nemělo být to, že mediálně dnes či zítra vyhraje ten či onen politik, ale to, že eliminujeme nárůst cen energií, pokusíme se vytvořit předvídatelné prostředí. Pojďme, pane premiére, se o to dnes pokusit. Nemusíme se na všem shodnout, já tomu rozumím. My máme nějaké varianty, jak z toho ven. Vy máte určitě také nějaké varianty. Pojďme je představit a pojďme o nich věcně s čísly, s dopady stran i zákonů, stran Evropské unie diskutovat. A prosím lidi, kteří se na nás dívají nebo budou dívat ze záznamu, aby to porovnali, aby se podívali, kdo přichází s jakým řešením, jestli je to relevantní, jestli to dává smysl, nedává smysl, nedává smysl, a případně aby vyhodnotili ty, kteří pouze politicky útočí. Já vám můžu slíbit, že my nezačneme útočit. Pokud by tak nastalo z vládních lavic, jsme připraveni a máme nabito, ale tím nevyhrožuji, já jenom říkám, že my dnes nezačneme zle.

Pojďme se tedy odrazit od faktů, a poté, co s tím uděláme. Shodneme se na tom, že ceny energií jsou vysoké. Já zde teď nechci říkat, že máme nejvyšší ceny energií v celé Evropské unii. Shodneme se na tom, že patří mezi ty nejvyšší. Máme zde tři takové hlavní analýzy, určitě je sledujeme, Český statistický úřad a Eurostat, tam podle té nové analýzy, vidíte, že nepopichuji, jsme na 9. místě ve smyslu nejvyšší. Pak zde máme ten tradiční HEPI ukazatel, který se vztahuje ale pouze na hlavní města a vztahuje se na kupní sílu. Tam bohužel stran elektřiny máme za prvních deset měsíců osmkrát nejvyšší a dvakrát jsme druhí nejvyšší. A co se týká OECD – inflace, což není úplně nezanedbatelný údaj, tak tam jsme za září roku 2023 druhí nejvyšší ve smyslu energetické inflace. Shodneme se na tom, že ceny nejsou rozhodně nízké a že patří skutečně mezi ty nejvyšší. A teď jsme v situaci, a to je zjevný fakt, to jsme tady včera diskutovali, kdy se vláda rozhodla přestat podporovat ve velké výši ceny energií, ať už na té úrovni silové elektřiny, nebo na té úrovni regulatorní, to znamená ve smyslu regulovaných cen energií. Konkrétně se jedná o 64 miliard korun, na tom je shoda, není možné toto rozporovat, které se přehodí ze státu na spotřebitele, čili na firmy nebo na domácnosti od příštího roku. Ale ať jsme přesní, protože velmi často jsou zde zavádějící informace. Vláda poskytla, pane premiére, to určitě víte, i pane ministře, v roce 2023 110 miliard korun v rámci podpory cen energií. Konkrétně se jednalo o 50 miliard korun v rámci zastropování, to byly ty první měsíce, a 60 miliard korun, zaokrouhluji to, byly regulované složky, čili za přenos, distribuci a za obnovitelné zdroje energie.

Tady je třeba říct jednu věc a to je třeba říct natvrdo. Toto nebyl žádný milodar strany vlády. Vy jste v roce 2022 nešli do toho tou cestou, kterou my jsme navrhovali, to znamená zastropování u výrobců, nechali jste tržní prostředí s tím že jste řekli, že poté, co tedy se zaplatí ty vysoké ceny energií, tak se to stáhne z těch, kteří na tom vydělali, to znamená energetické společnosti, zdání se jim to a tak dále, byla na to celá řada nástrojů, a tyto zdroje se dále pustí zpátky do podpory. Já jsem přesvědčen, že to nebyla šťastná cesta. Lepší byla ta naše, ale to už je rozlité mléko. Ted' tady nejsem od toho, abych kritizoval, já jenom říkám, že to je třeba dát do kontextu, že jste díky tomu vybrali nemálo zdrojů. Na windfall tax to vypadá, že v roce 2023, zatím беру poslední čísla z Ministerstva financí, když tak nám to pan

ministr upřesní, na nadměrných cenách energií to bylo 18,5 miliardy korun, na dividendě ČEZ 54 miliard korun a na emisních povolenkách, které dorazí pouze na Ministerstvo financí, neberu teď ty emisní povolenky, co končí v Modernizačním fondu, do toho nesahejme v tuto chvíli, tak je to 38 miliard korun. Ano, vzali jste ty zdroje a vykompenzovali jste to na té regulované složce a poté na těch obnovitelných zdrojích.

Toto všechno ale končí. Jinými slovy, těch 110 miliard korun se dále nebude vyplácet, nepodpoří se, až na výjimku, ať jsem přesný, a to je 9 miliard korun. Těch 9 miliard korun by mělo jít na obnovitelné zdroje energie. Opět pozor, těch 9 miliard korun ale není žádný milodar v tuto chvíli. Těch 9 miliard korun je vlastně to, co vám z toho výpočtu takzvané zbylo. Ono totiž je to zastropováno. To říkám pro ty, kteří třeba to nesledují tak detailně, čemuž rozumím. U těch obnovitelných zdrojů energie je strop pro spotřebitele 495 korun za megawatthodinu, čili necelých 600 korun včetně DPH. U firem to tak nebylo, tam to bylo níž, někde kolem dvou stovek, a v tuto chvíli vlastně vy jste to dopočítali tak, že jste nastavili strop 495, ten je tedy nastaven v zákoně jak pro lidi, tak pro firmy, a z toho vám vypadlo, že vlastně stát musí doplatit zjednodušeně řečeno 9 miliard korun. Čili to je realita, to je fakt.

Nezapomeňme ještě na jednu věc, pane premiére i pane ministře Síkelo. Vláda ve 12. měsíci roku 2022 odsouhlasila částku 17 miliard korun, ta šla úplně mimo, jakožto kompenzace cen tepla. To bylo za rok 2022 a rok 2023. My jsme to tenkrát podpořili, zdálo se mi to korektní, férové, a znovu říkám, vztahovalo se to už ke starému roku 2022 plus k tomu, co bude v roce 2023. S tím že se to bude vyplácet v dalších měsících. Toto se znotifikovalo, bylo to řádně prodiskutováno stran všech aktérů energetického trhu a tak dále, a dostali jsme v uvozovkách povolení tuto podporu poskytnout. To se v říjnu zrušilo, takže těchto 17 miliard také nebude. To se ale váže k teplu, zejména k centrálnímu vytápění.

A teď zpátky. Já rozumím, pane premiére i pane ministře, tomu, že nebudete dále podporovat tu silovou elektřinu, to je těch 50 miliard korun, to je to zastropování. Popravdě řečeno, už k tomu skutečně není důvod, i když jsou země, které to dělají. Většina zemí ale, ať jsem objektivní, už skutečně silovou elektřinu nepodporuje. Třeba kdo ji podporuje stále ještě, je Slovensko. Určitě jste jednali rovněž v rámci návštěvy slovenských představitelů v minulém týdnu i o cenách energií. Tam to skutečně drží i v roce 2024 na té silové ceně 1 500 korun přibližně. Uvidíme ale, jak se bude vyvíjet trh. Lze předpokládat, a tady bych s vámi souhlasil, že se bude ta silová cena elektřiny snižovat, to znamená, že bychom v tomto měli mít dobrá očekávání. Mimo jiné třeba ani v tom Německu nebudou podporovat dále firmy v rámci silové elektřiny. To jste možná taky zaregistrovali. Jinak ještě v roce 2023 a v roce 2022 to tak bylo. Čili podporovali. Ale znovu říkám, nerozporuji těch 50 miliard korun. Chápu to, že za tu silovou elektřinu v tuto chvíli se tam dávat nebude. Ale co rozporujeme, a to je ten problém a to je těch 60 miliard, co tam zůstává. Čili 110 miliard, odečtu 50 miliard a zůstává nám 60 miliard. Já to upřesním. 60 miliard to bylo v roce 2023. Podle našich výpočtů to na příští rok vychází na 64 miliard korun, konkrétně 38 miliard korun za přenos a za distribuci a 26 miliard korun za obnovitelné zdroje energie.

A teď je třeba si říct korektně, co toto vlastně všechno bude znamenat. Mě to od vás mrzí, že jste i na těch tiskových konferencích nenašli tu odvahu, a já vím, že se to neříká jednoduše, ale stejně se to lidi nakonec dozvědí, doběhne je to, tak pojďme si to říct natvrdo, tak jak to je. A já to neříkám teď zle, vyzývavě. Pouze pracuji s fakty, která jsem dostal od energetických společností, a já vím, že vy je máte. Tak prosím ukažme ta čísla a pojďme si říct, jaký bude dopad. A máte pravdu v jedné věci, pane premiére, že u 40 % zákazníků skutečně to bude v řádu velmi nízkých jednotek procent, možná 1, možná 2 %, beru celkovou cenu elektřiny, dokonce někde u některých to může být minus 1, minus 2 %. Bavíme se o 40 % zákazníků. Pozor ale, u 35 % zákazníků, což jsou zákazníci, kteří jsou dneska těsně pod stropem, tam bude ten nárůst mezi 10 a 20 %. Pak máme dalších 10 % zákazníků, což jsou ti, kteří to měli fixováno v roce 2022, což není tak dlouho, a tam musí tato čísla mít, to vychází, že by to rostlo celkově mezi 20 a 25 %. A pozor, máme zde skupinu 15 % zákazníků,

ano, to jsou zejména zákazníci Bohemia Energy, ale jsou tam i jiní, kteří fixovali v roce 2021. Ano, měli to dobře zafixováno, to já nezpochybňuji, ale lidé už dnes se nepohybují v tom, já jsem fixoval, nefixoval, měl jsem. Oni se na to dívají z úhlu pohledu, že jim chodí složenky, chodí jim účty a tak dále. A nějak si fixují to, že se jim nebude zvedat cena elektřiny. Ale bohužel tady je třeba natvrdo říct, že těm se to zvedne zásadním způsobem. U D02 to dokonce bude víc jak 70 %.

Takže je třeba si korektně říct, na jaké skupiny zákazníků to dopadne. Pokud se na tomhle neshodneme, tak nenajdeme žádné řešení a budeme to marketingově hrát každý na svoji stranu. Já kdybych byl skutečně v tomhle nekorektní, tak se budu bavit jen o té skupině, kde to poroste nejvíc. Když vy budete nekorektní, pane premiére, budete se zase bavit o té první skupině a tvrdit, že to vlastně není žádný nárůst. Není to tak. Je to někde mezi a pojdme to korektně, korektně přiznat. Ten větší problém, víme všichni, že bude u firem. Byť je třeba objektivně zase říct, že ta regulovaná složka u těch firem je menší, než je ta neregulovaná složka. Ale určitě vám to chodí taky, obrovské množství firem nyní už píše a ukazuje, co jim přišlo za výměr na příští rok. A já záměrně teď neukážu ty firmy velké, o těch nepochybně víte.

Například Třinec nebo Liberty, tam to bude více jak 556, 600 milionů korun za rok v rámci obnovitelných zdrojů. Ale ukážu vám jednu menší firmu, nebudu říkat její jméno, ale klidně vám ho potom řeknu, jedná o středočeský malý pivovar, který platil za obnovitelné zdroje v roce 2023 51 463 korun a bude platit v roce 2024 za obnovitelné zdroje 368 280 korun. To už je výměr, který je hotový. Tak vidíte, že to není bagatelní záležitost. Je to pěti-, šestinásobek. Ano, v té celkové ceně to potom samozřejmě nebude takovýhle nárůst, tam záleží na tom, jakou budou mít spotřebu, a bude záležet na tom, u koho samozřejmě jsou. Já tím jenom chci říct, že u těch firem to skutečně může být poměrně zásadní nárůst.

A teď si ještě pojdme říct, jakým způsobem se vyvíjí cena tepla, protože teď jsme se bavili o ceně elektřiny. (Odmlčuje se kvůli hluku v sále.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pane předsedo, rozumím. Poprosím kolegy a kolegyně, aby se zklidnili, případně pokud chtějí pokračovat v rozhovoru, aby tak učinili v předsáli, abyste mohl v klidu pokračovat. Děkuji pěkně.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Já děkuji. U toho tepla to bude rozdílné, ale v každém případě věřím, pane ministře Síkelo, že už dneska Ministerstvo průmyslu a obchodu – a nemám to ověřené, to teď fakt jako střílím – má už přehled o tom, jak se budou k cenám tepla stavět jednotlivé teplárny. Já bych byl rád, abyste to zde ukázal. Abyste řekl ano, zatím jsme si zmonitorovali trh třeba ze 70 %, z 50, já to nevím. A vypadá to, že tyto, tyto, tyto regiony poroste cena tepla o 10, o 20, o 30 %. Všichni víme, že to začínají v tuhleto chvíli nejenom signalizovat, ale někteří už skutečně ty výměry mají. Já jsem to zaregistroval v opatovické elektrárně, viděl jsem to... tím pádem by to mělo dopad na východní Čechy, zejména tady Hradec Králové, Pardubice, zaregistroval jsem to v Plzni, tuším, že to byl Jablonec, teď to říkám z hlavy, nemám to všechno před sebou. Ale ty cenové nárůsty tam budou někde mezi 10, 20, 30 %. Včera jsem zaregistroval, ještě jsem se s nimi nespojil, se Sokolovskou uhelnou, tam jedou na uhlí, že ten nárůst bude okolo 30 %.

Samozřejmě ty důvody jsou různé. Uvědomme si, že teplárny, centrální vytápění jsou založeny z 50 % na uhlí. Tam lze předpokládat, že to může růst ze dvou důvodů. Za prvé ten, že roste cena emisních povolenek nebo že je extrémně vysoká, ony to začnou promítat do nákladů. Druhá věc je ta, že musí dekarbonizovat, to znamená mají vyšší náklady a zřejmě se tomu nevyhneme. Tak je třeba, abychom si tohleto korektně řekli. Co se týká toho plynu, tak tam už se nevyhneme tomu, že i když nepochybně bude... nebo nepochybně, já tomu chci věřit a vypadá to tak, že bude klesat cena plynu na trzích, s tím souhlasím, ale pozor, zase nám

do toho vstoupí ta regulovaná část ceny plynu, která je sice menší než ta neregulovaná, zásadním způsobem menší, je to jiné než u té elektřiny, ale víme, že tam máme už ty nové věci typu nákup infrastruktury a tak dále. To znamená, to teď nevyčítám, já prostě to беру už jako hotovou věc a já jenom říkám, že prostě to se v tom projeví... (Obrací se na ministru Síkelu, který reaguje z lavice.) Kdyžtak to potom řekněte, pane ministře, víte, že vás nenapadá, jo. Samozřejmě že vím, že i kdybyste do toho nevstoupili, tak že by se to muselo zvýšit, ta cena. To já vím. Já to neříkám teď vám jako výtku. Já jenom říkám, že tím, a kdyžtak mě opravte, že NET4GAS, ať už ho vlastní kdokoliv, tak pravděpodobně nebude tranzitovat, bude vlastně žít jenom z toho, co bude v rámci přenosu v České republice, a nebude mu to prostě stačit. To znamená, muselo by se to zvýšit. A teď se nebavím o tom, jak to bude, až se třeba budou splácet ty dluhopisy, to bude ještě za nějakou dobu. Teď se bavíme o tom, že jsme v nějaké situaci, kdy se to bude muset zvyšovat, ať už z důvodu provozu toho NET4GASu, nebo možná i z důvodu toho, že ten ČEPS to nakoupil a jsou tam teď třeba jednotky miliard korun. Není to zásadní částka, ať si rozumíme. Já jenom říkám, že to jsou nějaké vlivy, které nám to prostě zvýší. Mám ten pocit, ale kdyžtak mě opravte, že z těch 64 miliard jsou to asi 2 miliardy korun.

V každém případě ale to důležitější, co lidi zajímá, není možná ta příčina, co za tím je, to už je hotovo, je to, kde to tedy poroste, ta cena toho tepla. A nebagatelizujme to, protože to se jedná o lidi, kteří jsou připojeni na centrální vytápění, jsou to hodně lidé v panelácích a tam se asi shodneme na tom, že to jsou lidé spíše se středními nebo nižšími příjmy. A jestliže mu dneska poroste cena elektřiny, někomu o jednotky procent, někomu třeba o 10 %, někomu třeba ještě o něco víc, ten kdo měl 21, ještě víc, zafixováno, a k tomu mu ještě stoupne cena tepla, tak to nemusí být pro něj vůbec, vůbec jednoduché. Takže to je ten důvod, proč to tady otevírám, a nad tím bychom si měli něco říct.

A teď co s tím. Mně na tom vadí jedna věc. Stát v roce 2024 rovněž vybere podobně jako 2023 díky vysokým cenám energií nemalé částky. Klidně si to tady rozdiskutujme. Já jsem tady říkal, nevím, jestli tady už byl pan ministr financí, teď ho tady vidím, že v tom roce 2023 jsem dopočítal, možná to je špatně, že na windfall tax vyberete 46 miliard korun, ale jsou to banky i energetické společnosti, nadměrné ceny energií 18,5 miliardy, dividendu z ČEZu 54 miliardy, ale ať jsem korektní, něco by tam byla i ta normální, kdyby nebyly samozřejmě zvýšené ceny, a na emisních povolenkách 38 miliard korun na Ministerstvo financí. Ale to byl rok 2023. Nemám ten detail, jak to bude v roce 2024, a doporučoval bych, abychom tady toto otevřeli, abychom si řekli, kolik vybereme na dividendě ČEZ v roce 2024. A ať jsme korektní, kolik vybereme více, než jak se vybíralo v minulosti. To znamená, mně jde o tu délku, jestli si rozumíme, toho mimořádného stavu. Protože to, že ČEZ vydělává dneska mimořádně, není dáno jen podnikatelskou dovedností, ale tím, že se veze na vysokých cenách energií. A pojďme si říct, kolik stát vybere navíc vůči tomu, co by vybral za normální situace. To si myslím, že je fér.

Druhá věc je, kolik si vybere na windfall tax. A já chci zase teď hrát fér. Protože windfall tax, něco půjde z banky, něco půjde z energetických společností, něco, já nevím, z rafinerek a tak dál. Pojďme si říct, kolik v roce 2024 bude výběr na windfall tax jenom z těch energetických činností. A pak si pojďme říct, byť to dávám pod čáru nebo někde stranou, kolik stát vybere z emisních povolenek. A teď nechávám stranou Modernizační fond. Pojďme se bavit jenom o tom, pan ministr mi to vysvětloval, jedná se o ten žlutý balíček, nebo to je jedno, jak to nazveme, to jsou ty zdroje, které jsou ve výši z roku 2023 38 miliard korun, ale určitě v příštím roce z mého úhlu pohledu budou třeba podobné na Ministerstvu financí. Jakkoliv rozumím tomu, že tam s tím můžeme pracovat omezeně, ale k tomu ještě dojdou. To podle mého názoru jsou jasné čitelné zdroje, které stát vybírá díky tomu, že jsou vyšší ceny energií. Na tom se shodneme.

A teď si pojďme připomenout, proč vybírá tyhle peníze. No protože, jak už jsem říkal, jste šli v roce 2022 jinou cestou, než kterou jsme navrhovali. Nešlo se tedy na zastropování

cen u výrobců, šlo se cestou tržní s tím, že se vybere navíc a to, co se vybere, se zpátky pustí spotřebitelům, firmám a tak dále. A v roce 2023 jste to plus minus udělali. Teď bychom se mohli bavit o tom, jaké ty příjmy z toho byly a jaké byly výdaje a co jsme všechno do těch mimořádných příjmů mohli zahrnout.

Ale já už nechci řešit rok 2023, já chci řešit rok 2024. Tak. Já tím jenom chci říct, že ty energetické firmy to neviděly díky svojí šikovnosti, ale díky mimořádné situaci. A nepochybně v roce 2024 ještě díky mimořádné situaci budou vydělávat a vy jakožto stát z toho budete mít tyto zdroje. A férová nabídka – to není nabídka, ale myslím si, že férový čin je takový, že bych tyhleto zdroje zpátky pustil do té podpory. Jenom to, co vyberu navíc. Já myslím, že to je korektní. Protože to nejsou při všem respektu peníze vaše. To jsou přece peníze těch, kteří za to zaplatili. Spotřebitelé a firmy. Ti to protrpěli, byli naštvaní, že třeba někde to bylo za jiné peníze, ale šli jste touto cestou. Dobře, tak teď jim to vraťme tak jako v roce 2023 v roce 2024. Neříkám ve stejné výši, to ne, protože to určitě bude menší. A to je to, o co mi jde. Já se stále vracím k tomu, že z těch 110 miliard, které jste dali v tom roce 2023, teď chcete dát pouze 9 miliard. To je velký rozdíl. A já jsem přesvědčen, že vyberete výrazně víc, než je těch 9 miliard. Takže myslím, že to je snad logické.

Úplně samostatný příběh potom jsou příjmy z těch emisních povolenek. Já rozumím tomu, že to není jednoduché, já rozumím tomu, ať to zkrátíme, že Evropská komise vydala jakousi směrnici, ale na druhé straně stále to ještě nemáme přijato v českých zákonech. A popravdě řečeno, nepřijmeme to hned, to může trvat ještě několik měsíců, protože pokud vím, ještě není ani připomínkové řízení, nechci to teď odhadovat, pan ministr nám to třeba vysvětlí a řekne, že to bude v únoru, v březnu, v dubnu, možná to bude ještě později, možná se tam bude taktizovat, to by bylo třeba moje doporučení. Ale v každém případě do doby, na tom se snad shodneme, dokud není přijat zákon, to znamená, dokud není transpozice, tak jedeme podle starého scénáře. To znamená, stále by se mohlo kompenzovat i ve smyslu starých zdrojů a to jedno slovíčko, ten development, to znamená, ty nové zdroje by byly až po tom přijetí. Ale v každém případě já doporučuji do té doby takticky vyjednávat. Dokud to není přijato, tak ještě je stále šance. Protože pokud uhradíme ten rok 2024, a to by bylo moje velké přání, aby se ty obnovitelné zdroje energie skutečně ještě rok udržely na tom státu, ale rozumím panu ministru financí, že nemá, z čeho by to platil v tuto chvíli, tak sáhnout do toho vaku těch emisních povolenek. Pokud samozřejmě už ty peníze, těch 38 miliard korun, nejsou v uvozovkách utraceny, neříkám to ve zlém, za něco jiného. Ale za co jiného? Já zase klidně tvrdím – mělo by to jít na tu energetiku, to znamená na tu kompenzaci, ale o tom se tady pobavme. To znamená, ano, máme tam ještě dalších možná 40 miliard korun necelých z emisních povolenek.

Takže to jsem řekl příležitost, tedy aby to šlo za těmi energickými firmami, to jsem sdělil, vyšší ceny energií taky, emisní povolenky taky... Energetický regulační úřad. I tady ještě vidím, že by mohla být šance, a já jsem to dával jako připomínku, a to se týká cen za distribuci a za přenos, pokusit se jednat o rozložení třeba na dva nebo na tři roky. Já vím, že jenom posouváme ten problém, to já si velmi dobře uvědomuji, ale otázka je, nějaký čas bychom tím získali a je to ještě jedna z možných cest, jakým způsobem rozložit ty platby za přenos a distribuci, což je 38 miliard korun.

Ano, měli jsme zde ještě jednu variantu, se kterou nesouhlasil pan ministr financí, je to politické rozhodnutí, respektuji to, i když se mi to nelíbí, a to je to, že v rámci rozpočtu se zvyšuje o 40 miliard korun rozpočet na Ministerstvo obrany. Já tvrdím, že to nebude efektivně utraceno, že těch 40 miliard korun je velká rána, i když uznávám, že my jsme taky hlasovali pro ta 2 %, to je pravda, ale to, že máme v zákoně 2 %, ještě neznámá, že za každou cenu, stůj co stůj, to musíme utratit, tím spíše, když nám zde vyvstaly další a jiné problémy. Je to podobné jako třeba s těmi 130 % na ty učitele, těm se taky nedává 130 %, ale jenom 113 %, i když to máme v zákoně. Já neříkám, že to je ideální udělat to s tou obranou, ale byla by to určitá cesta. Ale to jste víceméně včera v tom rozpočtu neodsouhlasili.

Takže já už půjdu k závěru. Poprosím o odpovědi a o řešení toho, co jsem zde teď říkal, ve smyslu – ještě jednou: vaše sdělení, jak dopadnou ceny energií v celkové výši na jednotlivé skupiny obyvatel a na firmy. Jestli nám potvrdíte ta čísla, která já mám. A znovu říkám, vím, že ta čísla máte. Čili nikoliv nízké jednotky procent, někomu nízké jednotky procent, někomu třeba i desítky procent.

Za další, byl bych rád, abyste natvrdo řekli, jak to bude s těmi firmami, což je asi jedna z těch nejcitlivějších oblastí. Je přece fakt, a vy to víte, že obnovitelné zdroje energie nevracíte v té výši, jak tomu bylo předtím, než jste to převedli na stát, ale vracíte tam v tuhle chvíli přibližně o 7 miliard korun více. A to je právě to, co u těch firem bude znamenat ten skok, to je to, co jsem tady říkal, kdy tomu malému pivovaru to poroste z 51 000 na 368 000. Takže je to 7 miliard korun. Vím, že jednáte se svazy, vím, že jednáte s Hospodářskou komorou, vím, že jednáte s podnikateli a tak dále. Je to neuralgický bod celých obnovitelných zdrojů. A tady bych byl rád, abyste k tomu řekli vaše stanovisko, proč se přihazuje více, a za b, co s tímhle ještě jste připraveni udělat.

Třetí dotaz tedy byl, který jsem zde už říkal, a já to pouze zrekapituluji, kolik tedy vláda skolektuje a vybere díky vysokým cenám energií. Ještě jednou: kolik to bude na dividendě ČEZu, kolik na windfall tax, kolik případně z emisních povolenek. Je mi jasné, že už nebudete mít zdroje v příštím roce z těch takzvaných nadměrných cen energií, to je těch 18,5 miliardy, které byly v tomhle roce, protože ty nadměrné ceny už tam nebudou. A to bude částka, se kterou bychom měli pracovat ve smyslu té podpory. Korektně.

Čtvrtý bod. Tady poprosím pana ministra průmyslu, jestli by nám ještě tedy definitivně řekl své stanovisko nebo stanovisko rezortu na ty emisní povolenky. Protože pokud mám zprávy a informace, tak šel s tím na tu vládu, měl snahu, aby se to využilo, byl proti tomu jiný názor Ministerstva životního prostředí, ale věřím, že od té doby jednáte. My nemáme stovky těch úředníků, já nějaké informace mám, ověřujeme si to, ale vy máte aparáty, které mohou jednat v Bruselu, mohou jednat zde. Takže předpokládám, že jste se za těch několik týdnů, ne-li měsíců posunuli a máte už definitivní stanovisko a máte varianty, co tedy ještě vyzkoušíte.

A za páté bych tedy poprosil, abyste nás informovali o tom, jak se budou zvyšovat ceny tepla, případně co děláte pro to, protože vím, že jednáte s těmi teplárnami, co děláte pro to, aby nevzrostly, a jestli tedy máte nějaké řešení, pokud skutečně ty ceny porostou, případně kde, v jakých teplárnách, v jakých regionech a tak dále.

Takže já věřím, že to bylo věcné, že jsem nastavil laťku takovou, že bychom se mohli k něčemu dobrat, a i když se třeba neshodneme, tak v každém případě děkuji, že se ta schůze otevřela. Díky. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Děkuji pěkně. A nyní, jestli tomu dobře rozumím, vystoupí předseda vlády Petr Fiala. Pane premiére, máte slovo.

Předseda vlády ČR Petr Fiala: Dobrý den, dámy a pánové, vážený pane místopředsedo. Ano, vystoupím já, protože v rámci korektní debaty je určitě správné, aby po zástupci navrhovatele této mimořádné schůze vystoupil i reprezentant vlády.

Já vítám ta vyjádření pana místopředsedy Havlíčka o tom, že se máme vyvarovat osobních útoků, nicméně nevím, jestli jste si, pane místopředsedo – já to potvrzuji a podporuji, ale vy jste se obracel na mě a nevím, jestli jste si nespletl předsedy stran. Ode mě se určitě osobních útoků nedočkáte a nikdy tímto způsobem nepostupuji, ale bohužel to není pravidlo pro všechny reprezentanty politických stran v této Sněmovně.

Vyzval jste nás také, abychom se nezabývali minulostí a abychom se dívali dopředu. Nicméně jste sám opakovaně zmiňoval to, co byste vy udělali jinak v roce 2022 a 2023 a co my jsme udělali tím a tím způsobem. A to je naprosto korektní, to je v pořádku. My se tou

minulostí zabývat musíme, protože minulost ovlivňuje to, co se děje dnes, ovlivňuje ceny energií, ovlivňuje je minulá rozhodnutí a ovlivňuje je to, jakým způsobem je naše země energeticky zajištěna a energeticky zabezpečena. Já nicméně se víceméně budu držet té vaší –

Místopředseda PSP Jan Skopeček: Pane předsedo, já vás, jak jsem avizoval, přeruším.

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, členové vlády, dovoluji mi, abych na galerii pro hosty přivítal delegaci předsedy Národní rady Slovenské republiky, Jeho Excelenci pana Petera Pellegriniho v doprovodu s naší paní předsedkyní Pekarovou Adamovou. (Poslanci vstávají a delegaci vítají potleskem.) Pane předsedo, vítáme vás. Ať se vám u nás líbí.

Pane premiére, můžete pokračovat.

Předseda vlády ČR Petr Fiala: Takže já se víceméně podržím vašeho způsobu, vaší rétoriky. Jenom v začátku svého vystoupení budu konstatovat, že vaše strategie energetické politiky byla určitě legitimní, ale postavili jste to na tom, že jste se spoléhali na levný ruský plyn, že jste nestavěli dostatečně rychle a dostatečně efektivně jaderné zdroje a že jste se nevěnovali výstavbě obnovitelných zdrojů, což všechno by dnes znamenalo, že bychom měli šanci mít levnější energii. A použil bych prakticky vaše slova: já vám to nevyčítám, to byla vaše rozhodnutí. Byla to vaše politická strategie, ale dnes za to neseme důsledky.

My bychom se určitě nespolehali na levný ruský plyn jako na klíčovou věc. My bychom určitě dostavěli Temelín, který už bychom mohli v roce 2025 čerpat. My bychom se víc věnovali obnovitelným zdrojům a prostě bychom měli jinou energetickou koncepci. A vy jste zvolili jinou cestu. Věřili jste levnému ruskému plynu. Věřili jste i tomu, že uhlí bude do budoucna levný zdroj, což se ukazuje, že nebyl správný odhad. A proto jste nedostavěli Temelín a nespustili tendr na Dukovany a proto jste třeba se nevěnovali obnovitelným zdrojům, což jsou ale všechno věci, které dnes ovlivňují ceny energií v Evropě. Právě i v těch zemích, které tady třeba citujete jako ty, které mají tu energii levnější. Takže myslím, že i toto je věcná debata. A ta debata se prostě nemůže vyhýbat ani tomu, co se tu stalo v minulosti, protože my také přistupujeme k energetice s nějakou koncepcí, snažíme se rozvíjet jadernou energetiku, snažíme se rozvíjet obnovitelné zdroje, snažíme se zajistit dostatek plynu, dostatek plynu pro naše domácnosti a firmy. Plynu, ať už to bude ten záložní zdroj, jak se o tom říká, nebo to bude ten zdroj, který nám pomůže měnit dosavadní závislost na uhlí. Prostě děláme tyto kroky, které odpovídají nějaké energetické koncepci. Ano, my už jsme poučenější, než jste mohli být vy, tou energetickou krizí a všemi jejími dopady, to já nezpochybňuji, ale je to i střet nějakých koncepcí. A na minulosti nepochybně záleží.

Já jsem pro korektní debatu a oceňuji to, že jste tady neřekl to, co část opozičních představitelů neustále opakuje v médiích, jak se katastrofálně o desítky procent zdraží ceny energií. Že jste uvedl i to, že se 40 % domácností energie zdraží maximálně v řádu jednotek procent. Ale k té korektnosti je také potřeba dodat ten další údaj, a to je to, že se 40 % domácností podle údajů energetických firem také o jednotky procent celková cena energie zlevní. A když si to takto poskládáme dohromady, tak budeme mít ten celkový obrázek. A velice vítám vaši výzvu, abychom se drželi faktů a čísel, a doufám, že se toho budou reprezentanti opozice ve svých vystoupeních, že se tou vaší výzvou budou i reprezentanti opozice ve svých vystoupeních řídit.

Ale teď k tomu, co chci tady sdělit, a to je popsat, jaká je skutečná situace s energiemi a co vláda dělá pro to, aby se naše energetická bezpečnost a cenová dostupnost energií postupně zlepšovala. A říkám „postupně“. To slovo je prostě důležité, protože ten proces nemá jednoduché řešení a je ovlivněn tím, co se dělo v minulosti a co můžeme změnit ne během několika dnů nebo týdnů, ale bohužel až během několika let.

Já začnu tím, co je asi nejdůležitější a co nepochybně zajímá většinu občanů, a to je růst cen energií a jsou to jejich obavy z toho, že ceny energií porostou skokově a v řádech desítek procent. Co způsobilo tyto obavy? Co způsobilo tuto kauzu, to, že tady dnes už podruhé jsme na mimořádné schůzi, která se zabývá cenami energií? Rozbuškou se staly kroky nezávislého – to zdůrazňuji – nezávislého Energetického regulačního úřadu, který už na konci října zveřejnil návrh cenového rozhodnutí. A to je taky potřeba říct, že to byl návrh, nebo podtrhnout, že to byl návrh. Návrh, který čekal ještě na další konzultace a který bude s velkou pravděpodobností upřesněn. A to, jak to bude vypadat, se dovíme dnes. Nicméně to, že ten návrh byl zveřejněn a nebylo dostatečně zdůrazněno ani ve zprávách samotného úřadu, a následně pochopitelně tedy ani v té mediální interpretaci, že ta regulovaná složka ceny je jenom ta menší část celkových cen za elektřinu a plyn, tak to vyvolalo velkou pozornost a velké obavy.

Chci také říct, a to neříkám s jakoukoliv výčitkou, jenom abychom to věděli, že Energetický regulační úřad a kroky, které dělá, dělá podle metodiky, která byla schválena ještě za předcházející vlády, a je v čele toho úřadu rada, která byla jmenována taky za předcházející vlády. Takže ty kroky nezávislého Energetického úřadu nejsou jako kroky, které by mohly být přisuzovány v nějakém negativním smyslu naší vládě. Je to skutečně nezávislý úřad, který tu nějakou dobu funguje, pracuje podle nějaké metodiky, ale přišel s veřejným prohlášením, které bylo do značné míry předčasné a hlavně nebylo zasazeno do toho celkového kontextu a vyvolalo oprávněné obavy obyvatelstva.

To, co je důležité říct a co tady chci znovu zdůraznit prostě proto, že energie jsou velmi složitá věc: to, jak se sestavuje nebo skládá ta cena energie, je komplikované. A vím i od kolegů, kteří jsou třeba ekonomicky a technicky velmi vzděláni, že mají problémy rozklíčovat to, co vlastně všechno platí a z jakých částek se ta cena skládá. Tak je potřeba znovu opakovat, že ta regulovaná část má na tu celkovou cenu energie menší vliv než neregulovaná část. Tedy má menší vliv na tu konečnou cenu, kterou každý platí. A samozřejmě dokonce ještě ten podíl té regulované části je rozdílný a není stejný pro všechny, není stejný pro domácnosti, není stejný pro podniky a závisí na spoustě dalších faktorů. Tedy ta neregulovaná část má na konečnou cenu největší vliv a ta neregulovaná část... ta neregulovaná část se vlastně snižuje, protože ty ceny se ovlivňují tím, jak se vyvíjí trh s cenami energií. Tedy tržní ceny energií jsou právě v té neregulované složce, která je podstatnější pro koncovou cenu, jsou výrazně nižší, než tomu bylo před rokem nebo ještě v první polovině letošního roku. Změny celkových cen energií, které domácnosti mohou očekávat, jsou proto řádově nižší a pro část domácností – a to je to, o čem jsem mluvil v reakci na vaše slova – pro část domácností dokonce příští rok přinese pokles celkových výdajů za energie. A rozhodně neporostou ty výdaje v desítkách procent proti současnému stavu.

Ano, a to je potřeba říct a to jsem nikdy netajil, ani moji kolegové, a vy jste to tady zdůrazňoval, pane místopředsedo, v některých případech může být růst cen vyšší než u většiny ostatních odběratelů. A bude to u těch, kteří mají dlouhodobě zafixované ceny a kterým v příštím roce tato fixace skončí. Jsou to lidé, kteří díky tomu, že si zafixovali z nějakých důvodů ceny ještě před tou krizí, ať už díky prozíravosti, nebo díky tomu, že prostě přecházeli od Bohemia Energy, prostě měli pro to nějaký důvod, tak nečelili v posledních dvou letech tomu obrovskému nárůstu energií, kterému čelili ostatní. A teď se ta jejich situace nějakým způsobem vyrovná s těmi ostatními spotřebiteli, kteří těmito změnami prošli. Ten růst v jejich případě, u této menší skupiny odběratelů, ale není způsoben primárně změnou regulované složky, ale zejména nárůstem ceny elektřiny na evropském trhu proti té době, ve které si tu cenu fixovali. Tedy já nepopírám, v žádném případě nepopírám, že takové případy neexistují (existují?), ale rozhodně nejsou typické, není to většina spotřebitelů.

Rozumím tomu, že ta situace, kterou jsem tady popsal, i ten způsob, jakým byla prezentována, tak oprávněně znepokojila část občanů. Většina lidí nezkoumá detailně ceny elektřiny a energie, a i kdyby to dělala, tak je to velmi složité se v tom vyznat. A ta kauza

začala žít svým životem. Ale ta skutečnost je taková, jak ji tady teď popisují. Pojďme se podívat na jedno tvrzení, které se tady opakovaně objevovalo i v médiích, a pojďme zkoumat, nakolik je pravdivé nebo nakolik vychází z reálných čísel, jsem rád, pane místopředsedo, že vy jste ho ve svém vystoupení už neopakoval, a to je tvrzení, že Česká republika má nejdražší energie v Evropské unii. Tak jak to je?

Za první. Podle údajů Eurostatu ze září 2023 byly ceny elektrické energie pro české domácnosti v 1. pololetí tohoto roku mírně nad průměrem Evropské unie. Uzavírali jsme první třetinu členských zemí. To znamená, abych to uvedl na příkladech, že elektřina v Česku byla třeba dražší než v Rakousku nebo na Slovensku, ale byla levnější než třeba v Německu. Tedy uzavírali jsme první třetinu členských zemí mírně nad průměrem EU. Nebyli jsme tedy nejdražší v Evropské unii, jak zde šířili někteří představitelé opozice a jak se to potom objevovalo i v některých médiích. To byla elektřina.

Za druhé. Pokud jde o ceny zemního plynu ve stejném období, ty byly zase ve srovnání napříč Evropou u nás lehce podprůměrné. Lehce podprůměrné. Určitě ne nejdražší, a dokonce ne ani uprostřed, ale lehce podprůměrné. Zase abych to uvedl na konkrétních příkladech: platili jsme za plyn méně než Němci nebo Rakušané, o něco více než třeba Poláci.

Za třetí. Je potřeba si říct, že v tomto období rostla cena elektrické energie v celé Evropské unii s výjimkou tří států. S výjimkou Dánska, Španělska a Portugalska. A to je také důležité, je dobré se podívat na to, jak vypadá energetický mix těchto zemí. Všude jinde elektrická energie rostla. A ve stejném období rostly i ceny plynu, zdražoval se plošně v celé Evropě s výjimkou tří zemí a v tomto případě to byla Itálie, Chorvatsko a Estonsko. Opět je potřeba se podívat na ty příčiny a důvody, proč zrovna tyto přímořské státy měly tu situaci jinou.

Za čtvrté, a tím to shrnuji, ani u elektřiny, ani u plynu nárůst cen u nás zdaleka nepatřil mezi nejvyšší v Evropě, byť tomu mnozí věřili. Tedy nemáme nejdražší ceny energií v Evropě a nemáme ani největší nárůst cen energií v Evropě. U plynu jsme mírně podprůměrní, u elektřiny jsme nadprůměrní, ale uzavíráme třetinu zemí.

Tedy toto jsou fakta, ta jsou snadno ověřitelná a to je výchozí situace, se kterou pracujeme.

Opakovaně jsem v minulých dnech četl, jak výborně to dělají třeba v Německu nebo na Slovensku, tyto země nám byly dávány za vzor, jak tam dokáže stát pomáhat s cenami energií. Já nezpochybňuji to, že jsou různé koncepce přístupu k energetické politice, hlavně ale nezpochybňuji to, že jsou různé podmínky těch jednotlivých zemí, energetický mix těch států se zásadním způsobem liší a to má vliv na cenu energií. Liší se vlastnická struktura těch energetických soustav, distributorů a další a další faktory, které ovlivňují tu cenu energií. My si někdy říkáme, že my jsme na tom třeba úplně stejně jako ty sousední státy, ale to prostě není pravda. Třeba rozdíl v energetickém mixu mezi Českou republikou a Slovenskem je obrovský. My používáme shodně jadernou energii, ale třeba Slováci prakticky třeba nevyužívají uhlí. Tak bych mohl pokračovat. Ty rozdíly jsou opravdu velké.

Tak jenom pár informací z poslední doby, z prázdnin. Slovenské elektrárny jsou ve ztrátě. Státem zavedenou regulaci cen elektřiny napadly u soudu. Zpráva z minulých dní: Slováci vystresovali dvojnásobné ceny za plyn pro rok 2024. Nebo Německo – pořád posloucháme, jak německý stát intervenuje, jak platí ty ceny energie a pomáhá firmám. 21. 11.: Německý strop na energie se třese, dostal ránu od ústavních soudců. A 28. 11., tedy před několika dny: Německo ukončuje zastropování cen energií, cena klesá a zátěž rozpočtu je příliš velká. Tak to jenom zase pro srovnání. A schválně tady mluvím jenom o těch příkladech, které jsou často zmiňovány třeba mediálně nebo v ústech opozice.

Tak tolik na úvod, kdy jsem chtěl vysvětlit, nebo vysvětlit – chtěl jsem uvést čísla, fakta Eurostatu a dalších statistiků o tom, jak je to s cenami energií v Evropě, jak je to s cenami

energií v České republice. Z toho je myslím jasně vidět, že ceny v České republice rozhodně nejvyšší nejsou, ale je z toho také vidět, že velmi podobné problémy, které řešíme my, řeší prakticky celá Evropa. A aby mi bylo dobře rozuměno, já netvrdím, že ceny energií jsou nízké v České republice a že bychom se s tím měli spokojit. Jsou takové, jaké jsou, i v tom mezinárodním srovnání. Jsme někde kolem průměru, v elektřině je to horší, v plynu je to lepší, ale není to nic, s čím bychom se měli spokojit. Ale proč ty ceny takové máme? Ty ceny odpovídají stavu naší infrastruktury, odpovídají minulým investicím do zdrojů a přenosové soustavy, respektive tedy neinvesticím do těchto oblastí v minulosti. A řekněme si to otevřeně, pokud nebudeme do energetiky investovat, a to nejen na národní úrovni, ale i v Evropské unii, pokud jde třeba o propojování těch soustav, tak ty ceny budou klesat jen obtížně.

Ted' bych chtěl tady uvést pár příkladů, abych také mohl uklidnit veřejnost, pokud jde o to, co nás všechny čeká v té blízké budoucnosti v příštím roce a jak to s těmi cenami energií vlastně bude.

Vy jste se tady, pane místopředsedo, odvolával na to, že máte informace od distributorů energie, a proto máte k dispozici ty odhady, kolik procent to bude. My je máme samozřejmě k dispozici také, ale já bych chtěl udělat ještě něco jiného. Já bych chtěl tady přímo citovat distributory energie, kteří reagovali na ten prvotní návrh, se kterým přišel Energetický regulační úřad. Předpokládejme, že dnes třeba ještě ten návrh bude nějakým pozitivním způsobem korigován, i když samozřejmě nevím, jak se Energetický regulační úřad rozhodne, ale vím, jaké připomínky k jeho rozhodnutí, k návrhu jeho rozhodnutí, byly uváděny. Prosím pěkně pár citátů od těch největších distributorů, kteří vlastně zajišťují dodávky energií pro naše občany a firmy.

Nejprve budu citovat ředitele ČEZu Daniela Beneše, který prohlásil, že největší skupina zákazníků, která nemá zafixovanou cenu, může očekávat, že finální částka, kolik lidé celkově zaplatí za energie, bude buď stejná, nebo o 1 nebo 2 % vyšší, ale řádově je to kolem nulové změny. Tolik citát ČEZu, pana ředitele. A upřesnil. Cituji. „Pokud někdo fixoval cenu před rokem, tak ten nárůst není velký. Ale pokud někdo fixoval cenu před třemi lety, tedy v roce 2021, ještě před krizí, a teď mu to teprve doběhne, tak pro něj ten náraz se zpožděním přijde až teď. Tam jde řádově o vyšší desítky procent u těchto konkrétních případů, které čeká dorovnání ceny, jako mají ostatní. A takových smluv je výrazná menšina.“ Konec citátu. Tady ředitel distribuční společnosti potvrzuje ta slova, která jsem tady říkal v úvodu.

Společnost Innogy snižuje cenu elektřiny meziročně o 776 korun. A její mluvčí Martin Chalupský odhaduje, cituji: „Myslím si, že tam budou oproti loňsku rozdíly v řádu jednotek procent, co se týká měsíčních plateb.“ Tolik mluvčí společnosti Innogy.

A mluvčí společnosti E.ON Roman Šperňák uvedl, cituji: „U neregulované části jsme letos už dvakrát snižovali ceny, a to v únoru a v říjnu, celkem jsme tak zlevnili asi o třetinu. Odhadujeme, že u drtivé většiny našich klientů nebude potřeba přistupovat k jakémukoliv zvyšování záloh.“ Konec citátu.

Uvedl jsem tu schválně tři klíčové distribuční společnosti, abychom viděli, jakým způsobem se skutečně ta cena projeví pro koncové zákazníky. Samotní dodavatelé tedy potvrzují, že žádné plošné, drastické, masivní zdražení se nekoná a každý, kdo říká něco jiného, tak neříká pravdu, nevychází z faktů, nevychází z tvrzení těch distributorů, nevychází z čísel, která máme k dispozici, a jenom zbytečně šíří paniku. Ano, zvýšení cen nastane, takové případy nepochybně najdete u malé části zákazníků, těch, kteří měli, jak už jsem to vysvětloval, dosud podepsány výhodné smlouvy.

A teď další důležité konstatování. Ani u nich, ani tam, kde dojde k tomu navýšení ceny, které bude výrazné, by celková cena neměla přesáhnout letošní ceny na stávajících cenových stopech. Tedy ten ochranný limit, který jsme letos nastavili, nebude ve většině těchto případů rozhodně v těch celkových cenách překročen. To, že někdo má výhodnou smlouvu, má zafixovanou cenu a mezitím se něco děje na trhu a ta smlouva v nějaké chvíli vyprší, po té

době, na kterou byla zafixována, a musí mít novou smlouvu a nové ceny, to je přirozené. To je prostě standardní věc a děje se to neustále. A neděje se to jenom u cen energií, děje se to přece i u smluv s mobilním operátorem, fixace hypotečních úvěrů, je to prostě standardní nástroj. Ti, kterým končí výhodná fixace, tak mají možnost hledat na trhu další možnosti a zvolit si nabídku, která jim nejlépe vyhovuje. A myslím si, že se ukázalo, že bylo správné, že jsme přes všechnu pomoc, kterou jsme v rámci energetické krize poskytli ať už domácnostem, nebo firmám, že jsme nepřistoupili na návrhy, abychom omezili trh, že prostor pro konkurenci jsme nechali, a teď se ukazuje, že to bylo určité správné rozhodnutí.

Nyní se podívejme na to, proč a jak poroste ta cena regulované složky. Jak už jsem tady řekl a snažil jsem se jednoduchými slovy vysvětlit poměrně komplikovanou věc, tak celková cena za energii, kterou platí lidé, kterou platí firmy, se skládá z menší, regulované složky, to je ta, kterou určuje Energetický regulační úřad jako nezávislý regulátor a která se skutečně bude zvyšovat, a z větší, neregulované složky, kterou ovlivňují ceny energií na trhu. A teď jdou tyto dva trendy proti sobě. Zdražení regulované složky, která tvoří tu menší část, ta se skutečně zdražuje, bude vyváženo snižováním cen, zlevňováním ceny energie v té tržní, neregulované složce.

Příklad. Regulovaná složka elektřiny pro domácnosti oproti letošnímu roku, kdybych vzal ten původní návrh ERÚ, nevím, s čím ERÚ přijde dnes, vzroste o 70 %, čili průměrně o 1 408 korun za megawatthodinu, pro běžnou domácnost by to bylo za rok asi 2 500 korun. Mluvíme jenom o té regulované složce, pokud by došlo k navýšení, jaké bylo v tom původním návrhu ERÚ. A proč se to děje? Proč toto, proč ta regulovaná složka poroste? A jak už jsem vysvětloval, znovu to opakuji, dopad na koncovou cenu u řady lidí bude, u většiny, bude nulový nebo v jednotkách procent. Děje se to proto, že jednak je potřeba investovat do posilování energetické sítě, a samozřejmě je tam také podpora čisté energie. A s koncem roku, to tady bylo opakovaně řečeno, končí mimořádné dotace na poplatky za obnovitelné zdroje a další povinné poplatky. Těmi dotacemi, které jsme poskytli v době energetické krize, se naše vláda snažila pomoci lidem a firmám v té chvíli, kdy cena elektřiny byla nejdražší a kdy tato pomoc byla namístě. Mohu tu připomenout, že stát v tomto období za domácnosti zaplatil 599 korun za každou megawatthodinu spotřebované energie, a pak jsme měli různé formy pomoci – úsporný tarif nebo zastropování silové energie.

Když jsme tato opatření zaváděli, tak jsme je časově limitovali a upozorňovali jsme i v té veřejné debatě, že jde o časově ohraničenou pomoc, že to je pomoc na dluh, že si půjčujeme a že podobný krok opravdu můžeme dělat jenom v době největší krize, jenom tehdy, když je skutečně odůvodněný. Na pomoc s cenami energií ať už firmám, nebo domácnostem, jsme v letošním roce z peněz daňových poplatníků vydali 110 miliard korun. A právě teď, kdy se situace stabilizovala, kdy ceny na trhu klesají, tak je potřeba tuto masivní pomoc omezit a přejít k cílené pomoci. A já doufám, že aspoň v tomto bychom se mohli shodnout, protože to je přece naprosto logické. Byla krize, pomohli jsme mimořádnými opatřeními, ceny energií třeba neklesají tam, kde bychom chtěli, ale vracejí se na nějakou rozumnější úroveň, je potřeba přejít k cílené pomoci. A pro tuto cílenou pomoc jsme si upravili příspěvek na bydlení a je určen pro ty, kteří třeba nezvládají ty ceny energie platit ze svého domácího rozpočtu.

Povinnost platit poplatky za obnovitelné zdroje se tedy vrací zpět ke koncovému spotřebiteli. Pro průměrnou českou domácnost to znamená zvýšení zhruba o 1 500 korun ročně. Ale to, co je důležité: My se vracíme ke stavu, který tu dlouhodobě byl. To není, že něco někde bereme. My jsme mimořádným opatřením na chvíli převzali na stát placení těchto poplatků, ale teď se vracíme ke stavu, který tu byl.

A co je ještě důležité? Je to stejná částka – stejná částka – jakou domácnosti platily v posledních deseti letech. Tuto částku domácnosti platily i za vlády Bohuslava Sobotky, tuto částku domácnosti platily i za vlády Andreje Babiše. A já jsem nezaznamenal tehdy žádný návrh premiérů ani pana ministra Havlíčka na to, že by se tyto poplatky měly zrušit. Platily se.

A platily se při jiné ekonomické situaci, v jiné inflační situaci, ve stejných cenách, jako se budou platit dnes. Takže tehdy nikoho nenapadlo, že by se ty poplatky měly rušit nebo že by je měl převzít stát. Napadne to představitele těch stran, které vládly, až teď, když jsou v opozici. Takže znovu opakují, lidé platí stejně, budou platit stejně jako platili před deseti lety, přitom cenová hladina a kupní síla lidí je výrazně vyšší.

Samozřejmě pořád komentujeme jenom prvotní návrh Energetického regulačního úřadu před finální úpravou. Já jsem tady říkal, že jsme k tomu dali řadu připomínek, včetně Úřadu vlády. A já jsem v těch připomínkách žádal Energetický regulační úřad, aby tu věc nově přepočítal a případně rozložil nárůst v čase. A jestli jsem to správně pochopil, tak v tom se shodujeme, a to si myslím, že je cesta, jak si s touto situací poradit. Stejně tak Ministerstvo průmyslu a obchodu přikročilo ke krokům, které umožní úpravy návrhu směrem k nižším cenám. Pan ministr Síkela zde už minulý týden mluvil o úpravách ze strany ČEPSu. A tak já věřím, že to dnešní oznámení ERÚ, tak jak je plánováno někdy kolem poledne, ještě ten původní návrh trochu upraví správným směrem.

To, co je pravdivá zpráva, která také bohužel musí zaznít, a je potřeba ji poctivě říkat, my se v dohledné době nevrátíme, nemůžeme se vrátit k těm předválečným cenám, a to ne kvůli tomu, co se tady odehrává v České republice, i když, jak jsem vysvětlil, tak ta minulá rozhodnutí mají vliv na to, kde dnes jsme třeba v evropském srovnání. Ale svět je prostě jinde. Ceny energií jsou jiné. Podívejte se, co se děje kolem nás, co se děje v Evropě a co se děje i na globálních trzích. Takže návrat k cenám, které tu byly v nějakém krátkém čase, očekávat nemůžeme. Na druhé straně, zvládli jsme jiné riziko, k tomu se tady teď nechci vracet, protože to bylo opakovaně zmiňováno, zvládli jsme jiné riziko, a to bylo, abychom vůbec energií, například plynu, měli dostatečné množství. Takže toto existenční riziko už je dávno odvráceno a teď už se bavíme o něčem jiném, což je vlastně z tohoto hlediska mnohem optimističtější.

Myslím, že to, že politika naší vlády byla vyvážená, se jasně projevuje. Nezasahovali jsme do konkurenčního prostředí, zajistili jsme dostatek plynu, uzavřeli jsme kontrakty se spolehlivými dodavateli. Našli jsme řešení v tom, že jsme si koupili kapacitu v terminálech na zkapalněný plyn, a získali jsme i vliv nad energetickou infrastrukturou. Tedy jsme udělali to, o čem jsem já opakovaně mluvil a co jsem sliboval občanům, že stát musí udělat mimo jiné jako poučení z té energetické krize.

Na závěr mi dovolu, abych se ještě velmi krátce zmínil o situaci firem, protože já jsem teď především mluvil o občanech, o tom, jaký to má všechno dopad na občany a jejich domácnosti. Z těch důvodů, které jsem tu popsal, samozřejmě ty příčiny jsou víceméně stejné, tak z těch důvodů, které jsem tu popsal, stoupne cena regulované části elektřiny i pro velké odběratele. My si uvědomujeme energetickou náročnost našeho průmyslu, velikost našeho průmyslu, to, že jak rádi říkáme, a ono je to pravda, jsme nejprůmyslovější země Evropy, to je samozřejmě výhoda. A je to výhoda i všude tam, kam přijedu a snažím se získat dobré podmínky pro naše exportéry a nové trhy, ať už je to Asie, nebo Afrika. Ta kvalita a robustnost našeho průmyslu je obrovskou výhodou. Ale samozřejmě každá věc má rub i líc, takže z hlediska energií a energetické náročnosti je to pro nás výzva a je to do jisté míry, ta energetická náročnost, i určitá bariéra dalšího růstu.

Dopady zvýšených regulovaných cen na některé – a znovu říkám některé – některé energeticky náročné podniky si uvědomujeme. Vláda si to uvědomuje a se zástupci průmyslu, se zástupci podnikatelů opakovaně jednáme. A je to jak na úrovni předsedy vlády, tak jednotliví zodpovědní ministři. Ta jednání pokračují. Jedno z nich je na programu ještě dnes. Věřím, že rozumné řešení pro tyto podniky najdeme a že bude brzy představeno.

Ale řekněme si to na rovinu a tak, jak to je, i když to někteří neslyší rádi. Vláda nemůže pomoci každé jednotlivé firmě. Nemůže pomoci každé jednotlivé firmě. My musíme mít na paměti fungování vždycky celého sektoru. Tam se musíme snažit, aby prostě nedošlo

k ohrožení celé oblasti, jednoho sektoru. Ale v rámci toho sektoru budou více či méně úspěšné firmy, jejichž počet se v průběhu času mění a které vlastně pomáhají svou konkurencí vytvářet to prostředí, které je důležité, konkurenční prostředí, inovativní prostředí. Tak to prostě je. A myslím si, že by byla chyba si myslet, že vláda každou jednotlivou firmu může zajistit a zajistit jí zisk a tak dál. To ne. To ani myslím nikdo rozumný po vládě nemůže chtít, pokud nemá úplně jako socialistický pohled na svět. Ale to, co je důležité, je, aby nebyly celé sektory, které jsou zasaženy. A tam už si myslím, že to povinnost vlády je i v rámci podpory firem. Ale samozřejmě platí, že peníze, které stát nebude dávat do úlev a dotací, ale bude je dávat na investice, investuje do dlouhodobé stability přenosové soustavy a do nových energetických zdrojů, že to jsou peníze, které jsou vynaloženy efektivněji a které nakonec ve výsledku průmyslu a podnikům pomohou lépe, protože dlouhodobě zajistí lepší podmínky a dlouhodobě zajistí levnější energie, než je tomu v případě jednorázové pomoci. Takže i s tou pomocí musíme být velmi opatrní a spíše se soustředíme na to, abychom do budoucna zajistili dostatek levných energií. A podobně jako domácnosti i naše firmy, podniky našťástí těží z mnohem lepší situace na trhu se silovou energií, a proto ceny elektřiny i plynu, tam ceny elektřiny a plynu v posledním období několikrát klesly, rozhodně ve srovnání s tím loňským vrcholem krize.

Dámy a pánové, snažil se jsem tady pokud možno jednoduše a srozumitelně, byť ta materie je opravdu velmi komplikovaná, popsat to, co se děje na trhu nebo co se děje obecně s cenami energií, ať už s tou regulovanou, nebo neregulovanou složkou, jaký to bude mít dopad na domácnosti a jaký to bude mít dopad na firmy. A snažil jsem se vám také ukázat, s jakou koncepcí k tomu moje vláda přistupovala a přistupuje a jaké děláme kroky pro to, aby se ta situace dlouhodobě zlepšovala. Naše kroky přinášejí výsledky a některé z nich už vidíme, ať už jsou to ceny energií, anebo větší bezpečnost naší energetické infrastruktury, to, že jsme schopni garantovat dostatek energií pro naše domácnosti a firmy a že i v mezinárodním srovnání i v evropském srovnání určitě nepatříme zdaleka k těm nejhorším.

Nicméně platí, a to já nijak nepopírám, že energie v České republice by byly mnohem dostupnější, kdybychom správná rozhodnutí dělali v naší zemi i v minulosti a nezanedbali tolik klíčových rozhodnutí. Mohli jsme mít dnes více, nebo velmi brzy, ne dnes, ale velmi brzy, více energie z jaderných zdrojů, mohli jsme mít více energie z obnovitelných zdrojů, mohli jsme být více energeticky zabezpečeni. Ale to všechno se prostě nestalo. Teď je skutečně zbytečné plakat nad rozlitém mlékem. Je potřeba dělat kroky, které jsou nezbytné pro to, abychom měli dostatek energie, aby to byla energie, která je konkurenceschopná v Evropě, aby naše domácnosti a firmy měly dostatek levné energie. Ty kroky, které dělá naše vláda, k tomu směřují. A já doufám, že jak jsem rozuměl tomu vystoupení pana místopředsedy Havlíčka, že i opozice nás v těch klíčových rozhodnutích, která směřují k dobré energetické budoucnosti České republiky, je připravena podpořit, je připravena se bavit o všech těch návrzích věcně.

Myslím si, že pokud to takto budeme dělat, tak můžeme dosáhnout toho, že Česká republika nebude někde uprostřed mezi zeměmi Evropské unie, trochu lepší v plynu, trochu horší v elektřině, ale že budeme v budoucnu patřit k těm, které budou mít energetickou soběstačnost tam, kde to je možné, a které budou mít dostatek energie, a to energie za přijatelné ceny. Můžeme patřit k zemím, které budou patřit k těm lepším v Evropě. My pro to rozhodně ty potřebné kroky děláme a mohu jen doufat, že nás v tom podpoří i současná opozice. Děkuji vám. (Potlesk poslanců vládní koalice.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, přeji pěkné dopoledne. Vyměnili jsme se v řízení schůze.

Než udělím další slovo s přednostním právem, nejprve oznámím, že pan poslanec Jiří Havránek hlasuje s náhradní kartou číslo 15.

Dále přečtu omluvy. Na celý jednací den se z pracovních důvodů omlouvá paní poslankyně Margita Balaščíková, od 16 do 9 hodin ranních se z pracovních důvodů omlouvá pan poslanec Stanislav Blaha, od 9.30 do 15 hodin se z pracovních důvodů omlouvá pan poslanec Josef Cogan, na celý jednací den se ze zdravotních důvodů omlouvá pan poslanec Martin Kolovratník, od 13 do 15 hodin se z pracovních důvodů omlouvá pan poslanec Robert Králíček, od 14.30 hodin se z pracovních důvodů omlouvá paní poslankyně Renata Oulehlová, do 10 hodin se z pracovních důvodů a do 11 hodin ze zdravotních důvodů omlouvá pan poslanec Jan Richter, na celý jednací den se z pracovních důvodů omlouvá pan poslanec Petr Vrána, od 10 do 14 hodin se z pracovních důvodů omlouvá pan ministr Marek Výborný.

Nyní budeme postupovat podle přihlášek s přednostním právem. Jako první vystoupí pan poslanec Andrej Babiš, paní předsedkyně Alena Schillerová, pan předseda Tomio Okamura a další přednostní práva. Prosím, máte slovo.

Poslanec Andrej Babiš: Dobrý den, vážení spoluobčané, dámy a pánové. Pan premiér mluvil o korektní debatě. Ale s panem premiérem bychom si měli vysvětlit, co je to korektní debata. Jestli je to ten váš monotónní tón, různé manipulace a nepravdy, zase jste se vracel do minulosti. Nebo co to je, ta korektní debata, věcná debata? Já myslím, že většina lidí, která vás poslouchala, vám vůbec nerozuměla. Oni nevědí, co to je regulovaná složka, oni vidí tu fakturu včetně DPH, kterou musí zaplatit.

Dneska vy tvrdíte, že jste někomu pomohli. A já vám přečtu, komu jste pomohli. Právě těm, kteří nejvíc na vysokých cenách energií zbohatli. Já mám tady celý seznam. Takže jaký je výsledek? Vy říkáte, že máme dobrou energetickou budoucnost a že budeme soběstační. No samozřejmě my v elektřině jsme už dávno soběstační, vždyť exportujeme. No a jaké jsou ty konkrétní vaše výsledky?

Ostravské huti Liberty došly peníze. Nevím, jestli víte, co je to Liberty. Já jsem tam jel opakovaně. Je to bývalý Mittal, to je Nová huť, kterou tradiční strany zprivatizovaly tak, že nejdřív tam někdo vytáhl 10 miliard a potom majitel Lakšmí Mittal vytáhl 52 miliard. My jsme tam s Havlíčkem byli opakovaně, já jsem tam byl pětkrát nebo šestkrát, a zabránili jsme, aby majitel vytáhl 1,5 miliardy z emisních povolenek do rumunské sestry Liberty. Vy jste vždycky opakoval, nenecháme nikoho padnout. Tak Liberty podala návrh na ochranu před věřiteli, pane premiére. Nevím, jestli víte, co to je ochrana před věřiteli. To znamená, že ta firma, která zaměstnává tisíce lidí, nemůže platit své závazky. Nemůže platit své závazky. A EGAP, to je státní společnost, která ručí za některé úvěry, se nemůže domoci těch peněz. Takže vy jste tam ani nebyl. Místo toho, abyste šel do té Liberty, aby vám řekli, že ta vaše starost o ceny energií rezultuje do navýšení pro ně o 500 milionů korun, tak jste byl v té Africe. Nebo nevím, kde jste ještě byl. Takže vy zkrátka tady přednášíte věci, které, protože máte takový ten projev a vy umíte tak krásně manipulovat, tak někteří lidé vám ještě stále věří, jako například, že nám hrozí bankrot a podobné nesmysly.

Takže korektní debata je o tom, že se nelže, že se nemanipuluje. A vy jste zase se vrátil k různým těm vašim demagogickým tezím, které rezultují do toho, že my jsme neměli žádnou energetickou společnost (?). Ale já se k tomu dostanu postupně. Já začnu odzadu.

Pane premiére, ti lidé vám vůbec nerozumí. Ukažte jim vaši fakturu za elektřinu. Toto je moje faktura za elektřinu. (Ukazuje.) Vy říkáte, že ČEZ zvýší ceny o jednotky procent. Tak víte, kolik já platím? 6 000 korun včetně DPH platím já, Andrej Babiš. Tady to mám od ČEZu. A vy vlastně manipulujete tím, že vy jste určili ten strop. Vy jste řekli, že 5 000 bez DPH, takže 6 000 s DPH. Logicky všichni toho zneužili. Vy jste nepochopil to řešení. Vy jste totiž nepochopil důležitost té elektřiny. Vy jste nepochopil, že elektřina je všude. Vy jste tvrdil, že to nemůžete řešit sektorově. Ale ten sektor, kde jste to měli řešit, jsou všichni občané České republiky, všichni živnostníci, všichni, kde se svítí. Jako tady například. To je asi

možná také pro vás překvapení, že tady platíme elektřinu. Nevím, kolik platí paní Pekarová tady za elektřinu.

My jsme vám to řešení řekli tady 18. února 2022, kdy jsem tady stál a vyzval jsem pana ministra průmyslu Síkela, aby zastropoval ceny elektřiny u výrobců ve výši 1 500 korun. Ano, to jste měli udělat. A co tomu mělo předcházet? No když už jste po revoluci v rámci kuponky všechno rozprodali... Proč jste privatizovali uhlí, černé, hnědé? Proč jste privatizovali vodu? Všechno jste rozprodali. Co nám zůstalo? No, 70 % ČEZu. Takže jste měli udělat stejnou věc, jakou udělal Emmanuel Macron, který sedí vedle vás na Evropské radě po levé straně, Francie, který to udělal s Électricité de France a zastropoval na 64 eurech. To udělal a vykoupil to EDF. Vykoupil. Ano. Vy jste neudělali vůbec nic. Když jsem tady vystoupil, tak ministr hospodářství slovenské vlády Sulík vyjednal na Slovensku pro slovenské občany 1 500 korun za megawatt. A já platím 6 000. Kolik lidí tady platí 6 000? A vy teď tvrdíte, že těch 6 000 se možná navýší o jednotky procent. Tady jste přednášel, že ředitel ČEZu říká jednotky procent. No bodejť by neřikal jednotky procent, když já mu platím 6 000. Víte, za kolik se vyrábí jádro v Dukovanech? Za 500 korun. Za 500 korun. Za kolik se vyrábí elektřina z uhlí? Možná to nevíte. Tam se platí ty emisní povolenky, kterými ničí Evropská komise a všichni ti zelení šílenci, ta nová ideologie, celý evropský průmysl. Tam musí ten výrobce zaplatit ještě tu cenu emisní povolenky. No. Takže vy tady vlastně manipulujete tím, že nemluvíte o tom, kolik je ten ochranný limit. To je ochranný limit? 6 000 korun je ochranný limit? Není to ochranný limit. Je to čtyřikrát vyšší cena, než platí Slováci, je to vyšší cena, než platí Francouzi, a je to jedna z nejvyšších cen.

A vy místo toho, abyste to vyřešili, že jste vykoupili ČEZ, už i zakladatel béčka ODS TOP 09, pan Kalousek, který se chystá založit už třetí stranu potom, co dvě zničí, tak ten říkal, že máte dát těm minoritářům 200 miliard. To jste měli udělat. Já chápu, že dnes minoritáři říkají ne, já kašlu na to, že je to 6 000, já chci 7 000, já chci německou burzu. Samozřejmě chtějí zisk. A kdybyste vy byli vykoupili 100 % ČEZu, tak jste mohli zastropovat cenu u výrobce na 1 500 korun a vyřešili jste všechno. Vyřešili jste inflaci, vyřešili jste ty lidi, které dneska ženete na úřady práce, a ještě se s tím chlubíte, že 270 000 lidí půjde na úřad práce žádat potupně, a někteří se stydí, protože celý život tvrdě pracovali na to, aby teď šli žebrať za nějaké drobné na elektřinu.

To jste udělali. Vždyť vy jste s tím nic neudělali. Kde vy vlastně máte ten vliv? Vy tady vykládáte, že nakupujete plyn. Fakt? To asi těžko, ne? To nakupuje management ČEZu, to nakupuje firma Innogy. Innogy má 40 % trhu s plynem v Čechách. Víte, komu patří Innogy? Tomu nenáviděnému Viktorovi Orbánovi, mému příteli, tomu to patří! Vy na to máte nějaký vliv? Nemáte žádný vliv. Vy máte vliv na nákup ruské ropy? To jste vždycky říkal, že se odstříhnete, a teď Slováci za vás lobbují, abyste dostali výjimku, aby tady nevyletěly ceny pohonných hmot? Vy tady jenom dokola stále vykládáte nesmysly. Takže když jste chtěl mít nějaký vliv, tak jste měl zavolat Šnobra a spol., který drží 30 % ČEZu. Místo toho jste vyplatili gigadividendu. Ale vy jste měli počkat. Vy jste nejdřív, a mohli jste na to použít peníze ČEZu, mohl vykoupit 100 % ČEZu a znovu budovat z ČEZu to, co jste tady rozprodali v kuponce. Všechno jste rozprodali. Všechno. A toto jenom zůstalo, tohle. Takže vy nemáte žádný vliv na nákup plynu. ČEZ má 20 % distribuce plynu, ano, oni nakupují z těch terminálů LNG, to je samozřejmě jejich záležitost, stejně tak jak my jsme je přesvědčili, aby koupili lithium, a mají ho. A to je dobře. A to je dobře. Takže vy vlastně tady prezentujete co? Řekněte konkrétně, co jste vlastně pro ty lidi udělali.

Vy jste tady bohužel zase neřikal pravdu ohledně POZE. Zase – buď to nevíte, nebo jste lhal. Vždyť ten Havlíček od září 2021, a v říjnu stále jsme říkali, že my lidem odpustíme to POZE, protože ceny šly nahoru kvůli emisním povolenkám. A my na rozdíl od vás jsme snížili DPH na elektřinu, plyn a teplo v listopadu a v prosinci 2021 z 21 % na nulu a byla negativní inflace. Negativní. Dá se to přechíst u Českého statistického úřadu, ano. A nechali jsme vám nízkou inflaci 5,3 %, nebo 6, nevím, 5 celé něco. Ale vy, protože jste posedlí dělat

všechno proti tomu, co dělala naše vláda, no tak jste to nechali vystřelit, ne? Už v lednu to vyletělo z 0 na 21 %, protože vám to vyhovovalo. A ta elektřina způsobila inflaci všude. Protože, možná to nevíte, ale elektřina je potřeba všude. V restauracích, v hotelu je potřeba, služby, kadeřnice, všichni potřebujeme elektřinu.

A vy mluvíte o čem? Komu chcete vypomáhat? Tak jste to mohl udělat. My jsme vám to říkali stokrát! Tak když nevěříte mně, aspoň tomu Kalouskovi jste mohli uvěřit tedy. Vy nemůžete zastropovat cenu elektřiny v ČEZu, když je tam minoritní akcionář, který chce jenom zisk. Který nechce žádné jádro, chce jenom zisk. A máme vysokou cenu. Je jako neuvěřitelné, jak vy vlastně nazýváte ty věci... ochranný limit. Takže vy chráníte lidi, že platíme 6 000 korun? 6 000 korun platíme?

A potom jste tady vykládal o té regulované složce. Já myslím, že lidé vůbec nevědí, co to je. Tak já jim to teď řeknu. Budu se snažit to vysvětlit, tady je mladá generace na balkoně. Takže co to je? Další věc, kterou jste lhal, pane premiére, je, že my jsme nedělali obnovitelné zdroje. Ne, my ne, vy jste udělali tady 600miliardový tunel. 600miliardový tunel. A můžeme se dohadovat, jestli to způsobil Topolánek, nebo Fischer, protože na začátku ta podpora a ty solární panely byl fajn projekt. Akorát na tom profitovali ti vaši různí kmoťři a kolegové, politici, různé ty solární elektrárny, které jste potom prodali ČEZu, a oni někde uklidili ty svoje miliardy. Takže proč říkáte, že my jsme se tomu nevěnovali? Jak jsme se tomu měli věnovat? Vy jste tady udělali 600miliardový solární tunel. Proč? Protože jste zafixovali cenu výkupu té elektřiny a zatím klesly ceny těch panelů. Všichni v Evropě to upravili. Vy jste to neupravili! A ti lidé vydělali nehorázné peníze a my jsme to všechno zaplatili. My, občané a živnostníci a podnikatelé. Tak proč říkáte, že jsme se tomu nevěnovali?

My jsme měli jasnou strategii. Jádro. Jádro byla strategie! A můžeme se zase dohadovat, kdo co prosadil. Já jsem prosadil do závěru Evropské rady slovo jádro. To, že nemáme závazek v rámci Green Dealu, to jsme prosazovali, tyhle věci, taxonomii, to jsme prosazovali. A proti byla rakouská premiérka, potom přišel ještě Scholz a další. Ano, a my jsme argumentovali a nakonec jsme i přesvědčili Evropu, že to jádro.

Zase mluvíte o Temelínu, jo? Tak si to znovu zopakujme. Takže pane premiére, vy jste byl ministr školství v Nečasově vládě. Nečas tehdy největší kámoš Putina, ne? Však na to jsou fotky. Já jsem nikdy s Putinem nekámošil, i když jste mě dali na plakát s ním. Samozřejmě zase lži. Takže finále Temelína... byla tam ruská firma, americká firma, ano? A proč to nedopadlo? No nedopadlo to proto, protože za vašich časů tady celou Sněmovnu a všechny politické strany ovládal nějaký pán, určitě znáte jeho jméno, ČEZ to byl. ČEZ. Nebudu připomínat to jméno. No a potom ČEZ přišel a řekl, že chce garanci na cenu. A proč by měli lidi garantovat cenu ČEZu? Proto se to nedostavělo! Vždyť jste to mohli udělat. Proč jste to nepostavili?

Vy se chlubíte Dukovany. Pro Dukovany jste neudělali vůbec nic. My jsme korektně s vámi diskutovali, já sám jako premiér bývalý, na vládě, byla komise, všichni tam chodili, pan Stanjura a korektně jsme s vámi diskutovali. Piráti to blokovali rok, ty Dukovany. Teď se tváříte, že vy jste to zvládli. Ne, je to naše dílo. Karel Havlíček to odpracoval. Vy jste tomu bránili. Stále ty pomluvy, že jsme tam chtěli ruského dodavatele. Ne, nechťeli jsme. Jsou tam dvě usnesení vlády, že to není pravda.

Takže vy mluvíte o nějaké strategii – uhlí? Levný zdroj. A proč jste prodávali to uhlí, vždyť Poláci ho neprodali. Proč jste to nechali? To jsou stovky, možná tisíce miliard, které odešly. Pan Bakala, jak vytuneloval OKD, které my jsme koupili a zachránili za 70 milionů. A dneska se topí v miliardách. Akorát že v Havířově 11 % stále patří Bakalovi pozemků, to město ani nemůže expandovat, stále tam jsou, zničili celý region. Tyhle privatizace, vaše privatizace, ČSSD tedy, společně vy, protože vy jste do kuponky dali jenom 51 % a rozdělili jste to mezi obce a stát a potom stát měl samozřejmě minoritu a dostali jste za to směšné peníze. Téměř nic. A dneska ty firmy se topí v zisku. Uhlí nad zlato. Ano, to je i ten nesmysl

té Evropské unie, ta zelená nová totalita, kterou Evropská unie předvádí. Vy stále mluvíte o Německu. No, Německo udělalo fatální chyby. Zavřeli jádro, úplně nepochopitelně, zavřeli jádro, a teď samozřejmě všechno mají na obnovitelné zdroje.

Takže měl jste říct, pane premiére, lidem, když už jste mluvil o té regulované složce, co to je. No, regulovaná složka je, že máme normální elektrárnu, Dukovany, vyrábí, a potom máme ještě nějakou elektrárnu na uhlí, no a oni vyrábí. No. A teď přijde květen a začne svítit slunce. Nebo duben a svítí. Víte, o kolik se požádalo na připojení na soláry? 18 000 megawattů, a přiděleno bylo 6 000 megawattů. Tak teď si představte, že všechno začne vyrábět tu elektřinu, tak co to znamená? No to znamená, že ty normální elektrárny na jádro a na plyn musí omezit. Když omezují, nemají ekonomiku, nemají efektivitu, tudíž zdražuje se ta elektřina. A tohle všechno ten ČEPS, který musí do toho investovat, už i kvůli Němcům, kteří samozřejmě jsou na moři a kteří se úplně zbláznili, a proto celá německá ekonomika je tam, kde je. Dneska jsme se i dozvěděli, že Volkswagen není konkurenceschopný, takže uvidíme, jak to vůbec dopadne.

Takže ta regulovaná složka je o tom, když to stojí dneska ČEPS 15 miliard ročně, bůhví kolik to bude stát a kdo to všechno zaplatí? Kdo to všechno zaplatí? Vy už nechcete vůbec pomáhat firmám, nechcete ani lidem pomáhat. A já vám teď řeknu, komu jste pomohli. Cenové stropy, které chránily odběratele před vysokými cenami, pomohly, ale byly drahé. Stát totiž musel dodavatelům zaplatit rozdíl mezi cenou, za kterou nakupovali, a stropovou, za kterou prodávali. Takže kdo si rozdělil 52 miliard? No tak dobře poslouchejte, vážení spoluobčané, to je jako neuvěřitelné. Tak na prvním místě víte kdo? No ČEZ! ČEZ dostal 10,7 miliardy. Kdo je druhý? Pražská energetika dostala 7,3 miliardy, ČEZ ESCO – zase ČEZ – 3 miliardy, Innogy 2,25 miliardy, Centropol Energy 1 miliarda 728, EP Energy Trading 916 milionů. Veolia, to je ta firma, která tady zprivatizovala téměř veškerou vodu, která koupila teplárnu, to, co Bakala vytuneloval z OKD, tak jim to prodal. Kolik má dneska tepláren ta Veolia? Ne? To je francouzská firma. Topí se asi v dividendách. A kdo dál? Alpiq Energy. Slovenské elektrárne dokonce, Dobrá energie, Pražská plynárenská, Energetika Trinec, Tameh Czech, Tamerco Invest, MND Energie, Carbounion Bohemia, Zásobování teplem Vsetín a tak dále, Orlen Unipetrol a tak dále. Takže to nedostali lidi.

Vy vlastně – to je úplně neuvěřitelné – místo toho, abyste vykoupili ČEZ, zastropovali to, ano, tak jste stanovili obrovskou cenu, vy jste ji stanovili, a proto mi to ČEZ napálil a mám těch 6 000, že ta ochrana, když platím čtyřikrát víc než na Slovensku a jinde. Takže vy jste ty, vy jste stále tvrdili, že jste ty kompenzace dali komu? No, dali jste to těm firmám, které distribuují tu elektřinu. Vždyť to je úplně na hlavu! A celá ta vaše windfall tax, ano?, která nevyšla, protože jste to neodhadli, protože nechápete, jak fungují firmy, tak kdo to zaplatil i včetně dividendy? Kolik vám dal ČEZ? 100 miliard jste si vzali z ČEZu, a samozřejmě 30 % z těch 80, nevím, kolik byla ta dividenda, si vzali ti minoritáři. Minoritáři si to vzali. Takže je to neuvěřitelné, jak jste to všechno zpackali.

Vy jste to zpackali dvakrát. Kuponkou, privatizací bez rozmyslu, a když jste to mohli napravit, vzít těch 100 miliard, co jste vzali z toho ČEZu, no tak jste to mohli dát těm minoritním akcionářům, ano, a vlastně vykoupit vlastní akcie. A když budete vlastnit 100 % ČEZu, tak potom tam můžete rozhodovat. Dneska tam nemůžete rozhodovat. Já když jsem chtěl jít na dozorčí rady ČEZu jako ministr financí, tak mi to nedovolili. Nemám tam co hledat. Ano, je tam dozorčí rada. Samozřejmě že hlavní akcionář je Ministerstvo financí, ale ono to funguje úplně jinak. Takže ty kompenzace jste dali polostátnímu ČEZu, ano, PRE a všichni, a dokonce i do Maďarska to šlo, do Francie – a našim lidem jste dali co tedy?

Znovu opakuju, že není pravda, že my jsme nechtěli lidem pomoci s tím poplatkem za obnovitelné zdroje. My jsme to už nezvládli, protože jsme byli jako vláda v demisi, ale zvládli jsme tu DPH. Vy jste neudělali vůbec nic. Vy jste neudělali vůbec nic. Vy jste způsobili tu inflaci, proto je všechno drahé, protože zkrátka elektřina je základ všeho. No a výsledek je to, že ti majitelé, ti výrobci elektřiny, měli minulý rok stovky miliard zisku. Takže o tom to je.

A to, co tady vlastně vy říkáte, je úplně, úplně neuvěřitelné, protože zkrátka to není pravda. Každý má nějakou cenu elektřiny, ale ta podstata je, že ten váš největší... ta vaše největší manipulace je, že vy tvrdíte, že 6 000 korun, jako platím já například, je ochranný limit, čtyřikrát vyšší než jinde. Ochranný limit. Jaký? Žádný není. Vždyť to není pravda. Ano? Takže to je ta vaše manipulace, jo. Ředitel ČEZu, no tak ten tam má statisíce zákazníků, nebo každý něco říká, Innogy, to jsou, ty vaše informace pro lidi neznamenaají vůbec nic.

Faktem je, a to je výsledek, že kolabují firmy. Liberty vlastně možná skončí v bankrotu. Ano. Pan Síkela neměl ani čas tam zajet. My jsme tam byli několikrát, my jsme mluvili s odboráři. Říkáte, že pomůžete, no tak jsem zvědav, jak tedy budete pomáhat jedné firmě. A měli jste možnost pomoci všem. Pomoci všem. A stále máme. Proč vyvážíme tu elektřinu? Proč ji vyvážíme, když máme jedny z nejnižších nákladů na výrobu elektřiny v Evropě? Nedává to smysl, není to pravda a faktem je, že jste neudělali vůbec nic. Ano, je pravda, že jste tedy chvilku, chvilku pomohli s tím POZE, ale teď jim to berete. Vy teď všechno berete. Celkově je to asi 65 miliard, a na to POZE, na to POZE vlastně chcete nechat pro lidi jenom směšných, směšných 9 miliard. Ano. Protože zkrátka vy jste totiž lhali o těch dotacích. Když jste tvrdili, že zrušíte dotace, tak žádné dotace už nebyly. A protože jste se museli z toho nějak vymluvit, no tak jste teď našli ty dotace na tu elektřinu. A ty teď berete. A já chápu, že pan ministr financí to potřeboval, aby vykazoval nějakou úsporu. Ale jaká to je úspora, když jste to hodili všechno na lidi? Takže nepomáháte firmám, nepomáháte lidem. Jasný důkaz je, když se chlubíte, že 270 000 lidí si má jít pro doplatek na bydlení? To je neuvěřitelné.

Tady je článek, ano, pan Hlavatý, majitel Juty, určitě všichni budou argument, vždyť to je ten, který za vás byl v Senátu. No to není podstatné. Ten titulék je: Za distribuci elektřiny máme zaplatit o 136 % více než letos. Takže on zaplatí, o 88 milionů zaplatí navíc. No tak kde bude brát ty peníze? Kde brát ty peníze, když jsou vysoké úroky? No tak asi, asi, logicky, pokud mu to nebude fungovat, tak je vezme lidem. Vezme je lidem.

Vy mluvíte o průmyslu. Vy ani netušíte, jak ten průmysl je v propadu tento rok. Ty výsledky jsou úplně katastrofální. Úplně katastrofální. Ano. Vy jste vždy argumentoval, jak minulý rok kdo měl jaký zisk. No tak byl jste v té firmě, kde je bratr pana Jurečky, ne? Tam jste viděl, kolik měli zisk. Ale všechno pryč, pane premiére. Váš problém je, že vy jste stále v zahraničí a stále máte tiskovky nebo stále říkáte něco v televizi, ale nenavštěvujete ty firmy. Zkuste je navštívit, abyste se konečně už něco dozvěděl.

Takže nikomu jste nepomohli. To řešení bylo jednoduché. A já se můžu jenom domnívat, proč to nechcete udělat, když tedy najednou jste se rozhodli nakupovat ta aktiva, která jste rozprodali za vaší vlády hlavně. Ta kuponka, možná to někdo myslel dobře, ale je úplná katastrofa. A hlavně je to nevratné. Nevratné. 300 miliard dividend každý rok, to jsou peníze, které vydělají poctivě naši lidé tady, aby si ti majitelé je vzali do zahraničí, možná potom, co si zoptimalizují zisk.

Sokolovská uhelná zdraží teplo, to je titulék, to bylo teď. Cenový nárůst, pane premiére, by měl být 20 až 25 %. Tak mi vysvětlíte, jak tohle může fungovat a kdo to zaplatí? No samozřejmě že to zaplatí lidi. Lidi to zaplatí. Takže vy, já nevím, znovu opakuji, já nevím, kdo vám dává ty informace, kdo vám píše ty projevy, ale vy skutečně nevíte vůbec, co se děje v České republice. Zase jste nás kritizoval za strategii. My jsme měli dobrou strategii. My jsme po vás zdědili ty věci, ten solární tunel, ano, dostavba Temelína. Stále opakuje, a už jsem vám stokrát vysvětlil, že zkrátka to nebylo možné. Vždyť jste to mohli udělat. Tak teď jsme vám dali na talíř Dukovany, tak to můžete udělat.

Že jsme se věnovali POZE. Zase lež, není to pravda. Není to korektní debata. To přece není korektní, když vy říkáte, že my jsme nikdy neměli zájem řešit ceny energií. No my jsme byli jediní, kteří jsme je řešili. My jsme snížili tu DPH. A měli jsme jasný plán. A jsme vám to jasně doporučovali. Ale vy jste neudělali vůbec nic. Vy jste pomohli těm firmám, které

vydělaly obrovské peníze, tak jim jste dali 52 miliard a chvíli jste pomohli lidem s POZE, ano. Tak to je všechno, co jste udělali. A teď to zase berete pryč, ano. Tady vy stále jste argumentoval těch 110 miliard. Tak znovu: 52 miliard dostali ti obchodníci s elektřinou, kteří na tom vydělali. Kdo zkontroluje, za kolik ten obchodník vlastně prodával a za kolik to nakoupil? No nikdo to nezkontroluje. Nikdo to nezkontroluje, ano? A teď z těch 110 miliard půlku jste dávali těm obchodním firmám, které profitovaly z těch vysokých cen, tak teď tam zůstává jenom 9 miliard pro lidi. Směšné! Když tedy včera paní Schillerová tady říkala, že z té inflace nakonec budete mít celkově 450 miliard. Ano. Takže není to pravda. Není pravda, že byste pomáhali někomu. A vy mluvíte, jako kdybyste měli někde vliv. Vy nemůžete jít do toho ČEZu a to udělat, pokud nevykoupíte 100 %. Nemůžete. Já nevím, jestli tomu rozumíte vůbec. Vy jste šel do Mera, co je doprava ropy, jenom z politických důvodů jste deklaroval, že rozšíříte kapacitu ropovodu TAL, za 1,6 miliardy. To ve finále zaplatíme my daňoví poplatníci, protože jste si mohl vzít dividendu, pokud je tam tolik peněz. Ostatní akcionáři na tom neparticipují. A proč jste to dělal? To je jenom politika. Vždyť vy nerozhodujete o tom, kolik a kdo a kde nakupuje ruskou ropu. Celý čas jste nám říkal, že se odstříhnete od ruské ropy. No a zase jste neříkal pravdu. Zase jste lhal. Jo?

Takže teď lobbujete a Slovinci lobbují v Bruselu, aby vám povolili výjimku pokračování dodávek pohonných hmot ze Slovenska, z bratislavské rafinérie, která patří Maďarům, Molu, ropu. Takže znovu zavážíte ropu, znovu dovážíte třetinu plynu. Vždyť ten plyn je úplně absurdní debata! Vy totiž, ani pan Síkela, nechápete, že ten plyn má jednu kvalitu. To není jak ropa, která má vícero kvalit. Jedna je sladká, druhá je taková. Ne, to není. Ten plyn se dá do trubky například v Německu na nějakém terminálu a je tam. A nikdo neví, jestli je norský, nebo je americký, nebo Katar. Celé dva roky, co jste ve vládě, jste lhali o plynu. Lhali jste o tom, že my jsme nechtěli plynovod Stork. Chtěli jsme. Kdo to zakázal? Kdo to zakázal? Ne? Tak teď to můžete udělat. Když jste tedy podivně nakoupil NET4GAS, a pokud jsem to dobře poslouchal, a není to drb, že pan Síkela vám přinesl na vládu investici, nevím za kolik, za 5, 6 miliard, bez toho, aby to konzultoval, a vy si takhle koupíte předluženou firmu, tak to vám fakt gratuluju. To vám fakt gratuluju. To jsem zvědav, jak to všechno tedy dopadne. Ale když už to máte, ten NET4GAS, no tak můžete postavit ten Stork, jak jste říkal. A neříkal jste pravdu. My jsme ho chtěli stavět. Poláci to nechtěli. My jsme vyřídili peníze. My jsme také chtěli dělat propojku plynovodu do Rakouska, ale samozřejmě to nechtěli – no kdo? No váš bývalý premiér Topolánek to nechtěl. Všichni to víme, jak to bylo. Takže vy jste stále tady říkal jenom nepravdy.

Norský plyn? Také jedna z vašich lží. V roce 1997 uzavřel Transgas, státní podnik Transgas, smlouvu na deset let na norský plyn. No a když ten Transgas ČSSD prodala, a to byla asi oposmlouva, takže jste byli u toho, tak logicky ten kontrakt na norský plyn odešel pryč. Ale vy demagogicky stále jste říkali ne zase, my jsme, a tohle. No to se fakt nedá vůbec jako poslouchat. Takže nic není pravda. A já se nebudu vracet k tomu, a už jsem to jednou řekl, že vaše strana to tady s ČSSD všechno zprivatizovala za hubičku a téměř nic nám nepatří. A jediná šance tady, abyste měl nějaký vliv a pomohl lidem a firmám je zprivatizovat ČEZ a vykoupit to. Potom máme těch 100 % a potom můžete rozhodovat. Potom můžete rozhodovat. Vždyť to je jednoduché. Kdyby nebyla taková vysoká cena elektřiny, tak nejsou tady žádné další nároky na rozpočet.

Já myslím, že to pochopí i malé dítě. Ale vy stále tvrdíte, že vedete korektní debatu. Žádná korektní debata to není, protože neříkáte pravdu, pane premiére. Bohužel je to tak. Neříkáte pravdu. Takže takhle to je. A dneska samozřejmě to je záležitost lidí, jak se svým dodavatelem elektřiny bude schopen něco vyjednat. A já nevím, možná Karel Havlíček o tom mluvil, kolik je tady domácností, které měly fix, ano, a teď jim to vyletí. Jaký je ten dopad. To se budete zase chlubit, že další desetitisíce lidí půjdou na úřad práce, aby získali nějaké peníze? Fakt je to úplně na hlavu. Neříkali jste pravdu vůbec ani o ruském plynu, ani o ruské ropě, nic. Všechno se to dá dohledat, jo? Tady titulky: Šance na levnější naftu trvá. Česko

podporuje prodloužení dovozu ruské ropy. Tak co to je tedy? To je absolutně v rozporu s tím, co jste tady propagovali. Je to nesmysl. Je to demagogie. Je to totiž demagogie.

My určitě podporujeme, když ČEZ, kterému bohužel nepatří 100 % , má ty náklady na LNG. Z toho lithia také jste udělali nějakou... tady jsem četl, že nějaké obrovské zásoby máme. Víte, kolik je toho lithia, pane premiére? Vy jste tam byl. Všichni si pamatují na tu aroganci pana ministra průmyslu, ti starostové a tak dále. A víte, kolik, kdyby se to všechno vytěžilo, toho je? 10 miliard korun. 10 miliard korun. Tak žádné terno. A to je výpověď ČEZu. A pokud tomu rozumíte, tak byste měli teď nejdřív zařídit to, aby ten Geomet, který ČEZ na základě našich doporučení koupil 51 %, aby koupil 100 %, abychom se nemuseli zase dělit s někým ze zahraničí. Protože pokud politici po revoluci dovolili, aby tady byl zákon, že když já si tady na zahradě navrtám zlato a dostanu ta povolení, je moje, tak to je úplně na hlavu. Veškeré nerostné bohatství, které jsme měli, jste zprivatizovali, a ještě jste dovolili vlastně cizincům tady dělat kšefty, a proto i ten Geomet také stál nějaké peníze. A nevidím žádný důvod, aby se polostátní ČEZ, který, znovu opakuji, jste měli vykoupit, se měl dělit s nějakými Australany. Ne? Nebudu se vracet, koho to byl projekt. Byl to podobný projekt pana Bakaly, který vyhnal akcie na burze za OKD na 600 korun, aby potom všichni investoři zjistili, že je hodnota té akcie nula, protože to všechno vytuneloval.

Takže ta debata ano. Vy říkáte, chcete se bavit věcně. No, já jsem byl celkem věcný, protože to, co jste tady přednášel, tak ti lidi tomu nerozumí. Faktem je, že nechcete pomáhat s elektřinou průmyslu, že tvrdíte, že někoho chráníte. Nechráníte. Stanovili jste cenu extrémně vysokou, doplácí na to všichni, a potom jste se divil, že všichni navyšují ceny. Protože samozřejmě i to vodné, stočné například je 10 % DPH a bude 12 %, no tak ti distributoři vody říkají: no ale elektřina, ale majetkové daně a tak dále. Takže toto je největší selhání vůbec této vlády, že zkrátka tohle nezvládla. Neříkáte pravdu. A vůbec, znovu opakuji, hnutí ANO vzniklo jako protikorupční hnutí. Kdybyste vy, tradiční politici, spravovali naši zemi poctivě a nebylo tady x korupcí a tunelů, tak samozřejmě já bych do politiky vůbec nikdy nešel.

Takže my jsme se s vámi bavili korektně, když já jsem byl premiér. Vy se s námi nebavíte. Včera jste za mnou tady přišel, já jsem ani nerozuměl, co mi chcete vlastně říct, pane premiére, možná byste to tady mohl říct na mikrofon. Já jsem chtěl jen říct, tady už nikdo není z vlády (obrací se do skoro prázdné vládní lavice), že pokud pan ministr Stanjura byl osm let primátorem v Opavě a všechno rozprodal, z 11 000 bytů zůstalo 500, prodal plyn, prodal teplo, zdevastoval to město a dělal tam ty svoje kšefty... Jste strašně citlivý na to, když někdo řekne pravdu. Tady včera, ani se k tomu nechci moc jako vracet, co se tady událo, byl to obrovský zážitek. Tak chci jenom říct, že asi jenom u nás je možné, že když někdo zdevastuje jedno město, nevratně, se může stát ministrem financí a teď devastuje naši zemi. Takže o tom to je a samozřejmě občané to uvidí.

Já myslím, že nikdo z nás netuší, co se stane vaším daňovým balíčkem, protože logicky to asi těžko může někdo odhadnout. Vaše strategie je jasná: strašit jak Kalousek 2010 – Řecko, složenka, ano.

A znovu opakuji, vážení spoluobčané, nevěřte jim. Nevěřte jim. Naše veřejné finance jsou v pořádku, patříme, i když jsme klesli kvůli této vládě o tři místa, patříme k nejméně zadluženým zemím. A vláda dělá všechno pro to, aby zničila i střední třídu, aby vyhnala všechny firmy, aby tady nikdo nepodnikal. A potom zažíváme absurdní věci, když někteří se chválí, že zařídili investice v Německu, a všichni jdou buď na Slovensko, nebo do Maďarska, všechny ty investice, které my jsme připravovali, jako Microsoft, Intel a další, odešly. A když vidím, co říká Volkswagen, tak jde z toho mráz. Takže to je vaše dílo. Vy jenom strašit, strašit, strašit. Inlace samozřejmě bude klesat, protože zkrátka když například ta Liberty zkrachuje, no tak je menší odběr. Lidi budou šetřit, lidi se bojí, lidi mají obavy z budoucnosti, protože vidí, kam jste to za ty dva roky dovedli.

Tak to je asi všechno. Já myslím, že jsem se snažil to vysvětlit. A tady vykládat – nějaká složka nebo nevím co. Lidi to vidí na fakturách, tak ať se podívají, kolik platili v roce 2021 a kolik platí teď a kolik budou platit příští rok. Velice jednoduché. Děkuju. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Než udělím další slovo, přečtu omluvy. Od 11.30 do 13.30 z pracovních důvodů se omlouvá pan poslanec Aleš Juchelka, od 13.30 z osobních důvodů se omlouvá paní poslankyně Vladimíra Lesenská a od 14.30 z pracovních důvodů se omlouvá pan poslanec Vojtěch Munzar, dále od 15.30 ruší svoji omluvu paní poslankyně Pokorná Jermanová.

Pokračujeme v rozpravě. Nejprve přednostní práva. Jako další je přihlášen pan předseda Tomio Okamura, potom pan předseda Radim Fiala a další. Prosím.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, dnes máme na programu Sněmovny další opoziční mimořádnou schůzi Sněmovny ohledně plánovaného masivního zdražení energií od ledna příštího roku. Proběhly stávky a protesty. Ale pokud jde o řešení ekonomické krize, vláda dělá mrtvého brouka, nebo možná přesněji, hraje si na živého brouka kůrovce a snaží se ohryzat a zlikvidovat poslední zdravé zbytky české ekonomiky ať už svými balíčky, kdy prudce zvyšuje daně, nebo naposledy zákonem o státním rozpočtu.

Vládní nápady, které zvyšují náklady firmám a lidem, nás stahují do propasti, ze které se budeme dlouho škrábat. A bude to nakonec stát daleko víc peněz, než by to stálo dnes. Řešení zmíním později. Ale pokud třeba zastropujeme ceny elektřiny u výrobců a distributorů podle cenového zákona třeba na třech korunách za kilowatthodinu do konce volební období, tak dáme jednak firmám jistotu a cenu, která sice nebude nejnižší, ale nějak ji všichni unesou a přežijeme. Stát to nebude stát ani halíř, jen podpis ministra na cenové vyhlášce.

V čem je problém překousnout ego, uznat chybu a přijmout řešení, které tady navrhuje již od loňského jara SPD a je funkční a pomůže? Země je opravdu v krizi. Když vy ve vládě nic neuděláte, tak nám sice porostou preference a vám budou klesat, ale co je to platné, když zničíte republiku?

Důvodem k dnešní mimořádné opoziční schůzi je fakt, že Energetický regulační úřad přišel s návrhem, že ceny za regulovanou složku, která tvoří část plateb spotřebitelů energií, se v příštím roce zvýší o 71 až 206 % v regulované složce cen energií pro domácnosti a firmy. K tomu dodám, že cena silové elektřiny kupované na rok dopředu je nyní v České republice zhruba o 230 % vyšší, než odpovídá průměru let 2014 až 2019.

Proč nebývale zdraží regulovaná cena elektřiny? Prvním a zásadním důvodem je neschopná a nekompetentní Fialova vláda. Dalším důvodem je to, že Češi začínají pořádně platit za Green Deal Evropské unie. Růst cen elektřiny u nás není daný tím, že bychom poslední dva roky měli málo zdrojů elektřiny. Stále patříme k největším výrobcům elektrické energie v Evropě a jsme vývozci elektřiny, dokonce vývozci levné elektřiny. Růst cen silové elektřiny v řádu stovek procent odráží několik dalších faktorů. Jedná se samozřejmě i o dopady války na Ukrajině, ovšem ne tak, jak nám to líčí vládní propaganda. Jde o bezhlavé dobrovolné odšťihávání podstatné části Evropské unie od relativně levných ruských energií, zejména plynu, to v situaci, kdy si Německo původně na ruském levném plynu postavilo svůj zelený energetický mix, tedy nestabilní zdroje z větru a slunce vyvažované plynovými elektrárnami, a kdy zároveň začalo vypínat nejstabilnější zdroj energie, jaderné elektrárny, to vše z ideologických, nikoliv ekonomických důvodů. Plán to byl chytrý, posílený novým plynovodem Nord Stream 2, který obcházel nestabilní Ukrajinu a obcházel i Polsko, a bohužel také předražený americký břidlicový plyn. Prezident Biden prohlásil, že Nord Stream 2 fungovat nebude. Začala válka na Ukrajině a západní média za ustrašeného mlčení těch

českých dnes už píšou, že útok na plynovod byla práce ukrajinské rozvědky, a spekuluje se, zdali to bylo s podporou CIA, či nikoliv. To nevíme.

Připomeňme, že šlo o bezprecedentní teroristický útok na energetickou infrastrukturu člena NATO a EU. Tady ve Sněmovně k tomu svorně mlčíte, ale měli bychom si už jednou uvědomit, že žádná mocnost nemá skutečné přátele, ale jen svoje zájmy. Jak už jsem vícekrát opakoval, naposledy Afghánci to mohou dosvědčit.

Zdražování elektřiny a energií je také důsledek zelené agendy Evropské unie, jejímž klíčovým cílem je v souladu se souborem regulací v podobě šíleného Green Dealu Evropské unie dosažení uhlíkové neutrality do roku 2050.

Hnutí SPD prosazuje ochranu přírody, ale rozumnou formou, v souladu s možnostmi České republiky, českých občanů a našeho průmyslu. A to Green Deal není. A právě s tím dosažením uhlíkové neutrality do roku 2050 v souladu s Green Dealem Evropské unie je spojeno například zdražování emisních povolenek. Cena emisní povolenky EU v posledních pěti letech vzrostla o zhruba 400 %. Ve vyšší ceně silové elektřiny se odrážejí také další faktory, jako je například německá energetická transformace, takzvaná Energiewende, a s ní související odklon Německa od provozně relativně levné výroby jaderné elektřiny. Relativně drahá silová elektřina totiž zvyšuje náklady na elektřinu určenou na krytí ztrát a taktéž obecně náklady na poskytování podpůrných služeb. Od roku 2021 také vzrostly náklady na investice v elektrizační soustavě, které odrážejí vyšší ceny stavebních prací, materiálu.

Dalším zdrojem růstu regulované složky ceny elektřiny je aktuální zásah Fialovy vlády v podobě ukončení platby příspěvku za obnovitelné zdroje energie. To znamená, že to vláda platí za ty občany a firmy. V příštím roce bude tato platba uskutečňována samotnými domácnostmi a firmami, nikoliv z prostředků veřejných rozpočtů. Po malém poklesu cen silové elektřiny má nyní Fialova vláda zjevně pocit, že této úlevy už dále není třeba. Vláda na domácnosti a firmy přenáší od příštího roku opět také platby související se zmíněnými technickými ztrátami v přenosové a distribuční soustavě nebo rovněž uvedené platby na podpůrné služby, a to ve vyšší výši, než tomu bylo, když dotaci zavedla.

Vážené dámy a pánové, vláda se při svém váhání nad stropováním a zlevňováním cen energií vždy oháněla nějakým jednotným trhem a čekala na povely – pardon, na signály z Bruselu. Jednotný energetický trh v Evropě neexistuje. Podívejte se, kolik stojí elektrická energie ve Francii, kolik v Německu a kolik na Pyrenejském poloostrově. Ten trh není jednotný. V jednotlivých zemích jsou koncové ceny pro spotřebitele i průmysl konstruovány jinak. Podívejte se na naprosto bezprecedentní snahu Německa dotovat ceny energie pro firmy na jeho území. Ten rozdíl v cenách energie je 10 eur na megawatt za hodinu a bude to narůstat. Vláda by v tomto mohla a měla něco dělat, ale nedělá to. Nehájí český průmysl.

Rozmezí zastropovaných cen v jiných státech se podle odborníků pohybuje v mezích 1,50 až 2,50 koruny za jednu kilowatthodinu, maximálně pak 4 koruny, samozřejmě v přepočtu na české koruny. Loni se v rámci podvýboru pro ochranu spotřebitele konala ve Sněmovně odborná konference na téma dopadů cen energií na spotřebitele a zazněla tam skutečně zajímavá čísla. Výrobní cena energetického mixu v České republice je kolem jedné koruny. Cituji: Z toho cena jaderné elektřiny, která pokrývá zhruba polovinu spotřeby země, je kolem 25 haléřů za jednu kilowatthodinu. A cena uhelné elektřiny, což pokrývá díky obnovitelným zdrojům energie méně než polovinu spotřeby, byla na odborné pracovní skupině odhadnuta na 1,65 koruny, tedy koruna šedesát, včetně emisní povolenky. Konec citátu odborníků z tohoto semináře ve Sněmovně. Konkrétní částka závisí na ceně povolenky i příslušné ceně uhlí. Ve skutečnosti jde prý o něco méně než o jednu korunu. Dokonce méně než o jednu korunu.

Co by tedy měla vláda dělat? Co by tedy měla podle našeho názoru vláda dělat? Především by se měla přestat zaklínat Green Dealem EU. A víme, že Fialova vláda, která dokonce Evropské unii předsedala, s tím nejen nic neudělala, ale schválila takové bestiality

jako emisní povolenky pro vytápění budov a dopravy. Takže samozřejmě Fialova vláda dokonce i svými konkrétními kroky podporuje zdražování životů pro občany České republiky, ale i pro firmy.

Státy Evropské unie pod vedením české vlády si také odhlasovaly konec bezplatných povolenek pro průmysl v roce 2034. Tyhle plány s sebou nenesou nic racionálního, ničemu dobrému nepřispějí, ale prokazatelně dorazí už tak oslabenou evropskou ekonomiku. Ocel nebo auta se vyrábět nepřestanou, jen se přestanou spolu s tisíci dalšími produkty vyrábět v Evropě. To chceme? Závislost na zemích, které tyhle šílenosti nepřijaly, a které proto budou mít výrobu levnější a efektivnější? To chcete?

Spolu s energetickými experty bych doporučil přestat okamžitě participovat na emisních povolenkách a otevřít v Evropské unii diskusi o jejich funkčnosti. Jde totiž o to, že pouze 50 % z jejich výnosů plní funkci a zbývajících 50 % je finanční výnos spekulantů. Je třeba si přestat hrát na solidaritu jednotlivých zemí a začít hájit zájmy občanů České republiky a firem na území České republiky. Přestat hovořit o nesmyslech placených z Modernizačního fondu Evropské unie. Jde totiž o přerozdělování peněz právě ze zmíněných povolenek. Změnit způsob stanovování ceny elektrické energie a zásadně omezit spekulace s ní. Je přece nesmysl, aby energetické koncerny vydělávaly meziročně násobky a zároveň přitom firmy skomíraly.

Dále doporučuji přehodnotit bezuzdnou podporu OZE, obnovitelných zdrojů energie, které v žádném případě nemohou nahradit takzvané stabilní zdroje, a okamžitě urychlit výstavbu jaderných bloků. Úmyslně říkám bloků, protože jeden neřeší nic. K tomu ale musí vláda, Fialova vláda schválit alespoň státní energetickou koncepci, jak slibuje od jara letošního roku, ale ještě ji ani nepředložila.

Podle odborníků státní společnost ČEZ prodala část své produkce za relativně levnou cenu mimo burzu do Německa. Na burzovní ceny a jejich očekávaný vývoj u toho údajně nehleděla. Domácím spotřebitelům, včetně nemocnic, jedna a ta samá společnost prodávala za německé burzovní ceny, které ale obsahují poplatky za dopravu přes hranice, při vývozním kontraktu do Německa i jiných států. Tohle nesevčí o nějakém jednotném trhu, ale o jednoznačné diskriminaci českých odběratelů. Ano, ČEZ se chová tržně, proto SPD již dlouho navrhuje vykoupení podílu minoritních akcionářů a zestátnění ČEZu, což mimochodem odborníci odhadli cca na 200 miliard korun, což vzhledem k výši vyplácených dividend ČEZu je poměrně, je to investice s rychlou návratností. Samozřejmě poté by stát mohl převzít plnou kontrolu nad cenami, distribucí a energetickou politikou pro naše občany a firmy. A to si myslím, že by bylo dobře.

Hynek Beran z Českého institutu informatiky, robotiky a kybernetiky tuhle situaci komentoval loni ve Sněmovně, situaci s prodejem energie z ČEZu do zahraničí, citoval loni ve Sněmovně slovy – cituji: Namísto toho, abychom se ubránili Putinovým hrátkám s plynem, zahráváme si s nepřiměřenou cenou vlastní levné domácí suroviny. Konec citátu.

Vláda přistoupila k zastropování cen pozdě a špatně. Upozorňovali jsme, že se musí zastropovat u výrobců, nikoliv u prodejců. A nakonec bylo zastropováno nesmyslně vysoko, i když Česká republika nemá závislost ceny elektřiny na ceně plynu, protože u nás se téměř polovina elektřiny vyrábí z uhlí a větší část druhé poloviny z jádra. Energetickou krizi nezpůsobila válka v únoru 2022. Naplno to propuklo už v roce 2021. Válka to sice nějakým způsobem akcelerovala, ale ne fyzicky, protože plyn a ropa přes Ukrajinu tečou dále. Ano, tečou dále. Samozřejmě mluvím o ruském plynu a ropě.

To je strašně důležitá informace, protože Ukrajinci stále dostávají obrovské peníze za tranzit ropy a plynu přes své území a západní země nadále ruské suroviny i teď, v tomto okamžiku, odebírají. Plyn a ropa přes Ukrajinu tekly do Československa od šedesátých let bez technických problémů. Nyní z toho politici vytvořili pouze problém politický a ideologický. I v dobách studené války teklo přes Československo více než 50 miliard m³ zemního plynu

ročně do západního Německa. Proč čeští, bohužel téměř jen čeští, vládní politici několik let zastávají filozofii: my nechceme laciný ruský plyn, nechceme lacinou ruskou ropu, raději budeme kupovat drahou ropu z Arábie nebo drahý zkapalněný zemní plyn LNG ze Spojených států, Kataru a podobně. To je otázka na Fialovy vládní aktivistické politiky. Ostatně LNG není embargovaný a jeho import z Ruska do Evropy meziročně, mezi lety 2021 a 2022, stoupl asi o 21 %. Takže tady nebyl vůbec žádný technický či investiční důvod pro zvyšování ceny elektřiny. To je ten důvod, proč o tom hovořím. Hlavním důvodem bylo, že se začaly odstavovat pevné zdroje v Německu a jinde v Evropě.

Osobně fandím obnovitelným zdrojům, například vodním elektrárnám. Fandím i tomu, když si někdo pořídí na střechu fotovoltaiku. Ale nedá se na tom energetika stavět. Ten energetický mix na té státní úrovni musí být robustní a vyvážený, i když zrovna nesvítí a nefouká. A samozřejmě ta šílená ideologie Green Dealu, ta samozřejmě náš souhlas nemá. A znovu zopakuji, hnutí SPD prosazuje ochranu přírody, rozumnou ochranu přírody, v souladu s možnostmi a podmínkami České republiky, v souladu s možnostmi našich občanů a našeho průmyslu. A to ovšem Green Deal není.

Poměr ceny plynu pro uživatele USA a Evropy je sedmkrát ve prospěch těch amerických. To je opravdu velké selhání Evropské unie. A také Fialovy vlády, která k tomu mlčí, nebo to dokonce ještě aktivně podporuje. Ze závislosti na Rusku jsme se stali závislími na zemích, které bezostyšně hájí své zájmy a využívají neschopnosti Evropy si zajistit suroviny za příznivé ceny. To je fakt. Co s tím? – ptám se znovu vlády. Co s tím vy uděláte?

Já jsem tady řadu konkrétních návrhů energetické koncepce z pera SPD sdělil. A budu pokračovat. Oprostěme se od ideologie, jakékoliv, protože klapky na očích a na mozku vždy škodí. Přijmeme řešení, která jsou výhodná pro naši ekonomiku, pro naše občany a naši zemi. Tečka. Tak jako to obvykle dělají všude jinde naši spojenci i nepřátelé. Dělají to tak v USA, v Německu, v Japonsku, v Rusku, v Číně a v mnoha dalších světových zemích. A ani v těchto zemích, v USA, v Německu, v Japonsku, v Rusku, v Číně a dalších vyspělých zemích, nenajdeme tak zaslepené protinárodní politiky jako u nás v České republice. Dokonce i ten Green Deal prosazovalo Německo jako pro sebe výhodnější alternativu k ekonomickému vazalství Evropské unie vůči USA. A spolu s ruskými surovinami by se jim to podařilo. Německá zdánlivě šílená politika měla své racionální jádro. Ale to, co je či bylo výhodné pro Němce a Rusy, nebylo nikdy výhodné pro nás. V čase, kdy tu byl jen ruský plyn, jsem byl mezi prvními politiky v České republice, a už jsem po tom volal i v minulém volebním období veřejně, a volal jsem po diverzifikaci zdrojů. A ne proto, že jsem byl protiruský, ale proto, že jsem pročeský. Dnes znovu volám po diverzifikaci a odběru energií od každého, kdo je dá lacino. A není to proto, že bych se stal proruským, ale proto, že jsem stále na stejné lodi a jsem stále jen a jen pročeský.

Zkuste to jednou, vážené dámy a pánové, pochopit. Přijímejme taková řešení, která pomohou nám, ne taková, která si myslíme, že chtějí jinde. Zrušme emisní povolenky, zastropujme ceny energií, nakupujme tam, kde je to levné, a vyvážíme elektřinu jen tehdy, když jí bude přebytek. Ihned pojd'eme urychlit projekty na výstavbu vícero bloků jaderných elektráren. A pokud jde o obnovitelné zdroje, podporujme přednostně jen takové projekty, které nezatíží a nestabilizují páteřní síť, to znamená jen solární či větrné ostrovy. Kvůli Fialově vládě jsme jedinou zemí v Evropě, která vlastním občanům a firmám nekompenzuje růst ceny energií. Zdražení energií bude od 1. ledna 2024 dalším velkým problémem pro mnoho českých domácností a pro řadu českých firem bude likvidační.

Poslanci vládní koalice začátkem listopadu skandálně zamítli návrh programu předešlé opoziční mimořádné schůze Sněmovny ke stejnému tématu – a to byl ještě čas. Blíží se už začátek prosince. A samozřejmě to, že vy blokuje jakoukoliv diskusi na toto mimořádně závažné téma, znemožnilo detailní prodiskutování této zásadní problematiky, ještě když byl čas. a také jakékoliv vyjádření poslanců bez takzvaného přednostního práva.

Jak jsem uvedl, výrazné zdražení elektřiny a plynu od ledna příštího roku o 71 až 206 % v regulované složce energií pro domácnosti a firmy je absolutně nepřijatelné. A dochází k němu kvůli naprosté nečinnosti a neschopnosti vlády Petra Fialy. Úplně zbytečně k tomu dochází. Dopady tohoto zdražení zejména na české průmyslové podniky budou likvidační a fatální. A jak víme podle posledních průzkumů, tak 3 miliony občanů České republiky jsou za dvouleté působení Fialovy vlády na nebo pod hranicí chudoby. Každý třetí občan v České republice. A vy jim teď ještě chcete od ledna zdražit energie a prohlašovali jste si tady, se souhlasem prezidenta Pavla, prudké zvýšení daní. SPD je proti těmto vašim návrhům. My chceme, aby čeští občané měli více peněz, bezpečí a spravedlnosti, aby české firmy prosperovaly. SPD nehájí zájmy ciziny a zahraničních korporací jako vy.

Jsmo jedinou zemí v Evropě, jak už jsem říkal, která nekompenzuje občanům a firmám růst cen energií. Pomoc v příštím roce chystá Polsko i Slovensko. Například německá spolková vláda schválila masivní dotační program pro německé firmy, který na energie přispěje v příštích dvou letech 12 miliardami korun, pardon 12 miliardami eur, což je v přepočtu 300 miliard korun. Ekonomové spočítali, že v přepočtu na sílu české ekonomiky by měla v tomto porovnání s německou ekonomikou česká vláda pomoci českým firmám s kompenzacemi cen energií přibližně 30 miliardami korun, což z hlediska státního rozpočtu a vzhledem k tomu, že už jste dali na Ukrajinu 100 miliard Ukrajincům, rozhodně není mnoho. Ale jsou na tom vidět ty vaše priority. Vy hájíte zájmy Bruselu, Berlína, Kyjeva, ale Fialova vláda bohužel nehájí zájmy České republiky a českých firem a našeho průmyslu.

Když se vrátím zpátky do Německa, tak do roku 2028, kdy by tyto dotace měly dosáhnout celkově 28 miliard eur, což je v přepočtu 700 miliard korun, no a při existenci společného trhu Evropské unie to bude znamenat další ohrožení konkurenceschopnosti i samotné existence mnoha českých firem se všemi představitelnými negativními důsledky.

Premiér Fiala a další ministři navíc neříkají pravdu o skutečném růstu cen elektřiny a jeho příčinách a důsledcích v příštím roce. Fialova vláda svými diletantskými kroky v oblasti energetiky opakovaně a nevratně poškozují české hospodářství, průmysl, zaměstnanost a životní úroveň českých občanů. Musí okamžitě skončit, než napáchá ještě větší a obtížně napravitelné škody.

Žádáme Fialovu vládu, aby pomohla českým občanům a firmám s drahými cenami energií v příštím roce, a žádáme Fialovu vládu, aby v tomto smyslu urychleně představila řešení. Hnutí SPD podpoří veškeré návrhy, které povedou k levnějším energiím pro české občany a firmy. Bohužel Fialova vláda s žádnými nepřichází. Návrhy SPD jsem tady teď podrobně představil a je na vládě, jak se k tomu postaví.

A nyní bych představil usnesení, které navrhuje SPD a o kterém budeme hlasovat na závěr této mimořádné schůze. A je na vás, na vás ve vládní koalici, jak se k tomu postavíte. Takže usnesení, které navrhuje SPD:

„Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

I. vyzývá vládu České republiky, aby učinila veškerá potřebná opatření k tomu, aby celková cena elektřiny a plynu pro české odběratele, domácnosti i firmy za množstevní jednotku v roce 2024 bude (byla) nižší než cena, která je garantovaná cenovými stropy na energie platnými pro rok 2023.

II. Poslanecká sněmovna vyzývá vládu České republiky, aby urychleně představila konkrétní a účinná opatření, například daňového charakteru, zaměřená na kompenzaci vysokých cen energií a související pomoc českému podnikatelskému sektoru, zejména v oblasti průmyslu, s cílem udržet jeho mezinárodní konkurenceschopnost.

III. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vyzývá vládu České republiky, aby na kompenzaci dopadů vysokých cen energií českým domácnostem a firmám použila prostředky získané z dražby emisních povolenek Evropské unie.

IV. Poslanecká sněmovna vyzývá vládu České republiky, aby na kompenzaci dopadů vysokých cen energií českým domácnostem a firmám použila zisky a dividendy společnosti ČEZ.“

Stále je to návrh usnesení z pera SPD, o kterém bude hlasovat Poslanecká sněmovna na konci této mimořádné schůze.

„V. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vyzývá vládu České republiky, aby na příští řádné schůzi Poslanecké sněmovny představila střednědobý výhled opatření směřujících k zajištění převzetí kontroly státu nad procesem cenotvorby energií pro jejich české spotřebitele, včetně návrhu změny fungování a kompetencí Energetického regulačního úřadu v této oblasti.

VI. Poslanecká sněmovna vyzývá vládu České republiky, aby neprodleně zahájila proces vyjednávání s Evropskou komisí, jehož cílem bude odstoupení České republiky od závazku zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie na celkové spotřebě do roku 2030 na 30 %.

VII. Poslanecká sněmovna vyzývá vládu České republiky, aby přehodnotila závazek ukončit provoz uhelných elektráren v České republice do roku 2030.

VIII. Poslanecká sněmovna vyzývá vládu České republiky, aby neprodleně učinila veškeré kroky potřebné k tomu, aby se cena elektřiny v České republice neodvívěla od její ceny na lipské komoditní burze.

IX. Poslanecká sněmovna vyzývá vládu České republiky, aby na jednáních orgánů Evropské unie vždy hlasovala proti jakýmkoliv opatřením směřujícím ke zvyšování cen energií v České republice.

X. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vyzývá vládu České republiky, aby neprodleně představila funkční plán na zachování energetické soběstačnosti a energetické bezpečnosti České republiky.“

Toto je návrh usnesení, desetibodového usnesení, z pera SPD, které bychom chtěli, aby přijala většinovými hlasy Poslanecká sněmovna dnes na konci schůze Poslanecké sněmovny.

Na závěr zmíním ještě dvě aktuality. Fialova vládní koalice už je tak zoufalá a tak trapná, že někteří exponenti vládních stran v čele s Miroslavem Kalouskem z TOP 09 a provládní pisálkové mají druhé Vánoce z toho, že jsem předevčírem na ČT24 v hektickém závěru pořadu, že jsem se tam překlátil a místo toho, že Rakousko není v NATO, jsem řekl, že není v EU. Naštěstí to drtivá většina diváků v kontextu přirozeně pochopila a nepotřebovala se k tomu okamžitě vyjadřovat, k mému jednomu přereknutí. Jak ubohé a zoufalé! Ale za přereknutí se i tak omlouvám. A poslední aktualita. Je to ukázka toho, co řeší představitelé vládní koalice, přestože to drtivá většina diváků samozřejmě bez problémů pochopila. Mimochodem, volič SPD, ti, co mám na Facebooku, mi nenapsal v podstatě žádný, ale pisálkové vládní hned se rozepsali. Směšné.

No a poslední aktualita, kterou tady ještě zmíním. Dnešní čtyřicátníky čeká prudký růst odchodu věku do důchodu – jsou teď v tomto okamžiku titulky hlavních médií. Ano, vládní koalice už naplno přiznala, že bude prolamovat hranici věku odchodu do důchodu a lidé budou odcházet do důchodu nad 65 let. Nad 65 let! Dokdy chcete, aby lidi pracovali? Aby se nedožili důchodu už nikdy? Přičemž tu horní hranici dokonce vůbec neurčujete. Návrh Fialovy vládní koalice je, že nebude vůbec určena horní hranice věku odchodu do důchodu! Vážení občané, dámy a pánové, slyšíte dobře! Fialova vládní koalice navrhla a navrhuje a prosazuje, že bude prolomena hranice 65 let věku odchodu do důchodu a nebude určena horní hranice! A až když vám bude 50, tak se budete dozvídat, v kolik vlastně půjdete do důchodu! To je šílený plán! Šílený plán. Takže lidé narození po roce 1981 budou odcházet do penze až po 67. roce života, v případě ročníku 1983 dokonce ještě o půl roku později. A u nejmladší generace, ta se to teď nedozví vůbec a bude se to dozvídat až kolem 50 let. Až

jím bude kolem 50, tak se konečně dozvědí, kdy vlastně půjdou do důchodu. V sedmdesáti? V pětasedmdesáti? V kolika letech? To je otřesné. Takovouhle šílenou vládu jsem ještě nezažil, a to je mi 51. Samozřejmě, i já budu odcházet do důchodu později na základě vládního návrhu. Ale dobře, o to nejde. Nestěžuju si sám za sebe, to je v pořádku. Ale co to je za návrh? Co to má znamenat?

A hnutí SPD říká jasně, že je zásadně proti zvýšení odchodu věku do důchodu nad 65 let! A naším cílem je co nejrychleji ukončit vaši škodlivou Fialovu vládní pětikoalici ODS, Pirátů, STAN, TOP 09 a KDU-ČSL. Hnutí SPD chce být součástí příští vlády. A pakliže vy si tady prosadíte na sílu zvýšení věku odchodu do důchodu nad 65 let, my to vrátíme zpátky!!! Pakliže bude SPD ve vládě, vrátíme to zpátky. Pro nás je neprolomitelná hranice 65 let. Navíc – vy tady argumentujete nějakým věkem dožití. Je to opět, je to opět, je to v podstatě špatný pohled, protože důležitý není věk dožití, ale věk dožití ve zdraví! To je oficiální statistika Ministerstva zdravotnictví a ta se pohybuje pod 65 let. Už dnes, v tuto chvíli! To znamená, ti lidé, pakliže zdvihnete věk odchodu důchodu nad 65 let, tak v podstatě lidé, kteří už mají značné zdravotní problémy, mnoho z nich, tak vy je nutíte do práce. A jak si bude v 70 letech člověk hledat práci? Spousta našich spoluobčanů pracuje v manuální profesích, ať jsou to dělníci, prodavačky, servírky, ale spousta, spousta dalších lidí stojí na nohou nebo pracují rukama. Jak si budou hledat práci v 70 letech? Ale i v 68? Ale i třeba řidič autobusu – jak bude řídit v 70?

Takže tenhle ten neskutecně asociální návrh, který navrhuje, dostal to za úkol předseda KDU-ČSL, ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka – ale ať jsem spravedlivý, není to jenom jeho návrh, je to návrh celé vládní pětikoalice – ODS, Piráti, STAN, KDU-ČSL a TOP 09.

A my s tím zásadně nesouhlasíme! A my chceme být v příští vládě. A jestli SPD bude ve vládě, a chceme být součástí příští vlády, tak otevřeme jak tuhleto problematiku, nedovolíme, aby byl věk odchodu do důchodu nad 65 let, otevřeme i Green Deal Evropské unie na evropské úrovni, o tom jsem tady dneska hovořil, protože energie budou už pořád jenom zdražovat, důsledkem jsou i drahé potraviny. Draze se staví, je drahá doprava, ovšem reálné příjmy českých občanů nestoupají. Jak víme, tak kvůli Fialově vládě má Česká republika nejvyšší propad reálných mezd dokonce v celé Evropské unii! Jsou to oficiální statistická čísla.

Za dva roky vládnutí Fialovy vlády má Česká republika nejvyšší propad reálných mezd vůbec v celé Evropské unii. Za dva roky vašeho vládnutí máme obrovský pokles reálných mezd, rekordní pokles maloobchodních tržeb. Logicky, protože lidé za a) nemají peníze a za druhé ty nutné životní potřeby typu potraviny jezdí nakupovat do Polska, případně do Německa, protože i tam mají mnohem levnější, ale i často kvalitnější potraviny. A Fialova vláda není schopná zajistit ani ty nezákladnější životní potřeby, jako je bydlení, to znamená energie, jako je běžný život, to znamená například potraviny, zdravotní péči.

Blíží se kolaps zdravotnictví. Teď od prosince budou zdravotnická zařízení omezovat výkony, odkládají výkony. Odkládá se a omezuje se péče. To znamená, lidé, kteří měli plánované operace, plánované výkony, tak se na ně nedostane. Protože Fialova vláda ve své aroganci a neschopnosti vůbec nezvládá řídit tento stát. Nechce se bavit s nikým. A když zoufalí občané protestují, stávkují, tak na ně ještě premiér Petr Fiala z ODS arogantně plivne a vůbec se s nimi nebaví. To znamená, je tady kolaps zdravotnictví.

Předražené potraviny, takže lidé musí nakupovat v zahraničí, což samozřejmě logicky snižuje zase příjem státního rozpočtu v České republice. Cílem každé rozumné vlády, alespoň trochu kompetentní vlády by mělo být, a je to základní ekonomická logika, že ty peníze, které čeští občané a české firmy generují v České republice, tak jakákoliv vláda by měla automaticky se snažit a zajistit, aby co nejvíce těchto peněz bylo opět utráceno ve spotřebě v rámci České republiky a ty peníze se vracely do té naší ekonomiky. Ale vy děláte pravý

opak. Vám vůbec nevadí, že máme dražší potraviny a dražší základní životní potřeby než v okolních státech, a jenom přihlížíte k tomu, je vám to úplně jedno, že čeští občané jezdí nakupovat do zahraničí. Já s nimi souhlasím, protože samozřejmě co mají jiného dělat? Ale vy dál i těmito kroky ničíte ekonomiku České republiky dál a dál. A jediným vašim řešením, protože vy nechápete ani základní ekonomické premisy, a to nejsem ekonom, ale to by měl snad každý kompetentní politik chápat a vědět a tu znalost mít, zvlášť když chcete být ve vládě, anebo jste ve vládě, tak vy v podstatě ani to neplníte, a vašim jediným řešením je zvýšit lidem prudce daně. A to i přesto, že už v letošním roce na základě oficiálních statistických údajů jak Českého statistického úřadu, tak Evropského statistického úřadu, Eurostatu, je obrovský pokles maloobchodních tržeb, poslední číslo jsem viděl o 7,5 %. To znamená, i kdybyste nevěděli nějaké základní ekonomické poučky, tak snad tu Lafferovu křivku, aspoň tu byste mohli nějakým způsobem reflektovat.

To znamená, když dojde už k takové situaci, že lidé nemají peníze a klesají útraty, tak nemůžete zvyšovat prostě daně. Musíte udělat jiná ekonomická opatření. A já jsem jich tady řadu představil. Protože budete jenom pokračovat v tom špatném vývoji. Hovořil jsem o cenách energií. Hovořil jsem o cenách potravin. Hovořil jsem o tom, že už každý třetí občan České republiky je na nebo pod hranicí chudoby. A to nemluvím o tom, a ještě to také zmíním, že za vaší vlády, a už od loňského roku tady o tom hovořím, prudce stoupá počet nových exekucí. Protože lidi nemají peníze, takže si zoufale musí půjčovat, ale nemají na to, aby to spláceli. Ale co mají dělat, když mají rodiny, když potřebují žít, jíst, pít, být v teple, nějak se ošatit? Viděl jsem tu statistiku, tuším, že to bylo v Českém rozhlase, kdy 40 % matek samoživitelek nemá peníze a musí se, a je to ostuda vyspělého státu, často živit i třeba sexuálními službami. Tam, kam vy jste dovedli Českou republiku, to je neuvěřitelná situace.

A samozřejmě problémy jsou i ve školství. Ministra Beka z hnutí STAN jsem tady naposledy v úterý, především, tady seděl, seděl tady tři metry ode mě, jsem ho vyzýval, jsem navrhoval bod, abychom dali mimořádný bod, abychom otevřeli řešení problémů a nejistoty ve školství, aby tady s opozicí, protože vy sami to řešit nechcete, neumíte, ostatně ministr Bek se v neděli večer veřejně dokonce omluvil na svém Twitteru stávkujícím občanům, tedy lidem, co se chystali stávkovat ve školství, a rodičům se omluvil, že není schopen řešit problémy školství. On se za to omluvil. Vždyť to je na okamžitou demisi! Jestli to nezvládá, tak ať jde pryč.

Proto já jsem v reakci na to v úterý navrhoval mimořádný bod, kde jsem chtěl řešit problematiku školství, protože i podle školských odborů, které se snažily s ministerstvem bavit, tak není možnost jednání vůbec, není možnost dohody, protože Fialova vláda je arogantní a ministr Bek je podle všeho... nejenom že není schopen dohody, ale podle toho, co slyším i od odborů, tak je nekompetentní, protože je muzikolog, je to vysokoškolský pedagog a vůbec nemá přehled ani o základním a středním školství, tedy on nemá přehled o regionálním školství, takže neví, on neví. A výsledkem toho, že neví, je, že nemůže dojít k žádnému kompromisu a jednání, protože asi nechce ukázat, že neví. Ale to je katastrofa. To je katastrofa! To už jsme viděli. To už jsme viděli i u jiných ministrů Fialovy vlády. Protože nevědí, tak hrají mrtvého brouka a strkají hlavu do písku a myslí si, že to čas zahladí. Takhle to mimochodem dělá premiér Fiala. Všimněte si. Dva roky upozorňuji na problém, a on pořád to bagatelizuje a tváří se, že se nic neděje. A samozřejmě výsledkem je, že čas běží, krize narůstá, problémy bobtnají. A je to samozřejmě velký problém.

Čili problémy ve školství, to je poměrně zásadní, protože pro hnutí SPD je zcela klíčové, je zcela zásadní školství, protože je to výchova dalších generací. Další generací, které budou budovat Českou republiku, a samozřejmě i z hlediska mimochodem i takových věcí jako udržitelnost důchodového systému potřebujeme, potřebujeme takovou mladou generaci, která bude ochotna pracovat, která přispěje do systému, aby byla vůbec Česká republika jako stát udržitelná.

Samozřejmě dneska jsou velké problémy nejenom v těchto ekonomických oblastech, nejenom v oblastech školství, zdravotnictví a podobně, samozřejmě o nedostatku léků, který už trvá více než rok. Rok tady máme nedostatek základních léků. A Fialova vláda to nedokáže řešit a občané jezdí nakupovat léky nejenom do Polska, ale i třeba na Slovensko dokonce, kde ty které léky určité jsou, ale u nás nejsou. To je přece úplně neuvěřitelná situace!

Stoupá také kriminalita, to je potřeba také si říci na rovinu. Stoupá také kriminalita. Prudce stoupá kriminalita cizinců v České republice. Já jsem si vyžádal oficiální statistiku z Ministerstva vnitra formou interpelace na ministra vnitra Rakušana, který na to kašle a neustále to bagatelizuje, místo aby to řešil. Prudce stoupá i kriminalita cizinců v České republice. To znamená, nejenom peníze že nejsou – tedy ony jsou peníze, ale vy je dáváte do ciziny a cizincům. Peníze jsou, to je potřeba zdůraznit. Jsou peníze. Ale vy je dáváte na zájmy ciziny a cizincům. To je problém. A není to žádná xenofobie ani rasismus. Je to fakt. Je to fakt! Je to prostě bohužel fakt.

Takže to je to, co jsem tady chtěl říci v rámci svého projevu. Děkuju za pozornost. A doufám, že budete souhlasit s návrhem usnesení SPD, protože je potřeba, když to neděláte sami ve Fialově vládě, vás zavázat usnesením Sněmovny. Nicméně iluze si nedělám, protože ve Sněmovně má Fialova vláda většinu. Ale snad alespoň pár vládních poslanců se vzchopí a bude hlasovat pro naše usnesení. Děkuji za pozornost. (Potlesk z lavic SPD.)

Místopředseda PSP Jan Bartošek: Než budeme pokračovat rozpravě, tak za první od 11 hodin ruší omluvu paní poslankyně Pastuchová, poté, pane předsedo, poprosím, usnesení načtete v podrobné rozpravě, aby o něm bylo možno dát hlasovat. Dále, na celý jednací den z pracovních důvodů se omlouvá pan poslanec Petr Bendl a od 12 do 15 hodin ze zdravotních důvodů se omlouvá pan poslanec Lubomír Wenzl.

Jako další s přednostním právem je přihlášený pan předseda Radim Fiala a po něm pan ministr Petr Hladík. Prosím, máte slovo.

Poslanec Radim Fiala: Dobrý den, vážené kolegyně, kolegové. Děkuji za slovo. Jsem moc rád, že se koná tato schůze k cenám energií, protože to chápu v České republice jako velký problém. My jsme v roce 2015 říkali, že migrace bude velký problém, nikdo nám to nevěřil, dělali z nás extremisty, a teď v roce 2021, 2, 3, 4, říkáme, že největším problémem České republiky do budoucna bude právě cena energií. Tak doufám, že se někdo chytne za nos a že opravdu tento problém začneme řešit.

Problematika abnormálně vysokých cen energií je jednoznačně současné klíčové a prioritní české národní ekonomické téma a hlavně je to i strategické téma z hlediska naší budoucnosti. Hovořím zde o této agendě poměrně často, protože je to nezbytné a proto, že se situace v této oblasti nelepší. Naopak, pan premiér tady dneska říkal něco o tom, jak je všechno v pořádku, jak vlastně se nic moc neděje. Ale já bych mu chtěl říct – pane premiére, běžte se podívat do těch firem, zeptejte se tam. Ani to už nemusí být energeticky náročné firmy. Včera jsem tady mluvil s nějakým majitelem polikliniky, který říkal, že energie neuvěřitelně stouply a že má problémy to ufinancovat. Stejně tak majitelé různých kancelářských prostor nebo nájemci mají problémy to ufinancovat. Takže myslím si, že nemáte pravdu a že prostě je nejvyšší čas to začít řešit.

To, že jsme v takové situaci, v jaké jsme, je vina současné vlády, to je bez pochyby. Samozřejmě je to také hlavně vina Evropské unie, respektive její Zelené dohody, takzvaného Green Dealu, a její ničivé energetické a klimatické politiky, kterou ovšem současná vláda toleruje i aktivně podporuje hlasováním jednotlivých ministrů na Radě Evropské unie.

Některé věci, které zde dnes uvedu, jsem už v nedávné minulosti říkal, ale považuji za podstatné je zopakovat, případně je uvést v jiném, širším kontextu, ale většina mého projevu

se bude skládat z nových argumentů, z nových, bohužel alarmujících, údajů, z nových informací a z nových sdělení. Půjdu rovnou k věci a k tomu, co je v této problematice podstatné.

V hnutí SPD dlouhodobě jasně říkáme, že stát, potažmo vláda v současné kritické ekonomické situaci musí převzít plnou odpovědnost nad výrobou, distribucí a hlavně cenovou politikou a cenotvorbou energií, zejména pak elektřiny v celém jejím rozsahu, včetně její výroby a distribuce. Jsme už v podstatě jedinou zemí v Evropě, která to nedělá. Proč? Vláda, potažmo stát proto musí také zásadně posílit klíčové kontrolní a regulační instituce v oblasti energetiky finančně, personálně a hlavně kompetenčně a musí jim být všestranně pevnou oporou, jinak bude skutečně zle. To, že bude skutečně zle, bohužel není tak daleko. Podle vyjádření Svazu průmyslu a dopravy podle Hospodářské komory i podle dalších podnikatelských asociací už v současné době drahé energie vážně ohrožují naši konkurenceschopnost, zejména v oblasti průmyslu, ale jak už jsem na začátku uvedl, nejenom tam. Potíže oceláren, skláren, chemiček, potravinářů či výrobců stavebních hmot mohou velice brzo srážet celou českou ekonomiku, což následně dopadne i na naše domácnosti. V takto mimořádné situaci musí i vláda sáhnout k mimořádným řešením a opatřením, samozřejmě v mezích zákonů.

Jak říká náš energetický expert Ivan Noveský, zkušený praktik a dlouholetý energetický manažer, vláda už nyní může, či spíše musí regulovat ceny elektřiny podle zákona o cenách. Ten totiž takový zásah vysloveně připouští, a to za mimořádné tržní situace nebo při omezení hospodářské soutěže. Obojí je v případě evropského i českého trhu s elektřinou vrchovatě naplněno. Žádný funkční trh s elektrickou energií v Evropské unii prostě nikdy neexistoval. Dokladem toho je i zpráva Evropského účetního dvora, tedy oficiálního auditora Evropské komise, který v lednu 2023 vydal dokument, jenž jasně konstatuje, že v Evropské unii nikdy nefungoval trh s energiemi.

Česká vláda rovněž bezprecedentně selhala ohledně využití možnosti hrazení kompenzací vysokých cen elektřiny českým spotřebitelům z prostředků získaných z dražeb emisních povolenek, které jsou součástí rozpočtu Státního fondu životního prostředí spravovaného Ministerstvem životního prostředí, vedeného v současné době lidovci. Kompenzace dopadů vysokých cen energií z výnosů z prodeje emisních povolenek je ostatně kapitola sama pro sebe a kapitola pro vládu velice ostudná. Ministerstvo životního prostředí tvrdí, že už to není možné, prý proto, že v květnu letošního roku byla přijata směrnice Evropské unie, podle níž mají být peníze z emisních povolenek napříště určeny výhradně na rozvoj nově budovaných obnovitelných zdrojů. Členské státy ale mají vždy 18 měsíců na zavedení každé nové směrnice do národní legislativy. Česká republika tuto směrnici ovšem dosud do svého právního řádu neimplementovala. Takže jsme se mohli a měli řídit dosavadní právní úpravou ohledně využití peněz z výnosu emisních povolenek. Ostatně říkají to i zástupci českého Ministerstva průmyslu a obchodu. Rok 2024 by pravděpodobně šel pokrýt i z výnosů z emisních povolenek. To jsem neřekl já, i když se k tomu plně hlásím a plně s tím souhlasím. Řekl to pirátský náměstek ministra průmyslu a obchodu Petr Třešňák pro server Seznam Zprávy.

Současně platí, že celá tato konstrukce ohledně možnosti použití výnosu z emisních povolenek je zcela nesmyslná a postavená na hlavu a v plné nahotě ukazuje škodlivost zelených nařízení a směrnic Evropské unie, Green Dealu a už i samotného členství v Evropské unii, protože přináší jednoznačně omezení naší suverenity v podobě práva sestavit si český státní rozpočet na základě českých národních zájmů a potřeb. Jinými slovy, Evropská unie a její nařízení nám vynuceně a extrémně zdražují energie, zejména elektřinu. Současně nám zakazuje dopady těchto opatření našim občanům a firmám kompenzovat z našeho rozpočtu, dle našich vnitrostátních českých představ. Vláda nám často tvrdí, že zdražení regulované složky cen energií bude kompenzováno poklesem ceny samotných těchto komodit, tedy plynu a hlavně silové elektřiny. Není tomu tak. Mnoho domácností, firem

a institucí dostává silovou elektřinu za nižší cenu než za současně platný cenový strop. Zlevnění, které by jim kompenzovalo růst regulovaných poplatků, tak tedy vůbec nijak nepocítí. Týká se to třeba statisíců bývalých zákazníků zkrachovalé firmy Bohemia Energy, kteří uzavírali nové dodavatelské smlouvy předloni na podzim, a mnoha dalších odběratelů, kterým dobíhají tarify s cenovou fixací z té doby. Těmto odběratelům v příštím roce zdraží jak silová elektřina, tak i regulační poplatky. Jak vypočítal Jiří Matoušek, marketingový šéf společnosti Centropol, s novým cenovým rozhodnutím Energetického regulačního úřadu stoupne celková cena elektřiny ve srovnání s podzimem roku 2021 u domácností v běžném panelákovém bytě v průměru o 33,8 %. U rodinného domku s elektrickým bojlerem cena stoupne o 36,5 % a u domku vytápěného elektřinou pak o 41,5 %. Tedy žádné jednotky procentních bodů, jak s vážnou tváří tvrdí premiér Fiala. To jsou tvrdá a správná data od lidí, kteří vědí, o čem mluví.

U firem a ve veřejném sektoru se dnes nachází pod cenovými stropy dokonce většina odběratelů. Pokud to zůstane tak, jak to Energetický regulační úřad navrhuje, zvedne se velkým odběratelům platba za elektřinu až o 200 %. To uvádí šéf Svazu průmyslu a dopravy Jan Rafaj.

Velkým problémem je i to, že v případě zvyšování regulovaných energetických poplatků nepůjde jen o jednorázový problém příštího roku. Zdražování poplatků za služby spojené s dodávkou elektřiny bude pokračovat. Jen společnost ČEPS má v plánu investovat do posilování sítě 8 miliard korun ročně, protože už zhruba za pět až sedm let budeme závislí na dovozu elektřiny a bez zvýšení přenosové kapacity bychom ji nemohli v dostatečném množství dovážet. Před tímto vývojem jsem zde v posledním roce varoval několikrát. A v masivních investicích musí pokračovat i distribuční firmy, jinak nezvládnou enormní přírůstek objemu obnovitelných zdrojů, k němuž se současná Fialova vláda zavázala v Bruselu.

Green Deal. To je ta základní příčina všeho špatného, všeho zla. Rostoucí ceny za elektřinu budou, pokud neřekneme Bruselu rázné a hlasité ne!, v příštích letech bohužel trvalým trendem. Je to cena a nedobrovolná daň za Green Deal, za nepromyšlenou dekarbonizaci energetiky. Už od jara varuje druhý největší výrobce elektřiny v zemi Pavel Tykač, že se mu nevyplatí provoz uhelných elektráren už po roce 2025 a že je připraven ztrátové zdroje za dva roky zavřít. To samé říká i šéf skupiny ČEZ Daniel Beneš. Uhlé elektrárny se dostanou během dvou let do ztráty kvůli ceně emisní povolenky. Ať chceme, nebo nechceme, uhlí bude v minusu několika miliard korun. Podotýkám, že uhlí nyní pokrývá cirká 44 % naší domácí spotřeby elektřiny. Jak na to reaguje vláda a premiér? Raději to nebudu komentovat.

Podle Svazu průmyslu a dopravy bude aktuální růst cen elektřiny české výrobce zásadně znevýhodňovat v evropské a globální soutěži. Mnozí z nich už také hledají nová působiště, nové destinace s nižší cenou energií, aby neztratili konkurenceschopnost na světových a evropských trzích. Klesající ceny energetických komodit na trzích mohou sice mírnit dopad růstu regulovaných složek na celkovou platbu za energie, nicméně náklady za regulované složky jsou v Evropské unii často rozhodující pro konečné ceny, protože silová elektřina je na propojených trzích zhruba stejně drahá. Proto je s ohledem na konkurenceschopnost firem nastavení regulované složky ceny elektřiny tak citlivé, říká také ve svém stanovisku ke zvyšování cen regulovaných energetických poplatků Svaz průmyslu a dopravy. Že klesá cena elektřiny jako komodity, problém ocelářů neřeší. Třeba v Německu za firmy dál platí podporu obnovitelných zdrojů stát. Sanuje se to z obřího fondu, kam Němci lijí 200 miliard eur, částečně z výnosů z prodeje emisních povolenek, částečně ze státního rozpočtu. Tomu mohou naše firmy těžko konkurovat. To říká Daniel Urban z Ocelářské unie. Nevíme v Evropě o státu, který by plně přenesl všechny rostoucí náklady na energetiku a na energeticky náročné firmy kromě České republiky. To dodává Svaz průmyslu a dopravy ve stanovisku, ze kterého jsem zde už citoval.

Ještě něco k povinným poplatkům na podporu obnovitelných zdrojů energie, tentokrát v mezinárodním kontextu. Tyto poplatky v Německu hradí od loňska v plné výši stát ze speciálně vyčleněných prostředků. Už loni v červenci schválil německý Spolkový sněm novelu zákona o financování energetiky. Německo tímto zákonem tyto poplatky částečně zrušilo od loňského července a od ledna 2023 tak učinilo trvale, s konečnou platností. Bude to platit stát, už to nebudou platit spotřebitelé, nebudou to platit domácnosti, nebudou to platit firmy, aby je to nezatěžovalo v jejich konkurenceschopnosti, aby nemusely odcházet z Německa, protože německá Hospodářská komora říká, že během roku 2023 odešlo z Německa třikrát více firem než rok předtím, než v roce 2022. Proč asi? Protože nejsou prostě konkurenceschopní.

V budoucnu budou v Německu požadavky na financování obnovitelných zdrojů energie kompenzovány ze spolkových fondů a provozovatelé přenosových soustav za to získají pohledávku vůči státu na kompenzaci nákladů. Do těchto fondů Německo dává 200 miliard eur ročně, a to částečně z výnosů, to už jsem říkal, z prodeje emisních povolenek a částečně ze státního rozpočtu. Tak. A je zajímavé, že v Německu tento postup nikterak nevádí, zatímco u nás je dle vlády nemožný, protože odporuje předpisům Evropské unie. Nebo jsme členy jiné Evropské unie než Německo? Někdy to tak vypadá a já si tak připadám čím dál častěji. Obdobně jako v Německu hradí podporu obnovitelných zdrojů energie za firmy i Finsko. I ve Finsku je to stejně. V ceně elektřiny žádný poplatek za obnovitelné zdroje obsažen není a finský státní rozpočet rovněž plně podporuje výrobu elektřiny z větru, slunce a biomasy. Z poklesu poplatků za obnovitelné zdroje těží i slovenské společnosti. Na Slovensku od května 2023 slovenská vláda snížila financování obnovitelných zdrojů z kapes spotřebitelů a nejvíce ulevila právě velkoodběratelům. Spolu s tím platí slovenské firmy nižší částky za přenos a distribuci energie než domácnosti, což znamená, že mají i celkovou cenu elektřiny nižší. Proč? Aby byly konkurenceschopné, jinak jim ty firmy odejdou!

Česká vláda jde jinou cestou. Poplatek na podporu obnovitelných zdrojů energie firmám zvýšila na dvojnásobek stavu, který zde byl do roku 2021. Slyšíte správně. Zatímco ve všech ostatních věcech Německo a Evropskou unii kopíruje, zde zvolila česká vláda vlastní, originální řešení. Ano, vlastní, originální řešení, to nejhorší ze všech možných, jak už je u této vlády ve všech podstatných věcech zvykem.

Pokud dojde k odsouhlasení zvýšení regulované složky v navrženém rozsahu a zároveň nepříjde očekávaný výrazný pokles cen energií na trzích, pak očekávám obrovské rozčarování zástupců byznysu. České firmy, a obzvlášť pak ty náročné na spotřebu energií, budou ve velkých problémech. V takovém případě by totiž podle všeho došlo k rozšíření rozdílu cen energií u nás a v zahraničí, což by zkomplikovalo konkurenční pozici takových firem. To jsem neřekl já. To řekl hlavní ekonom společnosti Roklen Pavel Peterka. Mimochodem plánované výrazné navýšení regulované složky elektřiny bude jednoznačně i dalším proinflačním faktorem, a to jak účetně, tak i psychologicky, tedy i v případě firem, které díky fixaci svých vstupních cen žádný výrazný nárůst celkových nákladů ve skutečnosti nepocítí, ale ceny zvýší i tak, protože to prostě dělají všichni ostatní. Čili jako bonus vedle propadu průmyslové produkce a hrubého domácího produktu získá vláda i vyšší inflaci. Samozřejmě v uvozovkách. S lehkou nadsázkou, pokud by nešlo o tak závažné věci, by se dalo říct, že už jde skoro o případ pro ekonomického psychiatra.

Jak už jsem několikrát dokladoval, strmý nárůst regulované složky cen elektřiny je nejvíce způsoben povinným dotováním obnovitelných zdrojů na základě direktiv Evropské unie. Proč tedy nemůžeme podporu zelených zdrojů pokrýt z výnosů z prodeje emisních povolenek, což dlouho navrhoval ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela? Už jsem se o tom zmínil, ale ještě to doplním, protože je to velice důležité. Ministerstvo průmyslu a obchodu možnost využití výnosů z emisních povolenek na pomoc s vysokými cenami energií českým spotřebitelům v příštím roce navrhovalo již od letošního léta a podle mě to bylo v této situaci správné řešení. Gestorem zákona o využívání emisních povolenek je ovšem Ministerstvo

životního prostředí, podle nějž by tento postup byl v rozporu s pravidly Evropské unie pro využívání výnosů z emisních povolenek. Na základě toho vznikla nakonec koaliční shoda, že tento způsob financování zvolen nebude. Pro náš průmysl, pro naše hospodářství špatně. To uvádím pro přesnost a pro férovost a také proto, aby bylo jasné, kdo je za zvolený postup ve vládě nejvíce zodpovědný.

Bohužel, a moc se o tom nehovoří, což je škoda, česká vláda nedávno schválila takzvaný klimaticko-energetický plán, tedy jakýsi jízdní řád toho, jak hodlá realizovat přechod k takzvané bezemisní společnosti vycházející z Green Dealu Evropské unie. V tomto plánu mimo jiné přiznává, že se tato nákladná opatření neobejdou bez zvýšení daňového zatížení. Pokud tento dokument hovoří o revizi daňového systému za účelem omezení negativních dopadů změn plynoucích ze zelené transformace na nízkopříjmové domácnosti, pak se bavíme primárně o silnější redistribuci majetku a příjmů ve společnosti v duchu myšlenek socialismu. To je katastrofa!. Tyto myšlenky jsou v Evropě zastoupeny, a to především v zemích, které nebyly socialismem, respektive komunismem minulosti příliš postiženy. To říká k vládnímu klimaticko-energetickému plánu již zmíněný ekonomický analytik společnosti Roklen Pavel Peterka, a já to podepisuji. Prostě Evropská unie – hlavně ty země, kde dřív nebyl socialismus, protože my víme, s čím máme tu čest – je neomarxistická. A z toho plynou veškeré tyto západní hodnoty, se kterými se teď potýkáme a které nás srážejí dolů.

Další zelené směřování Evropské unie nebude znamenat jen ještě větší zdražení emisních povolenek, konec energie z uhlí a konec výroby vozů se spalovacími motory a další enormní přerozdělování peněz. Klimatické plány Evropské unie se dotknou doslova všech domácností, kterým se prodraží jejich každodenní fungování. Prostě se jim prodraží úplně všechno kvůli zeleným nesmyslům a ideologiím, které Evropská unie chce financovat, místo aby financovala život lidí, kteří tady žijí. To hlavní, co naše vláda nedávno oznámila a co hlavně bez jakékoliv konzultace ve Sněmovně a ve společnosti v Bruselu asi před měsícem odsouhlasila, je závazek, že podíl obnovitelných zdrojů energie na celkové spotřebě by měl do roku 2030 stoupnout ze současných asi 18 % na 30 %. Podstatným rysem tohoto plánu je rozšíření systému emisních povolenek už i do oblastí každodenního života. Tento systém tak bude od roku 2027 zahrnovat všechna fosilní paliva, tedy emise ze silniční dopravy či z vytápění budov. Budeme platit emisní povolenky z používání pneumatik, z používání aut, jestli budete mít doma kamna nebo krb, budete platit emisní povolenky. Emisními povolenkami se zatíží jak pohonné hmoty, tak i vytápění budov. Podle odhadů to může znamenat zdražení benzínu až o 3 koruny na litr, protože je potřeba to zelené šílenství z něčeho financovat.

Dělá si vláda z občanů legraci? Proč o tomto rozhodla za zavřenými dveřmi bez jakékoliv širší debaty či diskuse? Vládní klimaticko-energetický plán přímo přiznává, že dekarbonizace v budovách a v dopravě je oproti dekarbonizaci v průmyslu a v energetice náročnější. A zatímco Fialova vláda, papežštější než pomyslný zelený bruselský papež, sprádá tyto šílené strategie, německá vláda kancléře Olafa Scholze před měsícem schválila masivní dotační program pro německý průmysl. Vláda mu na drahé energie jen v příštích dvou letech přispěje 12 miliardami eur, což znamená 300 miliard korun, a do roku 2028 by dotace měly celkově dosáhnout 28 miliard eur, tedy 700 miliard korun.

Radikálně – a teď, co říká kancléř Olaf Scholz: „Radikálně snižujeme daně z elektřiny,“ vážená vládo, vezměte si příklad, „stabilizujeme poplatky za přenos a distribuci a budeme pokračovat ve vládních kompenzacích, aby se firmy byly schopny lépe vyrovnat se současnými cenami elektřiny,“ prohlásil po jednání vládního kabinetu kancléř Scholz. Kromě minimalizace energetických daní a osvobození od všech příspěvků za obnovitelné zdroje budou prodlouženy přímé státní dotace pro 350 nejvíce energeticky exponovaných německých firem na příštích pět let. Devadesát nejvíce energeticky náročných německých firem dostane ještě další státní dotace.

Tady je asi zbytečné cokoliv dodávat a točit se v kruhu. Snad jen to, že Evropa Green Dealem dobrovolně páchá ekonomickou sebevraždu a Česká republika kráčí v čele tohoto smutného průvodu. Jsme svědky pomalého nástupu účtů za Green Deal a takzvanou dekarbonizaci ekonomiky do reality. Projeví se to úplně ve všem. A nejde jen o regulovanou složku cen energií. I silovou elektřinu zdražují výhradně emisní povolenky a nemůže za to nikdo jiný než my sami. Nejde o nutnost, ale o politické rozhodnutí. O naše vlastní rozhodnutí.

Podobně je naším vlastním rozhodnutím, tedy minimálně rozhodnutím státem ovládaného ČEZu, obchodování naší levné elektřiny přes lipskou komoditní burzu, na jehož konci je celková cena za jednotku elektřiny v České republice téměř desetkrát vyšší než aktuální cena za jednotku silové elektřiny ve Francii, která je podobně jako my čistým vývozcem a producentem elektřiny. Tak jak je to možné? Nedávno toto potvrdil i bývalý vládní zmocněnec pro jadernou energetiku Jaroslav Míl, který je jedním z nejuznávanějších energetických expertů v naší zemi. Například ve vysílání televize CNN Prima News řekl: „Dámy a pánové, nemáme povinnost být na lipské burze ani nemáme povinnost mít burzovní cenu elektřiny jako cenu referenční.“ Jaroslav Míl, který mimochodem býval i generálním ředitelem ČEZu uvedl, že je absurdní, aby se ceny elektřiny u nás odvíjely od pseudotruhu na lipské burze a aby naši spotřebitelé platili za elektřinu extrémní peníze. Podle Jaroslava Míla není pravda, že by opuštění lipské burzy zároveň znamenalo opuštění společného evropského trhu. Doslova řekl: „Je to, jako kdyby musel rohlík stát stejně v Kolíně ve středních Čechách a v Kolíně nad Rýnem. To je také společný trh, ale má různé obchodní zóny,“ říká Jaroslav Míl.

Cena české elektrické energie by se přitom měla zcela logicky odvíjet od skutečných výrobních nákladů a od našich klíčových stabilních zdrojů, což je v tuzemském mixu celoročně ze 44 % uhlí a zhruba z 37 % jádro. Tyto zdroje produkují elektřinu bez problémů maximálně za jednu korunu za jednu kilowatthodinu. Pak ovšem nastupuje pro uhlí zničující cena emisních povolenek, které cenu elektřiny devastují. A samozřejmě ony distribuční poplatky a poplatky za hrazení obnovitelných zdrojů, datových center a nakonec ještě DPH a daň z elektřiny. Jaký je pak ve finále skutečný stav? „Na trhu dotací hradí náklady občané státu jako koneční odběratelé energií, a protože to nestačí, rovněž jako plátcí daní. Zisk z dodávek energií naopak zůstává u dodavatelských firem, u vlastníků komoditních burz, u různých překupníků, obchodníků s energiemi a podobně. Jedinou podmínkou je splnění evropské legislativy, podmínek dotačních programů a využití politicky určené ekotechnologie. V naší zemi se to velmi dobře definovalo jako socializace nákladů a privatizace zisků.“ To je citace Jaroslava Míla. Myslím, že jsou to zlatá slova.

Takže si to shrňme. Naše uhelné elektrárny mají být ve ztrátě kvůli emisním povolenkám už nejspíše v roce 2025 kvůli stahování emisních povolenek z trhu Evropskou komisí a také proto, že s nimi obchodují spekulanti. Jejich cena tudíž neklesne, naopak poroste ještě rychleji. Tvzení, že nás kromě dovozu elektřiny spasí zběsilým tempem stavěné občasné zdroje energie, je moderním slovníkem fake news. Bateriové úložiště elektřiny odpovídající potřebám rezerv pro Českou republiku by nyní přišlo asi na 20 bilionů korun! To je zhruba, jestli to dobře počítám, 10 státních rozpočtů. A navíc by bylo závislé na dodávkách čínských komponent, jak správně upozorňuje energetický expert Přemysl Souček. Racionálně fungující a zodpovědná společnost by proto raději obětovala nepřipravenou a rizikovou dekarbonizaci. Evropská unie a česká vláda s ní raději obětuje naši konkurenceschopnost, náš průmysl a naše hospodářství.

Obecně řečeno, dokud nebude elektřiny dost, nebude už nikdy levná. To je ekonomická zákonitost, kterou zelení komunisté z Bruselu buď nechápou, anebo jim je to ukradené. Bohužel tito lidé dnes v Evropě rozhodují. Naše vláda je poslouchá a odmítá vystoupit z vlaku, který se řítí do zdi čím dál větší rychlostí. Proč si necháváme doslova před očima likvidovat naši energetickou – už nemůžu říct ani soběstačnost skoro, ale bezpečnost? Proč

chce současná vláda v poníženém předklonu před Bruselem obětovat budoucnost našeho hospodářství, naši konkurenceschopnost a náš budoucí sociální smír? Odpovídám, že mimo jiné je to i proto, že v jejím uvažování a slovníku zcela chybí jeden klíčový termín: strategické národní ekonomické zájmy. Takže vážená vládo, za domácí úkol si to opakujte: strategické národní české ekonomické zájmy.

Kdo sebere v českém národním zájmu odvalu zatáhnout za záchrannou brzdu? My v SPD jsme k tomu v zájmu české energetické nezávislosti, soběstačnosti a bezpečnosti připraveni a odhodláni. Český premiér a ministři české vlády nesmí jezdit do Bruselu jako lokajové a vyčkávat na příkazy a na telefony, co mají dělat. Jsme svrchovaný stát, říkám to naprosto vážně, jehož politická reprezentace musí tvrdě obhajovat legitimní národní zájmy, nikoli zájmy cizích států, nadnárodních firem, zelených aktivistů nebo globálních mocností. Energetická bezpečnost je nedílnou součástí národní bezpečnosti země a musí být nejvyšší prioritou strategického plánu každé racionální a schopné vlády. Děkuji. (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Já také děkuji. Další přihlášku s přednostním právem mám od pana ministra Hladíka. Pane ministře, prosím.

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Vážená paní předsedající, vážené poslankyně, vážení poslanci, krásné dobré odpoledne. Já jsem chtěl dnes svůj projev koncipovat velmi pozitivně, chtěl jsem hovořit o tom, co vláda Petra Fialy udělala pro to, abychom se opravdu z toho skanzenu, který nám tady předchozí vláda přenechala, abychom se dokázali modernizovat. Ale prvně musím reagovat na svého předřečníka, protože tady zaznělo tolik nepravd, že mně to prostě nedá.

Pan předseda Fiala bohužel nechte noviny, nechte je dlouho, je to škoda. Brzda už není potřeba, Německo předčasně končí s cenovou regulací, regulací cen elektřiny. Německý strop na energie se třese, dostal ránu od ústavních soudců. Německo předčasně ukončí regulaci cen energií, podle Scholze už to není potřeba. Pan předseda Fiala tady půl svého projevu mluví o Německu, mluví o tom, jak to Němci dělají, a situace v Německu je přesně odlišná. Německé firmy, němečtí občané možná díky chybám německé vlády budou ještě vracet finanční prostředky, které jim za poslední dva roky byly dány. Tak takovéto chyby naše vláda nedělá a dělat nebude.

Druhá věc. Ty emisní povolenky, o kterých tady neustále mluvíte, tak všechny emisní povolenky jsou v rozpočtu a slouží různým složkám i pro energii. Jsou v rozpočtu, který jste včera schválili. (Poslankyně Schillerová z místa: My ne.) 40 miliard emisních povolenek pro rok 2024 je součástí rozpočtu. A ta emisní povolenka – pan Fiala tady není – ta emisní povolenka je to zelené dole. (Ukazuje graf.) To modré je vývoj plynu za roky 2021, 2022, 2023, to červené je cena elektřiny. Tak jen abyste se podívali, jak povolenka má vliv na cenu.

Uhlí. 5 % obyvatel České republiky používá uhlí k vytápění. My děláme všechno pro to, aby tito lidé už to uhlí do těch sklepů skladovat nemuseli, mohli topit moderními vytápěními a ne tím minulým. A když už jsme u toho uhlí, vy tady strašíte tím, co bude s uhelnými elektrárnami v budoucnu. Fajn. A už jste tak jako zapomněli, kolik uhelné elektrárny v době krize vydělaly. Kdo zbohatl na výrobě elektrické energie z uhlí. Tak jenom abychom si nalili čistého vína.

A teď už pojďme tedy spíše k těm aktuálním záležitostem. Možná než se dostanu k řešení, o kterém tady dneska hovořím, tak možná na úvod musím připomenout, jak se řešily problémy s energiemi na konci minulé vlády. Minulá vláda věděla, že tady může přijít pád Bohemia Energy. Minulá vláda věděla o tom, co se děje na trhu s energiemi, a přesto nezasáhla. Nechali to dojít až do extrému. Potom jsme tady viděli v přímém přenosu, jak se hádá Karel Havlíček s tehdejší ministryní Maláčovou, jak se má ten problém řešit. To

systémové řešení – a proto nás prosím neškolte, jak se mají řešit ceny energií, protože to systémové řešení nastavil až Marian Jurečka úpravou normativů, příspěvků na bydlení, kampaní Zkrotíme energie ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí, rozšířením systémové podpory, které zajistí dlouhodobou ochranu rodin před zvyšováním ceny energií a před pádem do energetické chudoby.

Pojďme možná u té diskuse ji využít k tomu, abychom si připomněli konkrétní kroky, jakými Ministerstvo životního prostředí pomáhá domácnostem i firmám zvládnout současnou krizi cen energií i modernizaci českého průmyslu, české energetiky, která je tak potřebná. Díky krokům, o kterých teď budu mluvit, vyjde Česko z krize jako vítěz. Zlepšíme naši konkurenceschopnost využitím energetické účinnosti, které jsme, ano, po vládě Andreje Babiše převzali ekonomiku jako jednu z energeticky nejnáročnějších v Evropské unii, a proto také na české firmy ta krize masově dopadla. Rád vám představím, že se peníze z evropských zdrojů dají využít násobě lépe s vyššími multiplikačními efekty než posílat stovky milionů korun na výrobní linku na pečivo.

Pojďme to vzít od základů. Jako ministr životního prostředí jsem zodpovědný za to, aby naše česká krajina zůstala zdravá. Potřebujeme se zbavit závislosti na fosilních palivech a současně potřebujeme rozběhnout adaptace, a to předpokládám, že tady nebudeme v rozporu. Každý si totiž asi všiml, že letošní léto bylo nejteplejší v historii. Musíme přece vidět nárůst lesních požárů a dalších výkyvů podnebí. Proto je naším společným cílem připravit naši zemi pro budoucí generace, tak aby se nám žilo lépe. Adaptovat naše města, naše obce, naši volnou přírodu a krajinu na zvyšující se teploty, na klimatickou změnu je naprosto klíčové a zásadní do budoucna.

Proto právě Ministerstvo životního prostředí nazývám jako ministerstvo budoucnosti. Protože nám reálně, nám jako lidovcům i celé vládě, na budoucnosti záleží. Dokážeme se totiž dívat dál. Dál než jenom za čtyřleté volební období. Musíme mít vizi. Musíme mít vizi, jak vést Česko dlouhodobě, nejen krátkodobě pro nějaké volební období. Pro nás je klíčové, abychom dokázali Českou republiku provést procesem dekarbonizace a modernizace a zároveň abychom toto dokázali udělat tak, že změny nedopadnou na české rodiny, a zároveň zůstaneme zemí technologickou, zemí technologického pokroku. Zemí, která dokáže modernizovat a využívat svůj potenciál.

Jsou technologie, ve kterých už nedoženeme Čínu, ale máme tady české výrobce, české producenty takových tepelných čerpadel. Česká republika vyrábí 200 000 tepelných čerpadel. Do tří let jich budeme vyrábět milion. To je podpora průmyslu. To je podpora exportu. To je podpora moderních technologií, technologií budoucnosti. A toto my děláme na Ministerstvu životního prostředí. Pomáháme s procesem podpory inovativních firem, inovací a technologií, stejně tak jako Ministerstvo průmyslu, stejně tak jako celá řada dalších kolegů ve vládě.

Už totiž není čas dohánět to, co tady mělo být – nezávislá energetika využívající slunce, vodu, vítr, ale také odpady. Komunitní energetika i v našich nejmenších obcích. Čistá moderní doprava bez emisí. Nebo třeba efektivní soběstačné budovy, které jsou nenáročné na provoz, v létě chladí rozpálené město. My jsme prováhali ten čas. Prováhali ten čas, kdy začít s touto modernizací. Proto jako trošku v Česku obvykle zase doháníme. Ruku na srdce, ono nás totiž předběhlo i to Polsko. V Polsku je dneska na střechách rodinných domů 1,3 milionu malých instalací fotovoltaik, průměrně je to 8 kilowatt-peak na jednu domácnost a dohromady je to 10 gigawattů. Je to na obyvatele třikrát více, než má Česká republika. To je signál (reakce z pléna), že potenciál pro fotovoltaiku je u nás stále obrovský.

Já jsem vám do řeči také neskákal... (Odmlka.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Kolegové, kolegyně, prosím o klid. Děkuji. Prosím, pane ministře.

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Děkuji mnohokrát. Chování je jeden z projevů naší společnosti.

My tady máme novou éru. Novou éru, kterou rozjela vláda Petra Fialy. My jsme si vetkli do vínku, že uděláme fotovoltaiku na 100 000 střechách. Jsme v polovině té vlády a máme už toto splněno. A těch střech bude mnohem víc, možná čtvrt milionu, protože to zajistí soběstačnost. Soběstačnost domácností, soběstačnost rodinných i bytových domů. To je totiž budoucnost. Budoucnost ve stabilitě, v soběstačnosti jednotlivých domů, jednotlivých výrobců, jednotlivých průmyslových areálů a jednotlivých technologických firem.

Je nutno zdůraznit, že totiž nemluvíme o žádné daleké budoucnosti. My tu zelenou modernizaci musíme projít poměrně rychle. Naším cílem je investovat. Investovat do modernizace, abychom náležitě chytli tu novou průmyslovou revoluci, která se tady právě teď odehrává. My chceme zůstat lídry v elektrotechnologii, lídry v čípech, lídry v tepelných čerpadlech. To je historie České republiky a budoucnost českého průmyslu. Vedle zelené elektřiny potřebujeme využít potenciál renovace budov. Dobře zateplené a kvalitní domy s rekuperací potřebují minimum energie na vytápění.

My jsme bohužel nedokázali za minulé vlády výrazným způsobem investovat do veřejných budov, do kancelářských prostor, do radnic, do škol, školek, tak abychom snížili ty dopady pro veřejné budovy právě při zvyšujících se cenách energií. Proto v Nové zelené úsporám, která postihuje všechny segmenty, máme celkem šest dotačních titulů. Tři pro rodinné domy, tři pro bytové domy. (Ukazuje materiál.) Každý vlastník a každý nájemník má teď šanci rekonstruovat svůj dům, svůj byt takovým způsobem, aby snížil výdaje na energie jako takové, ať už používá plyn, elektřinu, nebo uhlí. Když dám příklad a podívám se na takový dům, který byl původně vytápěn elektrokotlem, dostal z Nové zelené úsporám 200 000, nahradil to tepelným čerpadlem, baterií a fotovoltaikou, tak dneska šetří 18 000 ročně. Nejlepší je totiž ta energie, kterou nemusíme vyrobit a spotřebovat.

V nově vyhlášených výzvách klademe důraz na komplexní renovaci veřejných budov, tak abychom snížili energetickou náročnost, abychom využili obnovitelné zdroje energie, abychom zlepšili kvalitní vnitřní prostředí nebo posílili schopnost adaptovat tyto budovy na změnu klimatu. Výzvy tak umožní školám, nemocnicím, obecním úřadům a dalším veřejným budovám získat finanční prostředky nejen na realizaci zateplení, ale také na modernizaci vnitřního osvětlení, instalaci fotovoltai, zelených střech, systém pro zachytávání vody, úprav vod šedých a dešťových. K tomu, abychom mohli tímto procesem projít, nám pomáhají nástroje, jako je ten Modernizační fond, o kterém hovoříte. Tak ten Modernizační fond se používá poměrně k celé řadě věcí. Je určen právě na to zateplování, je určen na modernizaci průmyslu (ukazuje materiál), je určen na modernizaci topných soustav – 40 % obyvatel České republiky je na topnách – je určen na modernizaci dopravy, je určen na přenosové sítě, na posilování přenosových sítí, ale také na nové zdroje, které přijdou, biometan, vodík, tak abychom dokázali využít ten transportní potenciál země uprostřed Evropy, tak aby se u nás dalo nabíjet, tak aby se nové zelené plyny u nás daly čerpat a také transportovat.

My jsme totiž už z toho Modernizačního fondu podpořili tisíce a tisíce projektů. Tak na nové obnovitelné zdroje v energetice šlo 18 miliard korun za naší vlády. Na topnictví a modernizaci soustav topnictví 70 miliard, zlepšení energetické účinnosti do průmyslu 27 miliard, do veřejných budov, především do zateplování, jak jsem o tom hovořil, 4 miliardy. A potom do Nové zelené úsporám celkem 13 miliard korun. To jsou všechno oblasti, které dokážou nás dostat z té doby fosilní na dobu budoucnosti. My to děláme pragmaticky, krok za krokem, vytrvale, nealarmisticky a neaktivisticky. Je potřeba toto odlišovat. My jsme těmi, kteří při vyjednávání v Unii praktickými kroky, praktickou zpětnou vazbou vyjednáváme takovým způsobem, abychom dokázali modernizovat, ale zároveň aby to bylo realistické. Proto tato vláda například vyjednala 30 % volných emisních povolenek do topných soustav. Protože 40 % Čechů – a je to český zájem – je na centrálním zásobování teplem.

A my nechceme, aby se tyto systémy rozpadly. My chceme je modernizovat, ale umožnit tuto výhodu, kterou západní státy často nemají, tak abychom tuto výhodu, která má svůj obrovský pozitivní ekologický dopad, dál mohli umožnit českým obyvatelům především ve městech.

Ta čísla hovoří jasně. My jdeme krok za krokem takový způsobem, abychom dokázali tuto modernizaci provést. Ano, teď se nám možná můžete smát, možná můžete se dívat na minulost a na současnost. Ale my se díváme na budoucnost. My zajišťujeme to, aby se tady dobře žilo všem generacím, zítra, pozítří, příští rok, stejně jako za deset let. Protože pokud ty věci teď neuděláme, tak nám hrozí, že třeba za deset let tady budeme stát a budeme si tady povídat o tom, jak máme dvacetiprocentní nezaměstnanost, jak naše ekonomika je málo výkonná, jak k nám nepřicházejí investoři, jak nám odešly výrobní a technologické firmy. Protože ty, o kterých hovoříte – a já tam jezdím velmi často – potřebují, potřebují a chtějí moderní zdroje. Chtějí zelenou energii. Chtějí, aby dokázaly vyrábět efektivně s využitím těchto zdrojů, chtějí šetřit, chtějí spořit a samy se věnují tomu, kdy říkají, nechceme, aby naše výroba produkovala jakékoliv odpady, které by se mohly skládkovat.

Já možná ukážu ještě poslední čísla a to jsou čísla efektivit Nové zelené úsporám. Jenom za poslední dva měsíce 65 000 žadatelů. Za dva měsíce. Ti lidé moc dobře vědí, a já jim za to děkuji, že je velmi racionální investovat do svých rodinných a bytových domů. Toto je odpověď na to, že jsme dokázali a dokážeme připravit naše domácnosti a náš průmysl na dlouhodobou, dlouhodobou stabilitu cen energií jako takových.

Možná úplně na závěr mi dovoluňte říct jednu věc. Já tady dneska hovořím o budoucnosti a o tom, co pro budoucnost děláme. Hovořím o tom úplně záměrně. Protože každý, kdo hospodaří, každý, kdo má firmu, každý, kdo má živnost, každý, kdo dělá domácí rozpočet a počítá, co si může dovolit, tak ví, že nemůže žít na dluh. Že to, co si půjčí, se musí splatit. Že je lepší investovat do nové lednice, která má poloviční nebo třetinovou spotřebu, než ta dvacet let stará lednice. Protože to je to, co my teď děláme. My ve velkém investujeme do těch nových technologií, které mají třetinovou, někdy pětinou spotřebu než ty technologie minulosti. Děkuji a hezký den. (Potlesk zprava.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Já také děkuji, pane ministře. Vaše vystoupení vyvolalo několik faktických poznámek. Tak ještě poprosím, aby chvilíčku pan ministr Síkela vydržel. Jako první s faktickou poznámkou paní poslankyně Peštová a připraví se pan poslanec Kubíček. Paní poslankyně, prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Já děkuji za slovo, paní předsedající. To bylo něco strašného, pane ministře. (Smích a potlesk poslanců ANO.) To bylo něco strašného. Já jsem se normálně dostala do doby – vy jste osmdesátý čtvrtý ročník, vy jste ještě hodně mladej – já jsem se dostala do doby, jako když slyším ty svazácký přednesy, ne? Vy jste mi vlastně řekl, že žiju v zemi, kde zítra znamená již včera. (Hovoří velmi důrazně.) Všechno je krásný, zalitý sluncem! Rodiny, hlavně ty rodiny podporujeme! Průmysl podporujeme tím, že budou fotovoltaiky a budou dělat tepelný čerpadla! Co to bylo tohleto? To bylo něco strašného jako. Dochází vám, kam jsme se dostali s tím POZE a kdo to POZE vlastně vymyslel? A jak se to POZE tady objevilo? Dochází vám, kolik nás ty fotovoltaiky stojí ještě dnes a budou stát? A bude nás to stát minimálně do roku nějakých 2035, možná ještě dál? Že jste si jako vláda dali nařízení... Dřív to aspoň bylo fifty fifty, že půlku platil stát, půlku platili poplatníci. Ale dneska? Dneska jste si dali nařízení, že zaplatíte jenom 9,350 miliardy a zbytek ERÚ rozpustí do regulační ceny.

Jako já jsem úplně v šoku, co vy tady všechno jste říkal. Já vím, vám to připadá směšný. (Ministr se usmívá.) Jsem ráda, že jste tady napomínal poslance, kteří se smáli, a teď děláte úplně to stejný. Takže si zameťte před vlastním prahem! (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Nyní s faktickou poznámkou pan poslanec Kubíček a připraví se pan poslanec Brabec. Prosím.

Poslanec Roman Kubíček: Tak děkuji za slovo, paní předsedající. No já jsem si tady poslechl ten projev a vzpomněl jsem si na Jakeše na Červeném Hrádku. Bylo to velmi zábavné, velmi poučné. A pane ministře, opravdu, skutečně, to bych nevymyslel, co jste řekl. Mimochodem při tom vašem projevu vydal Energetický regulační úřad už svoje finální cenové rozhodnutí, kde můžeme oznámit – při spotřebě 3 megawattů vzroste cena elektrické energie pro lidi o 4 000. (Potlesk poslanců ANO.) Tak to bylo to výborné, které tady fungovalo!

Pokud si pamatuju – a vím, že jste z té zvláštní strany KDU-ČSL, které nevdají vládnout v globálu vůbec s nikým, no, tak ta vaše strana tady byla u toho solárního tunelu, který začínal před rokem 2010, který stojí tuto republiku 650 miliard korun. Vy tady povídáte nějaké věci, co jste všechno udělal, jsem tady viděl ty vaše papírky. Vy jste to udělal? Vždyť vy jste ministr chvilku. Vy jste nemohl nic udělat, kdyby vám to ti úředníci nepředstavili, tak to neuděláte! (Potlesk poslanců ANO.) Bylo to tedy opravdu otřesné. Já jsem myslel, že se budeme bavit fakticky, ale ideologické přednášky si nechte pro sebe. Děkuju. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. Další s faktickou poznámkou pan poslanec Brabec a připraví se paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím.

Poslanec Richard Brabec: Děkuji za slovo. Pane ministře, já bych s vámi chtěl hrát volejbal. Nejenom proto, že vy jste vysoký, ale vy umíte nádherně nahrávat na směr. Jo, to se hned tak nevidí. (Potlesk poslanců ANO.) Ale protihráči v tomto případě tedy.

Vy jste říkal, já se k tomu pak vrátím ve svém projevu, teď na dvě minuty nemám čas, ale vy jste říkal – no, podívejte se, kdo vydělal na těch energiích ty miliardy, ty stovky miliard? No jasně, to my jsme se podívali, vy určitě taky. Ale víte, proč vydělali ty stovky miliard? No protože vy jako vláda jste je nezastropovali. Takže oni vydělali ty stovky miliard, a potom vláda dává ty žebračky doslova lidem, aby pak měli ty příspěvky na bydlení a na energie. Takže jasně, ty energetické podniky nebo ti giganti vydělali ty stovky miliard. Ale proč? Tomu se dalo snadno zabránit. Vy jste tomu mohli zabránit. Takže to je první věc.

Druhá věc. Vy jste tady ukazoval graf s tou emisní povolenkou. Ale přečetl jste si třeba, kolik činí podíl emisní povolenky ceny na teple? To je až 50 % té ceny tepla. To znamená, teď třeba Sokolovská uhelná zvyšuje o 25 % ceny tepla. No právě proto, že je emisní povolenka. Takže to není malá část. Podívejte se pořádně, co opravdu tvoří cena emisní povolenky po tom, když se odpočítají všechny ty náklady. To je zásadní.

A už to tady padlo. Pane ministře, já si myslím, že nemůžete popřít, že Modernizační fond a drtivou většinu těch projektů prostě vyjednala a připravila naše vláda. Kdybyste neměli těch 500 miliard, které tam přijdou, tak prostě nemáte, z čeho utrácet. Vy jste teď přišel k prostřenému stolu krásně a teď konzumujete. A budete konzumovat ty další roky a potom budou ještě další konzumovat z těch peněz, které jsme vyjednali v Evropské unii. A ti lidi, kteří přišli a umějí to vyjednat, tak to jsou naši lidi. Děkuju. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuju za dodržení času. A nyní s faktickou poznámkou paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Já děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Pane ministře, kolegyně, kolegové, i já se musím vyjádřit na projev pana ministra životního prostředí. Arogance, přezíravost, namyšlenost. Bylo to strašné, pane ministře.

Dneska tady vystupoval náš pan Karel Havlíček. Říkal – pojďme hledat to řešení. Jaký je dneska bod? Ceny energií od ledna roku 2024. A vaše vystoupení – nás neškolte, jak se mají řešit energie. To jste tady řekl, tady u tohoto pultu. Je to vůbec možné, aby se takto vyjadřoval ministr životního prostředí? Připadá vám to normální? Vy tady hovoříte o nějaké vizi? Mohl byste mi ji ukázat, tu vizi? Vy jste tady začal používat, a musím to říct, o Modernizačním fondu. Já jsem jako šéfka Asociace krajů také vyjednávala Modernizační fond. A to, co tady řekl Richard Brabec, to vyjednal všechno on. Vy v tuto chvíli přicházíte a říkáte, jak jste všechno udělal. Ale vy jste to neudělal.

A musím říct, že když tady hovoříte o těch skvělých emisních povolenkách, ano, jsem z Karlovarského kraje – o 25 % včera oznámila Sokolovská uhelná, že se navýší cena tepla, protože je to kvůli emisním povolenkám a je to také kvůli tomu, že jste včera přinesl na vládu nařízení, že se navýší o 3 % samozřejmě za vydobytý nerost v rámci uhlí a v rámci dalších o 1 %.

A vy říkáte, že ti lidé se mají skvěle? Tak se jich zeptejte. Běžte mezi ně. Možná kdybyste mezi ně šel a trochu jste si je poslechl, tak byste tady tak nestál a neříkal byste, dovolím a troufnu si to říct, ty nesmysly, které jste tady říkal. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. Další s faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Hrnčír a připraví se pan poslanec Král. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Jan Hrnčír: Děkuji za slovo, vážená paní předsedající. Já jsem nechtěl tady vystupovat, říkal jsem si, řeknou to tady naši kolegové. Ale když jsem slyšel ty bláboly pana ministra Hladíka, já se obávám, že on těm blábolům opravdu i věří. Opravdu jsem dostal strach teď, kdo sedí v naší vládě a kdo řídí tuhle zemi. Já si myslím, že překonal úplně všechno.

A řeknu mu takové sladké tajemství. On nám tady vyprávěl o tom, jak čtvrt milionu střech se pokryje fotovoltikou, a tím se zachrání vlastně energetika v České republice a budeme všichni šťastní. I kdybychom pokryli všechny střechy, které dávají smysl, na které svítí slunce, ovšem občas, taky to není zdroj úplně stabilní, tak získáme asi 4 terawatthodiny. Spotřeba elektřiny v České republice je 80 terawatthodin. Tak nevím, kam ještě ty panely chce dávat. To prostě nedává smysl ani věčně, co jste tady říkal. Opravdu naši republiku ani ty fotovoltiky, ani čerpadla tepelná nezachrání, protože když je u nás minus 20 a pustíte to čerpadlo, tak prostě spotřebováváte elektřinu ve velkém a ty úspory tam nejsou, všechno tím čerpadlem nemůžete nahradit. To prostě nedává smysl.

A co se týká emisních povolenek, které navyšují sedmkrát výrobní cenu elektřiny třeba v uhelných elektrárnách, tak to je prostě naprosto mimo a nejste schopni to žádnými soláry, ničím podobným nahradit. Náš průmysl to potápí. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji. A nyní s faktickou poznámkou pan poslanec Král. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Václav Král: Děkuji za slovo. Já jsem snad dneska nechtěl ani vystupovat, protože jsem v tom střetu zájmů a někdo mě tady nazývá tím fosilním lobbistou a nevím, čím ještě, ale já to nemohu vydržet. Je pravdou to, že Modernizační fond byl připraven za minulé

vlády a byl připraven dobře, tak jestli to někoho uklidní nebo potěší, tak za to děkujeme. Ale já myslím, že ten, kdo s tím nástrojem pracuje, tak to ví. Nicméně když jste tady mluvili o těch lidech, kteří to zařídili, tak jestli se nepletu, tak vaše kolegyně Charanzová jako místopředsdkyně parlamentu respektive paní Jourová jako eurokomisařka je tam stále v těch funkcích, tak jestli chcete dělat něco s tou emisní povolenkou, tak nám prosím pomozte. Tak se netvařme, že prostě to neumíte ovlivnit, a nevím, co třeba konkrétně tyto dvě dámy, respektive vaši europoslanci, pro to udělali. Já teď nehodnotím ty naše, ale když jste mluvili o vašich lidech, tak nám je jako půjčte a pojďme se zamyslet nad tím, jestli se s tou emisní povolenkou nedá něco dělat. Protože to je jeden z těch zásadních důvodů, proč se tady o tom dnes bavíme. A tam souhlasím s panem Okamurou, že prostě v energetice vyhrála ideologie. Takže pojďme s tím něco udělat, pojďme skutečně méně té ideologie a více té odbornosti a více čísel a ekonomiky a zdravého rozumu. Děkuji.

Místopředsdkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji. Další faktickou poznámku má paní poslankyně Peštová. Prosím.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Teď samozřejmě volně navážu na svého ctěného kolegu, poslance Krále. Děkuji za to, že jsme dostali byť malou, ale aspoň nějakou pochvalu, protože ten Modernizační fond si pamatuju, když jsme ho připravovali a jak byl velký boj s průmyslem, protože samozřejmě ta směrnice říkala, že můžou dostat peníze, a nemuseli vůbec jít cestou Modernizačního fondu. A nakonec se mi je podařilo přesvědčit, aby tam dali vlastně těch 100 %, proto ten Modernizační fond vznikl. A jsem v šoku, občas jsem v šoku, co se s tím Modernizačním fondem postupně stalo. Protože na co byl určený, tak právě byl určený na tu dekarbonizaci a byly tam opravdu všechny ty sektory, které to mělo postihnout a postihne, tak vlastně by měly být uspokojeny tím Modernizačním fondem, protože ty projekty by na to byly navázané a tak dále. Je pravda, že když se to tenkrát připravovalo, tak predikce byla nějakých 25 eur za emisní povolenku a teď už jsme úplně někde jinde. To znamená, že v tom Modernizačním fondu jsou úplně jiné peníze, co si budeme povídat?

Já jsem viděla pana ministra v pořadu Otázky Václava Moravce, jak tam šermoval jedním mým dopisem. Pane ministře, podívejte se, kdy jsem ho psala a co bylo obsahem. To bylo právě v návaznosti na ty peníze, na tu predikci, která tenkrát byla, říkám, 25 eur, a nebavili jsme se o těch miliardách, které tam natečou do toho roku 2030 teď, ale bavili jsme se o nějakých 100, 150 miliardách, teď tam budete mít podstatně víc. Takže proto si myslím, že ta diskuse s tou Komisí by mohla být reálně postavená teď úplně na něčem jiném, než tenkrát ten můj dotaz směřoval. Opravdu, byla to úplně jiná situace, než je dneska.

Místopředsdkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Žádnou další faktickou poznámku už neeviduji a prosím tedy k pultíku s přednostním právem pana ministra Síkelu. Jako s faktickou? Tak ještě, omlouvám se, pane ministře, pan ministr Hladík ještě s faktickou.

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Já jenom krátce fakticky, abych si odnesl ty grafy. Chápu, že můžu úplně za všechno, ale já jsem to tedy na tu vládu nenesl, ale to je jen takový detail. Pojďme se bavit fakticky, jestli chceme opravdu zůstat, jakou chceme zůstat zemí a co dává vizi a co dává budoucnost. Kolik zemí pálí uhlí a v jakém procentu? Z čeho ostatní země získávají energii v Evropě? Je to uhlí? Já myslím, že ne, to víme. Je to jaderná energetika, jsou to obnovitelné zdroje. A to je vizi České republiky. To je převážný mix většiny zdrojů. A on o tom pan ministr průmyslu a obchodu, předpokládám, taky o tom bude hovořit. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Já také děkuji, pane ministře, a vyvolalo vaše vystoupení další faktické poznámky. Takže prosím pana poslance Maška a připraví se paní poslankyně Peštová. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Jiří Mašek: Děkuji, paní místopředsedkyně. Kolegyně, kolegové. Vážený pane ministře, vy jste nám tady jako příklad dobré praxe uvedl Polsko, kolik mají těch fotovoltaiických elektráren na střechách, ale neuvedl jste to Polsko s tím, kolik tedy pálí uhlí a kolik vlastně tím uhlím řeší a budou řešit podstatně déle než my. Řekl jste, že mají lepší hospodářství. To mají, protože oni skutečně jsou – o 10 % dneska výkonnostně jejich ekonomika výš a my se propadáme. Ono to všechno se vším souvisí. A otázka pálení toho uhlí, tak bych řekl, co to byl ten Turów, který tahle vláda vyjednala? Oni to ti Poláci nechtěli vybojovat, ten Turów, proto, aby ho zavřeli a dekarbonizovali. Ono to je všechno jinak.

Takže já bych vás touhle cestou chtěl požádat o racionální zelenou politiku. Prostě my už nesmíme být úplní šilenci. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Další s faktickou poznámkou, paní poslankyně Peštová, a připraví se paní poslankyně Mračková Vildumetzová. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo. Já volně přejdu z pana poslance, protože taky bych ráda něco o té zelené ideologii. Ono když takhle tady říkáme, co chceme a kam se chceme posunout, tak když se podíváme na to Německo skvělé, které má 60 % OZE, tak stejně dováží. Takže v podstatě všichni moc dobře víme, a pojďme si to říct na rovinu a nemusíme tady chodit kolem toho jak kolem horké kaše, prostě to OZE nás nevytrhne. Nás vůbec nevytrhne. Jestli nás někdy něco vytrhne, tak to možná bude ta jaderná energie, jaderné elektrárny a tam bychom to měli směřovat. Ale určitě to nebude OZE. To je možná tak na přilepšenou. Ale v žádném případě to není ta správná cesta, kterou bychom měli jít. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji a nyní požádám paní poslankyni Mračkovou Vildumetzovou s faktickou poznámkou. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji za slovo. Pane ministře životního prostředí, vy tady si teď stoupnete s faktickou poznámkou a řeknete, chci se bavit věcně, chci se bavit fakticky. A když jste tady měl ten svůj skvělý projev, ze kterého jsem byla v naprostém šoku, tak jste nám tady řekl, ať vás neškolíme, že vy vlastně všechno víte, vy jste ten nejlepší, nejzkušenější, nejlepší vlastně ministr, takže my máme vlastně být zticha a držet krok. (Z lavice polohlasem poslanec Volný: A hubu!) Možná bych to řekla ještě, co tady teď zaznívá.

Řekl jste tady, že jste nenesl na vládu zvýšení poplatku z vydobytyho nerostu. Vy nejste členem vlády? Vy jste s tím nesouhlasil? No vidíte, souhlasil. A je to jeden z důvodů, proč se zvýší teplo. Tak si to přečtete. Tak jezdíte do těch regionů. Já si myslím, že když tady hovoříte o těch věcech, jste tím ministrem životního prostředí, tak víte, co jste udělal jako první? Zrušili jste Uhelnou komisi? V té Uhelné komisi byli zástupci krajů, kterých se to dotýká, Moravskoslezský, Ústecký, Karlovarský. A můžu vám říct, že tam byly pracovní odborné skupiny, kde byli opravdu odborníci, kteří se zabývali tím, co bude v těch budoucích letech. A co jste udělali vy první? Zrušili jste tuto Uhelnou komisi a nadále na tom nepracujete. Já nejsem na tuto oblast, pane ministře, odborník, ale minule jsem se s takovými lidmi, byla jsem pozvaná jako poslankyně. kde – (Ministr Hladík – poznámka ze sálu.) Pane ministře, nastudujte si pořádně jednací řád, ano? A musím říct, že ti lidé tam jasně si všichni

stěžovali, a byli to ti odborníci a ti, kterých se to dotýká – doufám, že mi prodloužíte čas –, s tím, že současné Ministerstvo životního prostředí i Ministerstvo průmyslu a obchodu, které samozřejmě řídilo tu Uhelnou komisi, tak že jim to velmi vadí, že se na těch věcech vůbec nepracuje a že vůbec se neví, co bude v budoucnosti. (Předsedající: Čas, paní poslankyně.) A vy nám dneska říkáte, že máte vizi!

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Já jenom pro vysvětlenou. Faktická poznámka je k tomu, aby se reagovalo na předchozí vystoupení, což si myslím, že bylo naplněno, takže byla legitimní faktická poznámka.

Nyní s faktickou poznámkou se hlásí pan ministr Hladík. Prosím.

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Já musím říci, paní poslankyně, že to, že jsme zvýšili ceny za dobývání nerostných surovin, je krok správný. A notabene to bylo pod tlakem obcí a měst. Protože drtivá většina příjmů z toho nebude příjmem státu, ale bude příjmem obcí a krajů. To víte moc dobře. To je první věc.

Druhá věc. To, že jsme zrušili Uhelnou komisi, já jsem rád, protože přece uhlí není budoucnost, uhlí je minulost a musíme se na to dívat tímto způsobem. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji za dodržení času. A máme tu opět další dvě faktické poznámky, tři faktické poznámky. Poprosím nejprve pana poslance... čtyři faktické poznámky... Langa. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Hubert Lang: Děkuji. Já vůbec nejsem odborník v této oblasti, já jsem pouze ten nešťastník, který si zateplil barák, pořídil si tepelné čerpadlo a nyní platí jako mourovatý. A když se tady opravdu podívám, i po tom vystoupení pana premiéra a po těch dalších vystoupeních tady pravicových představitelů, kteří říkají, jak je to všechno super, tak já tady čtu přesně to, co dnes vyšlo teď před pár minutami: Vráť se platby za obnovitelné zdroje, které byly od loňského října do konce letošního roku odpuštěny a platil je stát. Za každou spotřebovanou megawatthodinu se bude platit o 600 korun s DPH více, takže při typické spotřebě domácnosti 3 megawatthodiny to bude 1 800 korun ročně navíc. K tomu ještě vzroste platba za distribuci a další služby, a tak celková platba za megawatthodinu naroste asi o 1 300 korun.

Prosím vás, já mám na domě, mám poměrně velký dům na venkově a platím kolem 15 megawattů za rok, protože tam nemáme plyn, nemám jinou možnost. A jestli si pan premiér myslí, že 15 megawattů krát 1 300 korun je malá částka, že to jsou nízká procenta, přitom mám zateplený dům, mám tepelné čerpadlo – o čem vy tady hovoříte, že to je budoucnost. Dnes se vůbec nebude vyplácet lidem si pořizovat tepelná čerpadla. Já se ptám, z čeho to má běžný občan platit? Já to možná unesu jako poslanec, ale prostě toto přece není možné! Takto se nemůžete chovat k lidem! Vy tady s klidným srdcem toto vyhlásíte. Co budou dělat ti lidi, co mají třeba refixace a podobně? Mají základní platy, které jim nezvyšujete. Z čeho to mají platit? se ptám. Odpovězte mi tady někdo od vás zprava, z čeho mají lidé zaplatit to navýšení, tohle vražedné navýšení elektrické energie?

Je to neskutečný, jak se chováte! Jste arogantní vláda! Odstupte, zabalte to a nechte to na někom, kdo to umí dělat lépe! (Potlesk z levé části sálu.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Další s faktickou poznámkou je přihlášen pan poslanec Král, připraví se paní poslankyně Fialová. Prosím.

Poslanec Václav Král: Tak jak to říci za ty dvě minuty? Dvě poznámky.

K tomu Modernizačnímu fondu. Když jsem chválil, tak samozřejmě ale s tím vědomím, že Modernizační fond, respektive výnos z emisních povolenek je naprosté šílenství a naprosté vítězství přerozdělování a zeleného socialismu. Na jednu stranu zvyšujeme cenu energií, abychom potom prostřednictvím Modernizačního fondu mohli ty peníze v lepším případě investovat, v horším případě je projedli na snižování sociálních dopadů, které jsou způsobeny vysokými cenami energií. Tak to přece snad tady všichni víme a nemusíme to říkat. A pojďme se zamyslet, jak to udělat. Když už to ale musí být, ten Modernizační fond, tak pojďme aspoň zajistit, aby skutečně ty peníze zůstaly alespoň na ty investice a neprojídali jsme je například tím, že budeme zase znovu uměle snižovat ceny energií, což pak se tedy kruh jako uzavře. A je to pro mě naprosto nepochopitelné.

A poznámka k uhlí – pan ministr tady je. Prosím vás, neřešme, jestli uhlí je minulost, nebo budoucnost. Zdá se, že není, když jsme si řekli, že tedy nesmíme vypouštět sodovkový plyn do ovzduší v rámci zelené ideologie. Ale pane ministře, já se omlouvám, uhlí je realita, uhlí je současnost a je to skutečnost. A je to jediné palivo a zdroj energie, který máme, stabilní energie a říditelné energie, na území České republiky. Tak pojďme se zamyslet, jak ho tady budeme mít do doby, než postavíme nové stabilní zdroje. A těmi novými stabilními zdroji je jádro. To znamená, uhlí tady budeme mít minimálně do roku 2045, možná 2050 a postavíme plynové elektrárny. A ty budou ale sloužit zejména pro podpůrné služby, to znamená, nebude to stabilní dodávka do sítí, budou to pouze ty minutové podpůrné služby. Do té doby tady bude uhlí a pojďme si říci, co s ním uděláme! (Potlesk z koaličních lavic.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Nyní s faktickou paní poslankyně Fialová a připraví se pan poslanec Bělobrádek. Prosím.

Poslankyně Eva Fialová: Já děkuji za slovo. Já budu velice rychlá a budu také reagovat na pana ministra, který tady řekl, že je velice rád, že se zrušila Uhelná komise, že uhlí není budoucnost. Dobře, ale víte také, co se na té komisi doopravdy řešilo? Víte, že se tam řešilo, co bude s těmi lidmi poté, až se uzavře ta těžba? Z čeho pak zaplatí ty drahé energie, když nebudou mít co dělat? Že se tam řešily socioekonomické dopady? Že se tam řešila nová legislativa? To vám nic neříká? Z čeho pak budou lidi platit ty vaše drahé energie, když nebudou znát svoji budoucnost? A vy nejste schopni nám říci do těch regionů, co dál se tam stane a jaká ta budoucnost pro ty regiony je! (Potlesk zleva.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Nyní pan poslanec Bělobrádek a pak se znovu hlásí pan ministr Hladík. Vy dáváte přednost, dobře, tak prosím, pane ministře.

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Tak přece máme spravedlivou transformaci. Přece máme na každém uhelném regionu konkrétní komise, které tohle řeší. Přece tady máme ty jednotlivé komise na úrovni krajů. Proto tady máme... A já se omlouvám, zrovna v Karlovarském a Ústeckém kraji jsem byl nejčastěji po tu dobu, co jsem ministrem. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Nyní s faktickou poznámkou pan poslanec Bělobrádek a připraví se paní poslankyně Oulehlová. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji. Vážená paní předsedající, kolegyně, kolegové, dámy a pánové, já jsem velice oceňoval slova Karla Havlíčka, když v tom svém úvodním

slovu hovořil, že bychom měli být věcní, že bychom se neměli vracet do historie, že bychom se neměli urážet. A musím říci, že je vidět, že na rozdíl od něj to mnozí z vás takto neviděli.

Paní kolegyně Peštová teď sice telefonuje, ale já si vašim prostřednictvím dovolím říci, že si myslím, že bylo trochu nejasné tady hovořit o věku pana ministra. Já myslím, že to bychom si mohli odpustit. To je, jako kdybych já řekl, že máte natočeno na tachometru dost. Já myslím, že to fakt sem nepatří. A stejně tak si myslím, že sem nepatří, jak to bylo kdysi a kdo jak hlasoval. Ono v tomhle smyslu podle mě bychom si mohli říkat, kdo byl v té době, kdy se některé zákony schvalovaly, kdo byl členem které strany, tehdy vládní, kdo byl jejich kandidátem, kdo byl jejich voličem. A tady vyčítat panu ministrovi, když on v té době vůbec ani nebyl členem té strany, něco, já myslím, že to není úplně tak korektní.

Tak bych poprosil, jestli bychom se mohli vrátit k té věcnosti, ke které pan místopředseda Havlíček v zásadě vyzýval, abychom ty invectivy i ty narážky a zesměšňování druhých trochu umírnili a skutečně se věnovali té věcné stránce, protože to je velice důležité. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Já také děkuji za dodržení času. Uklidnit se to úplně nepodařilo, pane poslanče, máme tu další čtyři faktické poznámky. Nyní tedy paní poslankyně Oulehlová a připraví se paní poslankyně Ožanová. Požádám pana ministra ještě o strpení. Prosím.

Poslankyně Renata Oulehlová: Děkuji, vážená paní předsedající, za slovo. Dobrý den, vážené kolegyně, vážení kolegové. Jsem ze Sokolovska, pane ministře. Kašlete na nás! Totálně na nás kašlete! Vaše spravedlivá transformace není vůbec spravedlivá. Vůbec! Není to na projekty, které opravdu umožní těm, kteří nyní pracují v hornictví, aby měli plnohodnotnou práci. Celé roky dodáváme od nás ze Sokolovska energii elektrickou, vytápíme ze Sokolovska téměř celý kraj. Já když jsem byla malá holka a napadl sníh, tak byl do hodiny černý. Dneska je to úplně něco jiného. Jsou tam filtry, je to už rozdíl, je to čisté.

Dneska vyšla cena za teplo. Bude to díky, díky emisním povolenkám, díky zelenému šílenství, které vy podporujete, o téměř 30 % víc za teplo. Proboha, vzpamatujme se! Vždyť 50 % ceny tepla dneska někam odchází, nic se nám nevrací. Mluvím o regionu, u nás se těží! Nikdo – pana ministra Síkelu tady vyzývám stále, ať nám pomůže, ať přijede. Jenže vy se bojíte s námi mluvit. Vy jste silní tady u pultíku, ale abyste přijeli mezi ty horníky, na to odvalu nemáte! A moje kolegyně Eva Fialová to řekla dobře – co s těmi lidmi bude? Co s námi bude? Kde ti lidé budou pracovat? A jestli se zdraží elektřina, plyn, tak se zdraží úplně všechno. I ten rohlík bude dražší. (Potlesk v sále.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Další s faktickou poznámkou, paní poslankyně Ožanová, připraví se paní poslankyně Pastuchová. Prosím.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji, vážená paní předsedající. Jak vážená paní předsedající ví, já jsem stáhla taky už nějakou poznámku. Snažila jsem se dobrat k tomu, aby mohl vystoupit pan ministr Síkel, protože opravdu jsme u cen energií. Nicméně musím zareagovat, vašim prostřednictvím, paní předsedající, na kolegu Bělobrádka. Tady by stačilo, kdyby pan ministr Hladík dal dneska přednost panu ministru Síkelovi, abychom se dobrali k těm cenám energií, a nechoval se tak, jak se choval. Ano, kolega Havlíček slíbil, že budeme se chovat důstojně. Všechno by bylo v pořádku, kdyby nebylo toho vystoupení. Já opravdu se k tomu nechci dál vracet. Já jsem měla připraveno, co všechno bych chtěla říct, ale domnívám se, že by bylo lepší, kdyby hovořil pan ministr Síkel.

A pane ministře Hladíku, vy jste mu měl dát přednost, protože toho se více ta dnešní schůze týká, a ne vás.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. Nyní paní poslankyně Pastuchová s faktickou poznámkou a připraví se pan poslanec Bělobrádek. Paní poslankyně, prosím.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Já chci reagovat na pana kolegu Bělobrádka. K energiím se vyjadřovat nebudu, protože to není můj obor. Ale vy jste tady řekl úplně perfektní věc a mně se to strašně líbilo. Nevracejme se do budoucnosti (minulosti), nekoukejme na to, co bylo. Co my tady od vás celé dva roky posloucháme? Jak to Babiš a celé ANO tady tak strašně zkazilo a vy to musíte napravovat? Tak se k tomu nevracejte a začněte něco dělat!

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Nyní pan poslanec Bělobrádek s faktickou poznámkou. A pak se opět hlásí pan ministr Hladík. Pane poslanče, prosím.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji, paní předsedající. Já s paní kolegyní Pastuchovou souhlasím. Ono to samozřejmě není těžké, ta chyba je určitě na obou stranách, protože pokud posloucháte svého šéfa, když tady mluví, tak to je reminiscence za reminiscencí. Ale souhlasím, že by bylo lépe – a zkusme to aspoň při této příležitosti – se od toho oprostít a jít spíše k budoucnosti.

Co se týká toho uhlí. Tak já jsem přesvědčen, že my s tím stejně nic neuděláme, protože emisní povolenky jsou prostě faktem. Já si taky myslím, že to mohlo být trochu méně prudké, ten odklon od uhlí, ale to uhlí samozřejmě je velký problém v některých částech, tomu přece rozumíme všichni. Na druhou stranu s něčím těžko něco už uděláme. Je to prostě fakt, povolenky tady jsou a my nezabráníme tím, že právě povolenky dramaticky zdraží uhlí, to uhlí těžít bude nerentabilní, to prostě zdraží takovým způsobem, že už se dál nedá pokračovat. Chápu obavy v těch regionech, ale podívejte se, jsou tady i jiné regiony, které o toto zaměstnání přišly, kde se těžilo, těch regionů je několik, anebo tam byly úplně jiné potom sociální problémy, a nakonec se to zvládlo. Tak věřím, že se to zvládne i v těch regionech, kterých se útlum a ukončení těžby skutečně dotýká.

Jsem přesvědčen, že ani na úrovni vlády, ani teď na úrovni Evropské unie už s povolenkami prostě nejsme schopni pohnout, a proto musíme ne plakat nad tím, co se stalo, ale dívat se, co s tím můžeme co nejvíce udělat, a vzít ten fakt jako výzvu a pokusit se skutečně maximálně z té nové situace vytěžit pro naši republiku a pro naše občany.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji za dodržení času. A nyní opět s faktickou pan ministr Hladík a připraví se paní poslankyně Oulehlová. Prosím, pane ministře.

Ministr životního prostředí ČR Petr Hladík: Jenom krátce, opravdu fakticky. Myslím si, že ani já, ani současné Ministerstvo životního prostředí neděláme aktivistické věci, a myslím si, že děláme zelenou politiku s rozumem, a myslím si, že to je tak dobře.

Možná jenom na paní kolegyni ze Sokolovska. Já vás rád, až pojedu na Sokolovsko, k tomu přizvu. Já jsem se Sokolovskou uhelnou jednal. Sokolovská uhelná nepustí ani jednoho zaměstnance. To mně deklarovali. Opravdu ne. Musím říct, že Sokolovská uhelná, když už se tady bavíme o konkrétní společnosti, myslím si, že dělá dobré věci, dobrým způsobem uvažuje nad budoucností. A opravdu, my jsme jednali s touto společností

a opakovaně deklarovali, že ani jeden zaměstnanec nebude propuštěn. Budou převedeni do nových výrobních, nových byznysů, které Sokolovská uhelná má. Jinak připomenu, Sokolovská uhelná má největší bateriové úložiště v České republice. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Já děkuji. Prosím, dodržujme systém faktických poznámek. A nyní je na řadě paní poslankyně Oulehlová a připraví se pan poslanec Bělor. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Renata Oulehlová: Jenom jedna věta. Když se rychle odejde od uhlí, tak to nebude problém jednoho regionu, ale bude to problém celé České republiky. A to víte úplně stejně dobře jako já, protože občasné zdroje a sluníčko i vítr jsou občasné. To asi uznáte i vy. To opravdu nenahradí.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. A nyní pan poslanec Bělor s faktickou poznámkou. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Roman Bělor: Já děkuji za slovo. Já jsem chtěl jenom říct, že obnovitelné zdroje nejsou a nebudou pouze šlehačkou na dortu, jak tady bylo řečeno. Je to zdroj energie, který je nejperspektivnější z hlediska investic a návratnosti. A prosím, nezapomínejme na to, protože jaderné elektrárny samozřejmě potřebujeme. Já jsem velký příznivec jaderných elektráren. Ale ten mix s obnovitelnými zdroji, jak o tom mluvil pan ministr životního prostředí, je přesně to, kudy musíme jít a vytěžit krajinu, spálit ji a vyhnat ji komínem. To opravdu umí každý. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji. A nyní požádám k pultíku pana ministra Síkelu s přednostním právem. Pane ministře, prosím.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Jozef Síkel: Vážená paní předsedající, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, nejprve, než přejdu ke svému projevu, a vím, že mně můj komunikační tým za to prokleje, Vojto, promiň – nedá mi, nedá mi, než nereagovat na tu přestřelku těch takzvaných formálních připomínek. A velmi si cením vystoupení pana poslance Bělobrádka a jeho výzvy, abychom se vrátili k tomu, co navrhl pan poslanec Havlíček, to znamená k věcnosti, abychom se vyvarovali urážek.

Víte, paní poslankyně Peštová, prostřednictvím paní předsedající, vy ráda rozdáváte a ten váš první příspěvek rozpoutal pak tu celou vlnu formálních připomínek. Já vím, že na ně máte právo. Já jenom někdy, když vás poslouchám, tak si vzpomenu na slavný dialog mezi sirem Winstonem Churchillem a lady Nancy Astor, kdy lady Nancy Astor říká Winstonu Churchillovi: „Kdybyste byl mým manželem, nalila bych vám do čaje jed.“ A Winston Churchill odpověděl: „Kdybyste byla mou chotí, tak bych ten čaj vypil.“

Co se týká těch urážek, které tady zazněly ohledně blábolů ze strany několika opozičních poslanců, já bych chtěl vyzvat, zejména u některých, aby se těchto výrazů vyvarovali, protože oni těch blábolů za sebou, paní poslankyně Vildumetzová, prostřednictvím paní předsedající, mají tolik, že by to vydalo na knihu. A týká se to opravdu jenom těch faktických připomínek, které byly urážlivé a nebyly věcné, protože zazněla tady celá řada faktických připomínek, které byly faktické.

A tím mi dovolu, abych plynule přešel k tomu, proč jsem dnes tady, a to je, abych reagoval na rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, stejně jako na některé vaše dotazy, ať už ty, které zazněly dnes, nebo třeba na tiskové konferenci pana poslance Havlíčka, která byla tuším včera nebo předevčírem.

Energetický regulační úřad dnes potvrdil přesně to, co jsem opakovaně tvrdil od konce září. Domácnosti v České republice si v příštím roce připlatí za elektřinu v průměru o méně než 10 %. Podobné to bude u firem. O vývoji cen elektřiny mluvím otevřeně a nemám potřebu manipulovat a hrát si s čísly. To samé se bohužel nedá říci o opozici. Po strašení tím, že nám dojde plyn, že všichni zmrzneme nebo že budou hromadně krachovat firmy, se totiž nekoná další katastrofický scénář z pera opozice, tedy že ceny energií stoupnou zákazníkům o vysoké desítky procent. Není tomu tak. A já jsem rád, že to jednoznačně potvrdil Energetický regulační úřad.

Víme, když se člověk ocitne v situaci, kdy má velmi napjatý rozpočet, otočí každou korunu předtím, než ji utratí. A přesně to je to, co musí nyní dělat naše vláda. V roce 2021, tedy v posledním roce před naším nástupem, dosahovaly mandatorní a kvazimandatorní – tedy nezbytné – výdaje státu 94 % veškerých příjmů. To znamená, že po splacení všech výdajů, které jsou nějakým způsobem zasmluvněné a nejde je jen tak jednoduše škrtnout, už státu nezbylo skoro nic a veškeré další výdaje byly na dluh. Ty dluhy po nás budou splácet naše děti a velmi pravděpodobně i děti našich dětí. Když nemáme jinou možnost, může být jedním z kroků se i zadlužovat. To je jasné. Ale je to důvod každou vydanou korunu nejdříve několikrát otočit.

Nedlouho po našem nástupu přitom přišla ruská agrese proti Ukrajině. Řešení jejích důsledků si samozřejmě vyžádalo mnohamiliardové výdaje státu, především do vlastní bezpečnosti, to znamená na zvládnutí migrační vlny, na energetickou bezpečnost i na pomoc s vyzbrojením Ukrajiny bránící nejen svou zemi, ale i Evropu před ruskými okupanty. Obrovské výdaje si vyžádaly důsledky ruské agrese v oblasti energetiky. Ta na něco takového nebyla vůbec připravena. Trpěli jsme stoprocentní závislostí na Rusku, neschopností vyrobit si dostatek elektřiny z levných zdrojů a nebyli jsme ani v oblasti plynu, ani v oblasti ropy, ani elektroenergetiky dostatečně propojeni s okolními zeměmi. Vzhledem k tomu, že ruská agrese s konkrétní snahou manipulovat s cenou vyšroubovala ceny energií na evropském trhu do té doby na těžko představitelnou úroveň, bylo potřeba, aby stát zasáhl a snížení cen energií pro domácnosti a firmy zadotoval. A to se stalo.

Vláda občany a firmy před nejhoršími důsledky ruské agrese ochránila. Věřím, že jsme zvolili správnou rovnováhu snížení cen na přijatelnou úroveň pro domácnosti a firmy, na které bylo třeba vynaložit výdaje stále ještě přijatelné pro státní rozpočet. Znamená to, že jsme tedy zákazníky ochránili před těmi nejhoršími důsledky ruské agrese s tím, že to zvládl i státní rozpočet. Přesto jen v letošním roce státní pomoc s cenami energií dosáhne částky okolo 110 miliard korun. Pokračovat v tomto trendu už si státní rozpočet nadále dovolit nemůže. Ostatně vidíme, že si to nemůže dovolit rozpočet ani ekonomiky tak silné země, jakou je třeba Německo.

Naše vláda se rozhodla, že ceny elektřiny nadále dotovat nebude. Přiznám se, že jsem nebyl zastáncem toho, aby vláda snížila dotace ze 110 miliard na 10 miliard. Je to jak prudké brzdění v autě. Nepříjemné a dělá se to jen v případě naprosté nutnosti. Já jsem ministr průmyslu a obchodu, proto jsem musel hájit zájmy průmyslu a obchodu. Vláda se ale rozhodla pro tento postup. A já ho nejen respektuji, ale já mu z hlediska fiskální konsolidace i z hlediska investic do budoucnosti rozumím.

Ale není pravda, že rostou ceny elektřiny. Není to tak. Elektřina nezdrazuje. Vláda pouze přestává cenu elektřiny dotovat. Přestává zadlužovat budoucí generace proto, aby snížila cenu elektřiny té současné. A to je třeba si uvědomit. Kdo by zadlužoval svoje vlastní děti jen proto, aby sám sobě snížil platby za elektřinu? A státní dotace na snížení cen elektřiny opravdu bez zadlužování dělat nejdou. Výsledkem toho, že vláda rozhodla přestat s těmito dotacemi, bude nárůst regulované složky na tržní úroveň. Tento nárůst ovlivní každého zákazníka jinak. Vše se bude odvíjet od toho, na jaké cenové úrovni a ze kdy mají zákazníci zasmluvněnou silovou složku ceny elektřiny z minulosti, bude se to odvíjet, jak se jim změní

platby za elektřinu v příštím roce. Opakuji, platby za elektřinu tedy neovlivní pouze rozhodnutí vlády ukončit dotování cen, ale především vývoj na trhu.

Pokusím se uvést několik typických příkladů. Tím prvním jsou zákazníci, kteří již pocítili důsledky ruské agrese na svých účtech za elektřinu a v letošním roce jsou chráněni vládním zastropováním cen energií. Jde přibližně o 40 % zákazníků, které v příštím roce nečeká žádná zásadní změna. Platby za elektřinu se jim v příštím roce zvýší jen minimálně, některým dokonce klesnou. Těmto zákazníkům totiž sice vzroste regulovaná složka ceny elektřiny, zároveň se ale sníží ta silová.

Podívejme se na příklad ceníků ČEZu, který je největším dodavatelem na trhu. Cena silové elektřiny v nich na příští rok klesá o tolik, že to plně kompenzuje regulovanou složku. Na druhé straně stojí skupina asi milionu zákazníků, kteří dosud důsledky ruské agrese nepocítili, protože byli dostatečně prozíraví či šťastní, že si zafixovali silovou složku ceny elektřiny v roce 2021. Tito zákazníci sice po celou dobu ruské agrese platili předválečné ceny, přesto od státu obdrželi příspěvek z úsporného tarifu a veškeré dotace na snížení regulované složky ceny elektřiny. Právě tuto skupinu zákazníků čeká v příštím roce nejvýraznější nárůst plateb za elektřinu. Až jim skončí fixace, začnou za elektřinu platit stejnou cenu jako ostatní zákazníci, v souhrnu jim některým mohou platby vzrůst až o 70 %. Největší část tohoto nárůstu ale představuje důsledek ukončení jejich fixace a s tím spojené dorovnání jejich plateb na současnou situaci na trhu. Ne vládní rozhodnutí ukončit dotování ceny elektřiny. Jde většinou o zákazníky, kteří si zafixovali v prvním pololetí letošního roku na úrovni cen těsně pod vládním stropem.

Kromě toho je tady ještě speciální skupina zákazníků, zhruba půl milionu, kteří si zafixovali cenu elektřiny na podzim roku 2022, v době nejvyšších cen. Ty letos chrání vládní stropy, v příštím by se jim ale jejich platby mohly vrátit na fixovanou úroveň, což by u některých zákazníků znamenalo desetitisícové výdaje navíc. Nám se podařilo ochránit je i nadále. Dojednali jsme s dodavateli, že většina z nich nabídne těmto zákazníkům nový tarif odpovídající současným podmínkám na trhu. Tito zákazníci tak oproti původním předpokladům výrazně ušetří.

Abych to shrnul: Naše energetika je v situaci, kdy budeme buď neustále pracovat na jejím rozvoji a umožníme si vyrábět více elektřiny z levných zdrojů, anebo neustále budeme dotovat ceny elektřiny, abychom je snížili. Já osobně se soustřeďuji na to první, na budoucnost, na práci, na modernizaci, ne na roztáčení dotačního kolotoče.

Ještě mě kolegové upozornili na předvěčejší tiskovou konferenci pana poslance Havlíčka. Ptal se mě na ní na několik velmi tendenčně pokládaných otázek. Já jsem si však řekl, že na ty, které mám v gesci jako ministr průmyslu a obchodu, který má podle kompetenčního zákona na starosti energetiku, přesto odpovím. Na oplátku pak budu mít několik otázek já na vás, pane poslanče Havlíčku, prostřednictvím paní předsedající. Doufám, že také vy budete ochoten na tyto dotazy odpovědět.

Vezmu ta Havlíčkova „proč“ jedno po druhém.

Proč v jiných zemích budou klesat celkové ceny elektřiny, zatímco u nás budou růst? – Není vůbec jisté, zda v jiných zemích, kde vlády letos dotovaly ceny elektřiny, budou klesat. To bude záležet na tom, jestli se v těchto dotacích rozhodnou pokračovat, nebo ne. U nás celková cena elektřiny v příštím roce vzroste proto, že se vláda rozhodla nadále nezadlužovat budoucí generace, nezadlužovat naše děti na úkor toho, abychom té současné zadotovali platby za elektřinu. Soustředíme se místo toho na rozvoj energetiky, její modernizaci a posilování energetické bezpečnosti.

Druhá otázka pana Havlíčka. Proč vláda tvrdí, že u nás porostou ceny pouze o nízké jednotky procent, a neřekne, jak to bude se všemi skupinami obyvatel, případně firmami? – Od konce září opakuji, že si zákazníci v příštím roce v průměru připlatí méně než 10 % navíc.

To dnes Energetický regulační úřad potvrdil. Od vládního rozhodnutí, jak se postaví k regulované složce, o nárůstu, komunikuji v nezměněné formě transparentně a otevřeně. Firmy na tom budou podobně.

Třetí otázka pana Havlíčka. Proč vláda neinformuje korektně o tom, jak si stojíme s cenami energií napříč Evropou, a místo toho mění zvláštním způsobem metodiku výpočtu? – Český statistický úřad, Eurostat ani jiné organizace dlouhodobě neměly konkrétní data o výši plateb domácností za energie. Zároveň porovnání je velice složité, protože velký vliv hrají klimatické podmínky jednotlivých států. Proto Český statistický úřad do dat Eurostatu, která znázorňovala, kolik domácnosti platí za elektřinu, poskytoval data o tom, za kolik si mohou domácnosti pořídit nový tarif. To však v době, kdy se ceny měnily obrovským tempem, neodráželo skutečnou situaci na trhu, a my jsme se proto snažili zajistit ta správná data znázorňující skutečné platby, nikoliv nabídkové ceny. Není na tom nic zvláštního, naopak ten postup je naprosto legitimní.

Za čtvrté. Proč vláda natvrdo neřekne, že nevrací poplatky za obnovitelné zdroje do původní výše, ale že je ještě navyšuje o 7 miliard a že se to dotkne zejména firem? – Já tuto skutečnost od schválení nařízení vlády komunikuji otevřeně a transparentně a nikdy jsem neřekl nic jiného.

Za páté. Proč vláda neřekne, že se neukončuje dotační byznys za více jak 50 miliard korun a pouze převádí poplatky na zákazníky? – Peníze poskytované na snížení cen energií, které nejsou určeny na další rozvoj nebo investice, jsou právě typickým příkladem dotací.

Šestá otázka. Proč hází vinu za svou politiku na Energetický regulační úřad? Ten pracuje pouze s vládním zadáním. – My na nikoho neházíme vinu. Říkáme jasně, že jsme se rozhodli nějak postupovat v návaznosti na snahu konsolidovat státní rozpočet. Faktem ale je, že vedení ERÚ dosazené minulou vládou pracuje podle pravidel schválených za minulé vlády. Jedním z těch pravidel je i zisk stanovený podle určitých pravidel, který mají distribuční firmy garantovaný. Tento zisk navyšuje regulovanou složku pro zákazníky. Znovu opakuji, jedná se o metodiku schválenou Energetickým regulačním úřadem jmenovaným předminulou vládou a postup schválený v době působnosti minulé vlády.

Za sedmé. Proč vláda neinformuje o zvýšení cen tepla na rok 2024 a natvrdo neřekne důvody? Schválila, ale nespustila program ve výši 17 miliard korun za kompenzace cen tepla za rok 2022, 23. Navíc koupila infrastrukturu NET4GAS, což se promítne do poplatků za regulovanou cenu plynu. – Státní nákup NET4GAS se nijak nepromítne do cen regulované složky plynu. Stát dosud firmu nevlastní a Energetický regulační úřad se již několikrát vyjádřil, že by z důvodu zajištění bezpečnosti dodávek zvyšoval regulovanou složku ceny plynu tak jako tak. Cena plynu v příštím roce navíc klesne přibližně o čtvrtinu, není tedy třeba kvůli tomu navyšovat cenu tepla. Navíc si musíme uvědomit, že ceny tepla jsou věcně usměrňované. To znamená, jakékoliv navýšení cen tepla musí podléhat pravidlu prokazatelných nákladů a přiměřeného zisku. Co se týče toho dotačního programu, tak moje ministerstvo dostalo za úkol program připravit a odnotifikovat. Mluvílo se o tom, že to je neodnotifikovatelné. My jsme to zvládli, my jsme to udělali. Vláda se však z důvodu snahy šetřit státní prostředky a také pod vlivem výrazně klesajících cen plynu rozhodla, že tento program se vypisovat nebude.

Proč vláda tvrdí, že zajistila nulovou závislost na ruském plynu, když to není pravda, ale hlavně neřekne, že na to vláda nemá žádný vliv? – Upřímně, nemá smysl zpochybňovat, že už na dodávkách plynu z Ruska závislí nejsme. Největší důkaz vidíte na trzích. V roce 2021, kdy jsme závislí byli, jsme byli Putinem velmi jednoduše vydíratelní a okamžitě se to projevovalo na cenách. Ruské hrozby, že sníží dodávky plynu, ruská zdůvodnění, že nemohou dodávat plyn, protože musí někde něco opravovat, pak že je přeruší nebo že je úplně vypnou, hnaly v loňském roce cenu plynu na do té doby nepředstavitelnou úroveň. Důvodem bylo to, že jsme si neuměli představit, že se bez dodávek ruského plynu obejdeme. My od minulého roku

pomáháme obchodníkům jednak s dojednáváním kontraktů na dodávky plynu ze zahraničí se státy jako Alžírsko, Omán, Norsko nebo Spojené státy americké a zároveň jsme spolu se skupinou ČEZ získali podíl v terminálu na zkapalněný zemní plyn v Nizozemsku. Ten samotný zajišťuje 40 % roční spotřeby. Toto úsilí výrazně napomohlo k tomu, že nyní máme jistotu, že se bez ruského plynu obejít dokážeme, máme za Rusko alternativu. Protože už na něm závislí nejsme, Putinova vydírání se už obávat nemusíme. To je to, o čem je energetická bezpečnost. Nesmíme být vydíratelní jinými subjekty, obzvláště ne agresorem, jako je Rusko.

Co se týče těch konkrétních dodávek, tak je to věc, kterou řešíme. Sešli jsme se se zástupci českých plynárenských subjektů a zjistili jsme, že alespoň milion kubíků přes Slovensko do Česka dosud přivezlo celkem 14 obchodníků. Většinou se jednalo o zahraniční subjekty, našli jsme ale mezi nimi i jednu firmu s českým vlastnictvím. Ti dovezený plyn v Česku prodávají dále místním dodavatelům. To, že se nyní do Česka dováží plyn touto cestou, je způsobeno situací na trhu, cenami plynu v České republice a především uskladňováním plynu během léta na Ukrajině. Evropští obchodníci začali ukrajinské zásobníky využívat během léta k uskladnění vlastních přebytků. Podle našich odhadů se jedná o dočasnou situaci, kdy se obchodníci snaží využít to, že dovoz plynu touto cestou je cenově výhodnější. Nakupovat plyn v Rusku není zakázáno, řada evropských zemí totiž na ruském plynu stále závislá je, a není tedy možné uvalit na tyto dodávky sankce. Přesto prověřujeme možnosti, jak dodávky ruského plynu omezit. Dáváme je na papír a následně se rozhodneme pro další postup. Jsem přesvědčen o tom, že i proto je potřeba zrychlit přípravu státního obchodníka s plynem, díky kterému bude mít stát mnohem větší vliv na to, kde a od koho se plyn nakupuje.

Tak a teď ještě ty otázky na vás, pane poslanče Havlíčku, a já bych opravdu velmi zdvořile požádal o jejich zodpovězení.

Moje první otázka je, proč jste nepřipravili zákon o komunitní energetice, když nám kvůli jeho absenci hrozily žaloby od Evropské komise?

Moje druhá otázka je, proč jste nepřipravili zákon zavádějící akumulaci, flexibilitu a agregaci, když nám kvůli jeho absenci hrozily žaloby od Evropské komise?

Třetí otázka. Proč jste ani s ročním zpožděním nepřipravili státní energetickou koncepci, která by pomohla české energetice připravit se na proces dekarbonizace?

Čtvrtá otázka. Proč jste neudělal nic proti pádu Bohemia Energy, když jste měl varovné signály ze Slovenska a doslova celé ERÚ, vaše ERÚ, vědělo, že se tento pád blíží? Báli jste se na tento problém upozorňovat před volbami?

Za páté. Proč jste se jako stát nesnažili získat podíl v českém plynárenství, ať už ziskem podílu v zásobnících, plynovodech, nebo založením státního obchodníka?

Za šesté. Proč jste neudělal nic pro rozvoj obnovitelných zdrojů, pro jejich jednodušší povolování?

Za sedmé. Proč jste bojovali proti energetickým úsporám? Proč jste se nám vysmívali, když jsme vyzývali občany a firmy k energetickým úsporám?

Za osmé. Proč jste nechal v prosinci 2021 zásoby plynu na nejnižší úrovni za mnoho let a nedbal varování Mezinárodní energetické agentury, že se dodávky z Ruska do Evropy výrazně snižují?

Za deváté. Proč jste neudělal nic pro vyjednání výjimky u Evropské komise na možnost využít kapacitní mechanismy na uhlí pro případ, že by se jeho využívání nevyplatilo již například v roce 2028?

A za desáté. Proč jste nepřesvědčil bývalou ministryni financí paní Schillerovou, aby méně zadlužila státní rozpočet, když jste věděl, že ceny elektřiny bude třeba kvůli stavu české energetiky brzy dotovat?

Já vám předem děkuji za vaše odpovědi a vám, vážené paní poslankyně a páni poslanci, děkuji za pozornost. (Potlesk koaličních poslanců.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Já děkuji. Přeji všem pěkné brzké odpoledne. Vystřídali jsme se při řízení schůze. Já ještě načtu omluvy, co v mezičase dorazily, a sice omlouvá se pan poslanec Oldřich Černý od 12.45 hodin ze zdravotních důvodů, Jakub Michálek od 13 do 16 hodin z pracovních důvodů, Michal Ratiborský od 12 hodin ze zdravotních důvodů. A z členů vlády Vít Rakušan do 16 hodin z pracovních důvodů – odůvodňuje zákon v Senátu. A ještě svou omluvu stahuje pan poslanec Lubomír Wenzl.

A nyní zde mám jednu faktickou poznámku paní poslankyně Peštové a pak se hlásí pan ministr financí s přednostním právem. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Berenika Peštová: Děkuji za slovo, paní předsedající. Jelikož jste mě, pane ministře, zmínil na začátku, tak pouze taková malá reakce ode mě. Víte, ona arogance je parukou k zakrytí duševní pleše, jak řekl kdysi Jan Werich. A moje reakce tady byla pouze na to, jak vystoupil pan ministr životního prostředí, a na ten jeho ideologický plytký projev. Nic jiného! Takže pokud mě chcete nějakým způsobem školit z odbornosti, tak vás prosím, nedělejte to. Vy mě opravdu po odborné stránce školit nebudete! Děkuji. (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. A další faktická je paní poslankyně Jany Mračkové Vildumetzové.

Poslankyně Jana Mračková Vildumetzová: Děkuji za slovo. Pane ministře průmyslu a obchodu, já pouze řeknu, že jste se snažil tady urazit moji osobu. Já jsem samozřejmě osoba bojovná, bojuji za Karlovarský kraj, vždycky za něj budu bojovat a myslím si, že člověk, který si nevidí na špičku nosu, a tím jste vy, mě určitě neurazí.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Já taktéž děkuji i za dodržení času a nyní se vracíme k přihláškám s přednostním právem, kde mám nyní pana ministra financí a poté paní předsedkyni klubu hnutí ANO. Uvidíme. Dobře. Pane ministře, prosím.

Ministr financí ČR Zbyněk Stanjura: Hezké odpoledne. Děkuji za slovo. Já bych v zásadě navázal na ranní vystoupení pana místopředsedy Havlíčka. On tady položil i některé konkrétní dotazy, tak já se pokusím na ty dotazy zodpovědět. Kdybych nějaký zapomněl, tak mi to určitě pan místopředseda připomene, a je možné, že na všechny otázky odpovědi v této chvíli neznám.

Už známe konečné rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, tak si jenom přiznejme, že vliv vlády, kterékoliv vlády, na rozhodnutí ERÚ je omezený. Vláda se samozřejmě může účastnit toho veřejného konzultačního procesu. Myslím, že klíčová úloha vlády je okamžiku, kdy jmenuje členy vedení Energetického regulačního úřadu, protože čím lépe vybere, tím lépe bude ten úřad fungovat, a pak určitě je důležitý okamžik, když se schvalují regulační pravidla pro tu regulační periodu, což v našem případě je pro roky 2021 až 2025. To neříkám jako výmluvu, ale jako fakt, že kdybychom do toho chtěli jako vláda nějakým razantnějším způsobem jiným, než zúčastnit se veřejných konzultací, tak vlastně nemáme šanci. A uvidíme, kdy se budou připravovat, kdy se budou konzultovat ta pravidla pro roky 2026 až 2030, a myslím, že můžeme využít při té přípravě, při konzultacích těch nových pravidel, i zkušenosti z období 2021 až 2025.

Nejdřív obecná poznámka. Když něco zmrazíte, tak to má samozřejmě kladný krátkodobý efekt, ale v okamžiku rozmrazení vždy slyšíme, že se jedná o skokový nárůst. A je jedno, co zmrazíte, kterou cenu nebo kterou službu. Čím déle to máte zmražené, tím vyšší je ten skok v okamžiku, kdy z různých důvodů se rozhodnete, že už ta zmražená cena nebo definovaná cena nebude platit, a necháte fungovat at' už tržní principy, nebo v tomto případě pravidla pro regulaci těch určených složek.

Tak si můžeme společně zopakovat, že ta koncová cena obou komodit elektřiny a plynu se vlastně skládá u elektřiny ze tří částí. Jedna je silová cena elektřiny, na to vliv České republiky je velmi malý. Odpovídá to cenám na světových trzích a je moc dobrá zpráva, že v roce 2023 a v druhém pololetí roku 2023 a výhled na příští roky je mnohem optimističtější než obavy, které v Evropě vládly někdy v srpnu nebo v září roku 2022. To období jmenuji úmyslně. To bylo období, kdy jsme do Poslanecké sněmovny poslali návrh státního rozpočtu, a to bylo také období, kdy jsme rozhodli o tom, že budeme platit ze státního rozpočtu všechny platby za obnovitelné zdroje, a to v délce 15 měsíců od 1. 10. 2022 do konce letošního roku. Takže podle mě není žádné překvapení, že od 1. ledna 2024 se vracíme k tomu, co tady bylo minimálně od roku 2011. Předtím ta data nemám. Já vás pak za chvíli s tou časovou řadou seznámím.

Takže to je platba za obnovitelné zdroje. Tak můžu to říct rovnou. Pokud se podíváme na ten sled celkové hodnoty od roku 2011 do roku 2024, tak v roce 2011 ten celkový objem byl 32 miliard, pro příští rok odhadujeme 35 miliard. Vidíte, že ten nárůst zrovna v tom období 2011 až 2024 není nijak dramatický. V roce 2011 z toho stát platil 8,8 miliardy a 23,2 miliardy platily soukromé subjekty, ať už domácnosti, nebo firmy. Pak se ta platba celková postupně zvyšovala, aby svého maxima dosáhla v roce 2018, kdy to bylo 46,1 miliardy korun.

Musíme si připomenout, jak vzniká ten objem: je to rozdíl mezi tržní cenou a cenou vyrobenou v těchto podporovaných zdrojích. Paradoxně platí, že čím je vyšší cena tržní, tím je menší poplatek za ty podporované zdroje. Vidíme to v roce 2023, kdy z celé té časové řady od roku 2011 je ten poplatek necelých 23 miliard. Platí to celý státní rozpočet, necelých 23... A je to způsobeno tím, že byly tak vysoké tržní ceny silové elektřiny, že ten doplatek za dodávanou energii z těch podporovaných zdrojů byl rekordně nízký.

V těch jednotlivých letech platily soukromé subjekty, to znamená domácnosti a firmy, jak jsem říkal, v roce 2011 23,2 miliardy, pak to vystoupalo do roku 2014 asi 24,9 miliardy, v roce 2013 to bylo 25,8 miliardy, nejvyšší částka byla v roce 2015, necelých 28 miliard, a pak se to postupně snižovalo až k 12 miliardám v roce 2022 a nula korun českých v roce 2023. To číslo uvádím proto, že vlastně pro ty soukromé subjekty objem plateb za obnovitelné zdroje bude zhruba stejný, je tam rozdíl 100 milionů korun jako v roce 2013, bude stejný jako v roce 2024 při úplně jiné cenové hladině, mzdové hladině, výši důchodů a podobně.

Taky si můžeme říct, kolik byl ten poplatek pro domácnosti. Ten byl nejvyšší v roce 2013, a vždy uvádím číslo bez DPH, 583 korun na megawatthodinu a pak byl vlastně, maximální hodnota byla stanovena zákonem a je to od té doby 495 korun za megawatthodinu bez DPH. Jinými slovy, pro domácnosti, to znamená neplátce DPH, nebo pro nejmenší firmy, kteří nejsou plátcí DPH, jsou na nízkém napětí, je to 600 korun. U firem byla ta situace jiná, tam ta částka se pohybovala někdy 100, někdy 250, byla tam poměrně komplikovaná pravidla, a proto ten podíl domácností byl vždy vyšší než podíl firem v tom celkovém objemu, které (?) platí soukromé subjekty.

Takže my jsme se vrátili k 1. lednu 2024 k pravidlům, a když si vezmu 495 korun, která platila v České republice od 1. ledna 2014 do 30. září 2022. Opakovaně jsem říkal, že jsem si opravdu nevšiml, možná mě někdo opraví a dodá mi nějaký podnět, že by ve veřejné debatě kromě loňského roku se někdy debatovalo, zda ta výše je adekvátní, vysoká, jestli je to dobře rozložené mezi domácnosti, firmy na vysokém, velmi vysokém napětí a podobně. Takže

žádné překvapení se nekonalo. Od 1. ledna 2024 je tam změna, v těchto dnech a týdnech jednáme ze Svazem průmyslu a dopravy a Hospodářskou komorou, a ta změna spočívá v tom, že jsme sjednotili ty platby i pro podniky, i pro domácnosti. Pro mnohé podniky je tak tím pádem ta jednotková cena vyšší, než byly zvyklé do toho konce září roku 2022.

Když si řekneme, kolik z toho platil státní rozpočet, z toho celkového objemu, a zase si vezmeme tu číselnou řadu, tak od těch 11,7 miliardy, které platil v roce 2011, 2012, v roce 2013 to bylo 9,7 miliardy ze státního rozpočtu, respektive, omlouvám se, to byl plán, skutečnost byla 11,7. Pak se to postupně zvyšovalo na 14,7 miliardy v roce 2014, 15,7 miliardy v roce 2015 až na 26,5 miliardy v roce 2020 a 26,9 miliardy v roce 2022.

Takže ten původní poměr tedy byl zhruba jedna ku dvěma – jednu třetinu platil státní rozpočet, dvě třetiny platily soukromé subjekty – se vývojem času vlastně obrátil a v tom roce 2022 to bylo takřka naopak, dvě třetiny tohoto objemu platil státní rozpočet a jednu třetinu platil soukromý sektor. Rozdíl mezi tím stavem do 30. září 2022 a tím, který jsme nastavili od 1. ledna 2024 pro ty podniky, je kvantifikován na 7 miliard korun. Znamená to, kdyby ve státním rozpočtu nebylo 9,5 miliardy, ale 16,5 miliardy, tak by pro domácnosti se nezměnilo nic a těchto 7 miliard by bylo alokováno podle předchozích pravidel mezi odběratele na vysokém a velmi vysokém napětí. A říkám, to je ta částka, o které jednáme v těchto dnech a týdnech s podnikatelskou reprezentací, a musíme si říct v těch jednáních, jestli tu částku, pokud budeme z toho část nebo celou hradit, jak dlouho. Jak dlouho bude rozdíl mezi tím, co platí domácnosti, a co platí podnikatelské subjekty. Ne, že by bylo 7 miliard málo, v žádném případě to nechci podceňovat, ale ten rozdíl zase není úplně dramatický.

Takže to je část ceny. Cenu silové elektřiny jsme probrali, to určuje trh. Platby za obnovitelné zdroje určuje svým nařízením vláda. Popsal jsem, jak to bylo od roku 2011 až do příštího roku, což je vlastně 15 rozpočtových let, a teď se můžu vrátit k poslední části ceny a to je ta regulovaná část ceny, kterou určuje ERÚ podle zákona a podle pravidel na těch pět let. A tam je ten efekt toho zmrazení.

My jsme vlastně platili 38 miliard v letošním rozpočtu navýšení, které by bylo už promítnuto v letošních cenách, protože nikdy předtím státní rozpočet neplatil žádný podíl z té regulované složky ceny. Vždy to plně platili koncoví zákazníci, ať už domácnosti, nebo firmy, bez ohledu na velikost a bez ohledu na to, jestli byly na nízkém, vysokém nebo velmi vysokém napětí. My v tom září, v srpnu loňského roku – a komu se zdá, že jsme byli příliš velkorysí, tak doporučuji, ať se vrátí do veřejné debaty v tom období, jaká byla nervozita, jaké panovaly nejistoty, jaké prognózy byly, že budeme rádi, že v roce 2023 bude průměrná cena megawatthodiny 300 eur a podobně – tak jsme rozhodli, že ten nárůst je 38 miliard, že těch 38 miliard zaplatí státní rozpočet. Kdybychom to neudělali a nechali to v té ceně, tak ten rozdíl mezi rokem 2023 a 2024 je rapidně nižší. Není to dalších plus 38 miliard. Takže tu částku, kterou dneska oznámil Energetický regulační úřad, a jestli mě paměť neklame, bylo to kolem 64 miliard, z toho bude těch 25 miliard na obnovitelné zdroje a těch 38 miliard je ta dotace, kterou jsme poskytli výjimečně pouze v roce 2023.

Je samozřejmě možné, že by to platil nadále státní rozpočet, ale to bychom to museli vyměnit za jiné výdaje. A to je legitimní politická debata, jestli investovat výdaje státního rozpočtu do této části, nebo do jiných typů výdajů státního rozpočtu. Musím říct, já se tomu nějak nebráním, že včera, když jsme schvalovali jak rozpočty státních fondů, tak státní rozpočet, tak jsme plně vyčerpali možnosti rozpočtových rámců 270 miliard, takže nebyla cesta navýšit ten celkový deficit tím, že by se zvýšil deficit státního rozpočtu. Ale je legitimní debata, a taky některé z pozměňovacích návrhů tam směřovaly včera, my jsme o nich hlasovali, zda to nevyměnit za jiné výdaje státního rozpočtu. My jsme jako vládní koalice přistoupili k jiným prioritám. To klíčové rozhodnutí je, že ty dotace jsou plošné. Když jsou plošné, jsou nákladné, a když jsou plošné, znamená to, že to inkasují ti, kteří to bezesporu potřebují, a také inkasují ti, kteří by si poradili i bez této dotace.

Snažil jsem se popsat, jak kvantifikovat jednotlivé tři části výsledné ceny elektrické energie. Platí, on to dneska řekl ERÚ trochu ještě víc absolutně, říkal, že žádná domácnost nebude příští rok platit víc, než pokud vezmeme letošní cenový strop za silovou elektřinu a k tomu letošní regulovanou složku ceny – já bych použil slovo drtivá většina. Může se stát, že v ojedinělých případech to může být víc, než je letošní celková cena elektřiny, která je založena na stropu za silovou elektřinu a stávajících cenách regulované složky výsledné ceny. A platí, že největší skok směrem nahoru budou mít ti, kteří fixovali. To je realita, ale ti by ten skok měli největší. I kdybychom nadále dotovali regulovanou složku, i kdybychom tam dali 38 miliard jako v letošním roce, tak protože měli zafixovanou mnohem nižší cenu silové elektrické energie, a můžeme říct, jestli to bude 1 900, 2 100, 2 200, podle zpráv, které jsem dneska ověřoval, dneska je zhruba nabídka kolem 3 800 korun za megawatthodinu, tak že i tam by byl nárůst skoro 100 % jenom v té silové části. A je to podobná situace, jako když máte zafixovanou hypotéku a změní se situace na trhu. Někdy vám skončí fixace, mohl jste mít do té doby někde pod 2 %, v této chvíli komu končí fixace, s největší pravděpodobností nesežene tak výhodnou nabídku za 2 %, když průměrná míra hypotéky je vyšší než 5 %. A taky si vlastně neříkáme, že bychom to měli dotovat, protože pro konkrétního člověka, který fixoval, a skončila fixace, se jemu osobně to opravdu zvýší o hodně.

Vedeme ve veřejném prostoru dlouhou debatu o výnosech z emisních povolenek. Děkuji, že i pan místopředseda použil to barevné rozdělení zelené, žluté, aby ta debata nebyla zmatená. A tady padl dotaz, co s těmi žlutými. To je výnos emisních povolenek, který končí ve státním rozpočtu. Pro příští rok je 40 miliard ve státním rozpočtu, a my nově podle evropské metodiky musíme vykazovat využití těchto peněz ve státním rozpočtu. Pan místopředseda Poslanecké sněmovny Karel Havlíček se na to ptal, já odkazuji na stranu 46 sešitu B k státnímu rozpočtu, kde jsou přesně vypsané částky, které budeme vykazovat Evropské komisi jako využití těchto příjmů. Částka je celkem 76,1 miliardy. Je to poprvé, ta částka je tak vysoká, že u některých položek není zcela jasné, zda akceptována bude, nebo nebude. Tak z hlediska opatrnosti jsme vykazovali podstatně vyšší číslo, než vykazovat musíme. Je to určitě lepší cesta, než kdybychom šli naopak.

Já zkusím vybrat pár položek. My můžeme ze žlutých povolenek platit zhruba 20 % příspěvku na bydlení. Je to legitimní využití příjmu z povolenek, a to na zmírnění dopadů, sociálních dopadů cen energií. Já to budu říkat jenom zaokrouhleně 3 miliardy. Pak je příspěvek do mezinárodních klimatických opatření organizací 250 milionů, administrativní systém EU ETS 110 milionů, adaptační opatření hospodaření s vodou, péče o krajinu a ekosystémy 200 milionů. Náhrada újmy za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření 400 milionů, podpora vědy, výzkumu v oblasti ochrany klimatu a v oblasti adaptace 360 milionů. Kofinancování operačního programu Spravedlivé transformace, to je kofinancování toho programu pro naše tři strukturálně postižené regiony, Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský, v celkové výši 750 milionů korun. Podpora dostupného bydlení a bydlení v energeticky kvalitním standardu 800 milionů, revitalizace brownfieldů pro nepodnikatelské účely 150 milionů.

A teď přijdou velké částky: Podpora elektřiny, tepla a biometanu z obnovitelných zdrojů energie, druhotných energetických zdrojů a vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla 8,5 miliardy, a nejvyšší položka, kterou v tomto vykazujeme, a je to přesně podle pravidel Evropské komise, modernizace železniční sítě, koridorových a regionálních tratí zahrnující digitalizaci, elektrifikaci, zvýšení spolehlivosti a bezpečnost stávající železniční sítě 41 miliard. Takže jenom ta jedna jediná položka je vyšší než celkový příjem z těch žlutých povolenek. Pak je velmi důležitá položka 8,3 miliardy, to je opatření ke zvýšení dostupnosti hromadné železniční dopravy. Reálně to znamená, že kompenzujeme ztrátu dopravcům, a ty ztráty vyplývají z poskytovaných veřejných služeb v drážní dopravě, a k zabezpečení dopravních plateb, potřeb státu. Týká se to nadregionální a dálkové dopravy a podpory dopravy šetrné ke klimatu 8,3 miliardy. 4,1 miliardy podpora téhož pro naše kraje. A slevy, o kterých vedeme politickou debatu, 5,5 miliardy korun, a pak už jsou jenom

poslední dvě, podpora lesního hospodářství miliarda, podpora vodního hospodářství miliarda a pozemkové úpravy 600 milionů. Celkem 76 miliard.

Tak to jsem chtěl ukázat, že neexistují žádné dodatečné zdroje, které bychom mohli využít například na dotování regulované části elektrické energie. U POZE vedeme spor, možná spor je příliš silné slovo, výklad nařízení a evropské směrnice, protože tam je napsané, že se to dá používat pro rozvoj obnovitelných zdrojů, což znamená pro nové obnovitelné zdroje. My bychom rádi prosadili, zatím se nám to nedaří a není to úplně jednoduché říct, že platba za obnovitelné zdroje, které fungují 8–10 let, je rozvoj obnovitelných zdrojů, to si opravdu přiznejme, to není úplně jednoduché číslo. Tak kdybychom použili jenom ten zúžený výklad, na kterém Evropská komise trvá, tak je to asi miliarda korun. Jedna miliarda korun. Já jsem na těch číslech chtěl ukázat, že používáme ty výnosy z emisních povolenek do státního rozpočtu na předem poskytnuté účely.

Jaké máme možnosti, jak v této oblasti dělat systémová řešení? Ne jednorázová. Sice legitimní, ale politický spor – kdo dostane jakou dotaci? První je využívání zelených emisních povolenek, Modernizační fond. Budeme v příštích týdnech rozhodovat o procentuálním využití těchto peněz do jednotlivých typů projektů. Podpora transformace teplárenství. Podpora snižování energetické náročnosti pro energeticky náročné firmy.

Mnohem více se podle mě musíme zaměřit na dotace, protože to jsou vlastně dotace na udržitelnost a rozvoj přenosové sítě, protože pak to nebudou odpisy z těchto investic, nebudou těmi uznatelnými náklady, které se podle pravidel regulace každoročně přenášejí na koncové spotřebitele. To si myslím, že v tom bychom mohli najít shodu, že to je dobrý krok, protože ty peníze použijeme na modernizaci českého průmyslu, české ekonomiky a současně snížíme rychlý nárůst regulované složky. Zcela jistě nebudou výnosy z těch zelených emisních povolenek pokrývat všechny investiční potřeby teplárenství, energeticky náročných podniků, přenosové sítě a podobně. Ale jestli přemýšlíme v horizontu příštích osmi let o částce převyšující půl bilionu korun, tak si myslím, že je velmi dobré rozhodnout procentuálně, který typ programu, který typ investic budeme podporovat, říkám, a pak se to může vrátit v tom, že nebudou tak vysoké částky regulovaných cen energií.

Když vyjdu z dnešní tiskové konference, kterou jsem určitě nesledoval jen já, ale i mnozí z vás, tak u plynu je situace mnohem jednodušší. Tam díky vyššímu poklesu komodity, ceny komodity, a taky mnohem nižšímu podílu té regulované části ceny plynu jsou ty dopady mnohem příznivější, tam dojdou domácnosti ke snížení proti tomu, co je dneska cenový strop. U elektřiny to bude stejné, tady dojde ke snížení.

A jak jsme byli dneska informováni, u těch největších odběratelů tvoří regulovaná část ceny plynu 3 % a cena komodity 97 %, takže tam ty dopady budou menší. Já jsem se proto ve svém vystoupení zaměřil mnohem více na to, z čeho je složená koncová cena elektrické energie jak pro domácnosti, tak pro firmy. Pro firmy na nízkém napětí a domácnosti platí to, co dneska říkal předseda ERÚ. Cena v příštím roce nepřekročí letošní cenový strop pro silovou elektřinu a letošní část regulované složky ceny. Největší skok bude pro ty, kteří měli zafixováno, a jejich cena té silové elektřiny se přiblíží nebo srovná se všemi ostatními. Někteří už fixovali a snižovali cenu v průběhu letošního roku, tak tam ten efekt snížení proti cenovému stropu už pociťují v těchto měsících a nebude až od ledna příštího roku.

Dneska byla publikována čísla, já je tady zopakuji. Všechno je to bez DPH, tak kdyžtak k tomu vždycky pro domácnosti musíte přičíst 21 % nahoru. Odhaduje se, že průměrná cena silové elektřiny bude o 1 200 korun nižší, než je letošní cenový strop, a současně že ta regulovaná součást ceny se zvýší o 1 100 korun bez DPH. To znamená, to je ten prostor, o který by se to mělo snížit pro ty, kteří jsou dneska na těch 5 tisících. Ale jak uvedl pan předseda ERÚ, to je samozřejmě průměr a průměr neznámá, že se to týká úplně, úplně všech.

Pane místopředsedo, já mám pocit (k poslanci Havlíčkovi), že jsem odpověděl na ty otázky, na které jste se ptal, zejména u těch povolenek, jak jsou zapojeny... Jo, ještě poslední věc, myslím, že to je důležité, a určitě budu třeba rozpočtový výbor někdy do konce ledna informovat, to jsou ty mimořádné příjmy a mimořádné výdaje. Mimořádné výdaje zhruba 110 miliard, dneska to ERÚ na tiskové konferenci vlastně potvrdil. Zhruba 22 miliard obnovitelné zdroje, 38 miliard podpora distribuce a systémových služeb, to je 60 dohromady, a 50 miliard náklady na zastropovanou cenu, celkem zhruba 110 miliard.

Když si vezmeme ty dva nástroje, to znamená windfall tax a zastropovaná cena za vyrobenou megawatthodinu podle zdroje, to bude cca kolem 60, 62 miliard. Já myslím, že je legitimní debata, kolik procent z dividendy ČEZu za rok 2022 máme považovat za obvyklou výši dividendy a kolik za mimořádnou. Nějak jsem to úplně detailně nenechával propočítávat, ale myslím, že tak 50 na 50 by to mohlo být v procentech. Protože pro příští rok máme všechny dividendy dohromady 30 miliard a letos byla jenom z ČEZu 52. A dividendy platíme (nesrozumitelné.) Takže myslím, že můžeme klidně započítat 26 miliard jako mimořádných příjmů, a dostáváme se někde k částce 85, 86, možná 87 miliard a k tomu 110 miliard mimořádných výdajů. A pan místopředseda se ptal, jak to bude s windfall tax v příštích letech. Tak v návrhu rozpočtu je 17 miliard pro příští rok. To znamená, letos to bude deficitní, mimořádné příjmy, mimořádné výdaje. Příští rok by se měl ten deficit celkový v tom dvouletém horizontu snížit a limitně se blížit k nule.

A ještě jedna otázka, ale na tu jsem nestihl vypracovat odpověď. To znamená porovnat všechny obvyklé výdaje, to znamená před energetickou krizí, obvyklé příjmy před energetickou krizí, a porovnat to s obvyklými příjmy v roce 2024 a porovnat to, kolik by vlastně odpovídalo obvyklým výdajům. To se omlouvám, to nechci střílet čísla od boku, na to potřebujeme trochu času, abychom udělali nějakou časovou řadu, abychom se případně shodli, co byly obvyklé příjmy a co byly obvyklé výdaje. Odhadli to do roku 2024, protože od roku 2022 zpátky máme čísla, ale chtěli jsme to vlastně před krizí, to znamená, potřebujeme čísla za roky 2021, 2020, 2019, 2018. To myslím, že by stačilo. Možná se to dá zahrnout až do toho roku 2011, když jsem mluvil o platbách za obnovitelné zdroje. Až to číslo bude k dispozici, není žádný problém, aby to dostali všichni poslanci nebo členové hospodářského či rozpočtového výboru nebo jiného výboru, který o to požádá. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji pěkně. Ještě načtu, kdo se omlouvá. Je to pan poslanec Michal Kučera od 15.30 hodin z pracovních důvodů a pan poslanec Vojtěch Munzar od 14 hodin taktéž z pracovních důvodů.

A mám zde nahlášenou výměnu v rámci přednostních práv, a sice pan místopředseda Karel Havlíček je nyní na řadě. Tak prosím.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Já děkuji. A já si dovolím to shrnout. A samozřejmě ještě předpokládám, že bude potom diskuse, ale vzhledem k tomu, že ve tři hodiny jdu řídit schůzi a nebyl bych schopen reagovat, tak potom samozřejmě v závěru ještě načtu usnesení. Dovolte, abych tedy reagoval na jednotlivé řečníky, nebude to dlouhé, budu věcný. A chtěl jsem poděkovat za tu diskusi, z mého pohledu probíhá korektně. Což neznamená, že se samozřejmě shodneme. Na mnohých věcech se stále nejsme schopni shodnout. Začnu panem premiérem Fialou.

Ruský plyn. Ruský plyn a jeho (?) závislost na něm, to nebylo dáno naší vládou nebo předcházející vládou, Nečasovou vládou a tak dále. Na ruském plynu začala být závislá Evropa, zejména Německo. Kdokoliv se podívá na infrastrukturu plynovodu, je mu jasné, že když k nám vede trubka z Německa, tak že naše firmy nakupují, v drtivé většině nakupovaly, od německých velkoobchodníků. To znamená, závislost na ruském plynu v rámci České republiky byla dána německou závislostí. Tam se bavme o tom, proč se Německo stalo závislé

na ruském plynu. V tomhle my jsme byli opravdu velmi, velmi malí hráči, neměli jsme na to prakticky žádný vliv. Ano, pan premiér tvrdí, že jsme sázeli na uhlí. To není o tom, že bychom sázeli na uhlí, že bychom byli nadšení. Nám je jasné, že uhlí bude postupně končit. Ale měli jsme Uhelnou komisi. Uhelná komise nebyla pro podporu uhlí. Ta byla proto, aby se korektně určil závěr uhlí, určili jsme ho na rok 2038. A v té Uhelné komisi, pane premiére, velmi dobří lidé byli schopní lidé. Mimo jiné lidé od vás, z oděsky. Velmi si cením třeba pana Zahradníka z jižních Čech, racionální člověk. Klidně se s ním propojte, zjistěte jeho názor a zjistěte, že o tom byla Uhelná komise a o tom bylo uhlí za naší vlády. Vy jste přišli a udělali jste uhlí na rok 2033. Takže jste se podívali z okna, zeleného okna, a bohužel jste nevzali v potaz závěry naší Uhelné komise. Mimo jiné tam byla celá řada velmi kvalitních a dobrých scénářů útlumu uhlí a náhrady nových zdrojů.

Co se týká Temelín, Dukovany, obnovitelné zdroje, pane premiére, tam se mýlíte v jedné věci, je mi líto, musím to zopakovat. Vliv na cenu, to, jestli tady bude stát jedna elektrárna navíc, nebo méně, myslím tím jaderná, případně více obnovitelných zdrojů, to nemá. Nemá, protože cena se určuje na evropském trhu, určuje se podle takzvaných závěrných zdrojů, zejména z Německa, což jsou plynové elektrárny. A i kdybychom tady měli v tuto chvíli rozestavěný Temelín, žádný vliv na cenu, pane premiére, to nemá. Nejenom proto, že není ten Temelín dostavěný, ale protože i kdyby byl, tak se od toho cena neodvívá. To je dáno tím, že se to, znovu říkám, vypočítává v rámci jednotného energetického evropského trhu.

Ale je to o bezpečnosti, což je správně. Nebylo správně, že se ukončil Temelín v roce 2013. Tenkrát byl ve finále, nepletu-li se, Rosatom a Westinghouse. Proto jsme taky nastartovali hned, jak jsem přišel na úřad, Dukovany. Já jsem rád, že jsme je dotáhli, a je dobře, že i vaše vláda v tom pokračuje.

Co se týká obnovitelných zdrojů energie, tak to nebylo o tom, že bychom je nepodporovali. My jsme, pane premiére, především řešili průšvih s obnovitelnými zdroji energie, a to byl 600miliardový tunel z roku 2006 až 2010. A to je právě to, proč platíme desítky, desítky miliard korun ročně. To bylo selhání politiků a vlád. Nebyla to vaše chyba, nebyla to ani naše vina, ale museli jsme se s tím vypořádat, což jsme udělali v roce 2021 tím, že jsme těmto solárníkům zastropovali i jejich zisky a zdanili jsme je 10% solární daní. A pokud si vzpomínáte, pane premiére, v té době jste zde velmi aktivně v rámci opozice, pětikoalice, hlasovali pro co? Aby se jim zvýšily jejich marže. Vzpomínáte si na tu diskusi? My jsme navrhovali 6,3 %. Vzpomínáte si, co jste navrhovali vy? 8,4 až 10,6 a v jednu chvíli jste navrhovali 9,5 %. To jen abychom si ujasnili, kdo tady koho podporoval či nepodporoval ve smyslu těch solárních investorů.

Jinak jsme samozřejmě běžným způsobem podporovali soláry, ale nikoliv provozně. Nikoliv provozně. Právě proto tady byl ten tunel. Podporovali jsme je investičně. A proč se tolik nestavěly soláry? No čistě proto, protože byla levná elektřina. A byla levná elektřina z běžných zdrojů. A to je trh, pane premiére. To znamená proto se nikdo nehrnul do budování solárů. A nechtěli jsme to podporovat tím, že do nich budeme lít další a další dotační provozní peníze. To fakt není cesta.

Musím říct, že jste, pane premiére, opět mlžil v tom, jaké budou dopady na jednotlivé skupiny obyvatel, případně na firmy. Zase na druhou stranu musím říct, že poměrně dobře už to zde řekl pan ministr Síkela. Porovnejte si to, co říkal pan ministr Síkela, a to, co jste říkal vy.

Vy jste opět zopakoval, že to víceméně bude plus minus to 1 %, a že to bude tedy tak, jak citoval pan ředitel Beneš ČEZu pro tu největší skupinu. A musíme to doříct, pane premiére. Největší skupina u ČEZu je 40 % zákazníků. A já se ptám, co těch zbylých 60 % zákazníků? Čili nemůžeme to zjednodušovat tak, že to pouze zprůměrujeme, což správně říká v zásadě pan ministr Síkela, že to může být někde okolo třeba 10 %, to znamená pro někoho

1 %, pro někoho taky třeba 30 nebo 40 %. A já jenom chci, abychom informovali objektivně, protože ti lidé to nevědí. To není politická hříčka, to není marketing, že jim budeme říkat prosím pěkně, vy to máte o to procento. Vždyť oni to přece uvidí. Uvidí to za měsíc, za dva, za tři, až jim to začne chodit. Teď jim to musíme říct. A nevím, čeho se bojíme. Prostě je třeba jim korektně říct, že tímto opatřením, co se udělalo, to znamená, že jste přehodili těch víc jak 60 miliard korun, no tak se to prostě pro některé zdrazí, to je realita. Takže nesnažme se to hnát jenom přes tu jednu skupinu, která vám samozřejmě vyhovuje. Já bych to taky mohl říkat o té poslední skupině, která to má víc jak 70 %, a nebylo by to fér, čili proto to musíme říkat na každou skupinu zvlášť. Ještě jednou: 40 % zákazníků kolem toho 1, 2 %, 45 % zákazníků mezi 10 až 25 % a zbytek těch 15 % až 70 %, dokonce někdy až víc jak 70 %, to jsou ti, kteří to měli z toho roku 2021. Firmy to budou mít, pokud neuděláte tu změnu, o které tady teď diskutujete, a uděláte to tak, jak je to v rozpočtu, ještě více.

Co se týká Energetického regulačního úřadu, pane premiére, tak to není o tom, kdo tam postavil ty lidi. Vy jste si samozřejmě mohli ty lidi vyměnit. A já vám to nevyčítám, já bych je tam nechal, ty lidi. Ale oni nevymyslí jaksi něco úplně zázračného, nového. Nemůžete jim dávat zadání à la vyřešte kvadraturu kruhu. Jestliže jim řeknete: tady je 64 miliard korun, kterými my nepodpoříme ten trh, tak je jasné, že oni to musí do těch cen promítnout. A taky to promítli. Mě vůbec nepřekvapuje to rozhodnutí, které dnes vydali. To znamená, není to 71 %, je to 66 %, to znamená v zásadě téměř stejné. Čili opakují, cena elektřiny poroste pro někoho méně o jednotky procent, pro někoho více, pro někoho dokonce o desítky procent.

Zmínil jste zde správně Německo, Slovensko. A já v zásadě souhlasím s tím, že některé země skutečně už odstupují od podpory silové elektřiny, Slovensko tedy zrovna ne, to bude neustále podporovat těmi patnácti sty korunami, ale třeba Německo ano v tuto chvíli. Ale pozor, my se zde bavíme o regulovaných cenách, a tady Slovensko, kde by mělo nárůst o 20 % regulovaných cen, se rozhodlo dát na trh 1 miliardu eur a umožnit to, aby lidé a firmy měli stále stejné regulované složky. Ještě jednou – u nás porostou 66 %, na Slovensku o nulu. Pokud u nás porostou o těch 66 %, a to už je hotové, protože Energický regulační úřad to vydal, tak jenom se podívejme, jak to dopadne vůči Německu. Budeme mít o 50 % vyšší regulovanou složku elektřiny, než má Německo. Bavím se o regulované složce elektřiny. To je realita, s tím se nedá v tuto chvíli hnout.

A pak jste, pane premiére, šalamounsky chytře řekl, že se obnovitelné zdroje energie pouze vrací, ty poplatky, do té samé pozice, do té samé polohy, jako tomu bylo předtím, než jste to převedli na stát. A neřekl jste to B, a já děkuji za to, že to řekl pan ministr Stanjura – firmám jste přihodili. Přihodili jste jim 7 miliard korun. Čili nepřevádíte to ve stejné výši, převádíte výše.

Poté dovolte pár reakcí na pana ministra Hladíka, kterého považuji za vítěze dnešního setkání, protože ten skutečně vyrazil dech úplně všem. Tak pane ministře Hladíku, vy jste zde chytře přečetl headliny německých žurnálů, to je vše v pořádku, kterak nebudou dále podporovat silovou elektřinu. Ale znovu zopakují: Mlho, řešíme regulované složky, nikoliv ty silové. O nich je tady celou dobu řeč. Takže to je za prvé.

Za další, pan Stanjura, pan ministr Stanjura, to uvedl na pravou míru. Vy stále hovoříte o voze, já o koze, ať vám nepodsouvám tu kozu. Neřešíme peníze, které jdou do toho zeleného vaku, tomu rozumíme. To jsou ty emisní povolenky, za které musíte pořídit investice, technologie zelené a tak dále. Na to vám, pane ministře Hladíku, nikdo nesahá. Problém je v tom, že za emisní povolenky jdou zdroje, příjmy ještě na Ministerstvo financí, a to je těch 40 miliard korun. A o tom tady byla celou dobu řeč. To znamená, tady musíme respektovat, že je možné je využívat i na jiné účely, než jak třeba budete využívat vy ten Modernizační fond. A to je to, o co my jsme bojovali, to je to, aby z těchhle peněz šly peníze na ty kompenzace. Snad je to jasné. A to je to, kdy my jsme říkali, že v tuto chvíli je předčasné přijímat ten zákon a bojovat za to, abychom mohli i z těchto zdrojů ještě v příštím roce využít ty peníze na kompenzace. Já myslím, že to je snad jasné.

Musel jsem se tedy opravdu pousmát, pane ministře Hladíku, když jste tady do placu hodil, že tedy ti nezbední uhelní baroni de facto zbohatli v tom minulém roce. No to fakt zbohatli, to máte pravdu, to byla jedna z mála věcí, se kterou jsem s vámi souhlasil. Proč proboha zbohatli? No protože jste umožnili, že se prodávala elektřina za ty ceny, za které se prodávala, právě proto, že jste nešli na to, co jsme navrhovali my, a to je zastropovat to kde? U výrobců. Chcete-li tedy tou vaší terminologií, u těch uhelných baronů. Pak by logicky nevydělávali desítky až stovky miliard korun a v tuto chvíli bychom byli někdy úplně jinde, protože ceny by byly za rok 2022 a možná 2023 jiné. Ano, oni by neměli ty výdělky, a pak byste je zase nemuseli tak komplikovaně danit a převádět tyto výdělky v uvozovkách na další dotační tituly. Vy jste tady vytvořili neuvěřitelný dotační kolotoč, protože jste nechali všechny vydělat, a teď se divíte, že vydělali? No vydělali proto, protože jste to nezastropovali u těch výrobců, to je jednoduchá odpověď. Tam jste si tedy fakt naběhl.

Tak, ale velmi mě pobavilo ještě, pane Hladíku – proto říkám, že jste vítězem dnešního dne, a neříkám to ve zlém, fakt ne, ani si nedělám jaksi legraci z toho, že jste mladý člověk, to je naopak z mého pohledu spíš dobrá zpráva, co já bych za to dal, kdyby mi někdo říkal, že jsem mladý – že to systémové řešení cen energií... Dobře poslouchejte, kolegové, nebavte se tam od nás. Systémové řešení cen energií zajistil pan ministr Jurečka tím, že vytvořil skvělou sociální podporu. Prosím, zamyslete se nad tím, co jsme teď řekli. Takže my necháme vyrazit ceny energií nahoru, a pak systémové řešení je takové, že vytvoříme sociální podporu, například příspěvky na bydlení a tak dál. To se vám zdá normální? Mně se to zdá úplně šílené tedy. Jenom se nad tím zamysleme. Nebylo by jednodušší, kdyby ty ceny energií byly rovnou menší? A pak bychom nemuseli vytvářet sociální programy pro to, abychom to dotovali? Možná bychom tím nezahltili tisíce a desítky tisíc úředníků na úřadech práce, možná by lidé nemuseli na tu podporu čekat měsíce a měsíce. Ano, můžete mít jediný argument, pak by to bylo pro všechny. Ano, v mimořádné době se musí dělat mimořádné věci a možná, když to řeknu úplně natvrdo, když se kácí les, lítají i třísky, tak by těch 15, 20 % bohatších domácností mělo i levnější energie. Ale bylo by to fér, bylo by to pro všechny a nemuseli byste tady dělat tenhle šílený kolotoč. Takže mně se to naopak zdá velmi nesystémové, to, co vy činíte. A daleko systémovější by mi připadalo, kdybychom prostě na dobu jednoho roku tvrdě zregulovali ceny energií, nechali bychom je nízko, jak udělali ve Francii, a mohli bychom ušetřit čas, nervy a jsem přesvědčen, ve finále možná i peníze.

Musím ještě říct, že mě fakt pobavilo, když jste říkal: jsem přesvědčen, že Česká republika z toho vyjde jako vítěz. Pane ministře Hladíku, to tedy bude fuška, protože zatím jsme skoro poslední. Já vám nechci brát vítr z plachet. Já vím, že ten vítr máte rád pro ty elektrárny, ale tedy jestli se domníváte, že z toho vzejde jako vítěz, nevím tedy, kterých zemí, musíte to ještě říct, jestli myslíte evropský vítěz, nebo světový vítěz, nebo vítěz, já nevím, střeoevropských zemí, nebo vítěz mezi Českem a Slovenskem? Zatím se všemi těmito našimi protivníky, nebo chceme-li soupeři, drtivě, drtivě prohráváme. Takže budu vám v tomhle držet palce. No a pak jste tady použil – efektivní, nezávislá, decentralizovaná a tak dál.

Obnovitelné zdroje energie. Já vím, že tomu fandíte, a já vám ani nevyčítám to, že jako ministr pro ekologii, pro životní prostředí musíte hájit zájmy obnovitelných zdrojů a podobně. To asi není nenormální. Jenom prosím, pane ministře, dělejme to s rozumem a dělejme to vždycky tak, že se na to podíváme i z úhlu pohledu fyziky, mrkněme se na to, jak je to s tou vyrovnaností a vyvážeností té soustavy, že k těm nestabilním zdrojům nutně potřebujeme stabilní zdroje, a velmi správně to tady řekl pan poslanec Král, mimo jiné pan poslanec z pětikoalice, který si myslím, že vám lépe a možná decentněji než já vysvětlil to, že se mýlíte, pane ministře.

Tak a pak zde máme pana ministra Síkelu. Mě tak strašně mrzí, že tady není pan ministr Síkel, on mně tady nasázel deset otázek, tak kdybyste na něj někdo měl číslo, anebo jestli se dívá někde na televizi... Pane ministře, dopijte kafe, dokouřete cigárko a přijďte, já vám na ty

otázky (Poznámka mimo mikrofon, že ministr Síkela nekouří.)... Nekouří pan Síkela? No tak já nevím, kde je. To nevadí, tak pojďme, já to rychle dotáhnu.

Co se týká Energetického regulačního úřadu, v zásadě správně jste uvedl, že se to může pohybovat někde okolo 10 % v průměru, myslíme tím celkový nárůst cen energií. Nicméně musíte to říkat přesně. Je mi líto, budu v tomhle důsledný, musíte to říct na ty skupiny, to znamená skupina, která to bude mít o jednotky, skupina, která to bude mít o desítky procent, skupina firem a tak dále. A není možné to bagatelizovat a průměrovat tak, že řekneme, ono to bude někde plus minus třeba těch 10 %. Tak musím si trochu popíchnout, i když vy jste moc nepíchal... (Reakce v plénu.) Omlouvám se, myslím, jako do nás, že jste nepíchal. Kolegové se tady smějí

Tak o tom plynu. Vy jste tvrdil, že díky vám nedošel plyn. Je to dobře, že nedošel plyn, ale pozor, pane ministře, nebylo to díky vám. Prostě byla dobrá zima, zaplat' pánbůh, že byla dobrá zima. My jsme nesýčkovali a nevarovali jsme před tím, že tady dojde plyn, a bojte se všichni! My jsme chtěli po vás jednu jedinou věc, abyste se připravil na variantu – protože nikdo nevěděl, jak se to bude vyvíjet, to bylo pochopitelně v době, kdy začala válka – abyste se připravil na variantu, kdyby ten plyn skutečně docházel, jakým způsobem se bude zásobovat. Je na tom něco divného? Já myslím, že to je normální akt ku bezpečnosti a akt k tomu, abychom se připravili třeba na dobu horší, na dobu, která nastat mohla. A je dobře, že nenastala. Ale fakt to nebylo díky vám. Protože vy jste opravdu nerozhodovali o tom, jak to bude celkově se zásobami plynu v Evropě, a fakt si tedy nemyslím, že byste ovlivnili úplně počasí. Ale to jenom takové malé popíchnutí.

A to druhé, co jste řekl, to považuji za důležitější, pane ministře Síkelo, když jste říkal: Vidíte – vy jste strašili – že neskončily ty firmy v roce 2022. Vy jste říkali, že skončí, Havlíčku, a ony neskončily. Tak firmy neskončily v roce 2022 proto, že za prvé měly hodně zafixované ceny energií ještě z roku 2020, 2021 a tak dál. Jedou do značné míry ze setrvačnosti, což byste měl vědět, jste v průmyslu. A za další taky proto, že jsme podpořili v rámci covidové krize v roce 2020, 2021 a že jsme nezavřeli průmysl. I proto jsme měli v roce 2022 poměrně slušné výsledky v průmyslu. Když se podíváte na rok 2023, žádná hitparáda, pane ministře, minus 5 %, co se týká poklesu průmyslu, minus 1,5 % poklesu investic do průmyslu. Takže byl bych velmi obezřetný. A jsem zvědavý na ty výsledky za rok 2023.

Ale znovu se vrátím k tomu, co jste zde zmínil, a to je ta závislost na Rusku. Žádná vláda, ani vaše, ani naše, ani předcházející Sobotkova, Nečasova a tak dále, neměla v tomto případě vliv na to, jestli k nám bude putovat či neputovat plyn ruský či jakýkoliv jiný. Znovu říkám, podívejme se, podívejte se na plynovou infrastrukturu. Nakupuje se v Německu, v německých trubkách se to míchá a k nám teče plyn takový, který doputuje do Německa. Notabene naše firmy, což tedy mimo jiné jste teď viděl, nemají, respektive naše firmy nakupují plyn, nikoliv stát. Takže to, co jste zde tvrdili několik měsíců, kterak jste zabezpečili to, že sem nejde ruský plyn, nebyla pravda. Já jsem vás na to mnohokrát upozorňoval. Dělali jste z nás ruské šváby, smáli jste se nám, teď jste na to doběhli. A to není o tom, že bych vám to přál, já tomu rozumím. Ale nerozumím tomu, proč jste si přivlastňovali něco, na čem nemáte vliv. Teď jste v situaci úplně opačné, že vám sem proudí neuvěřitelným způsobem ruský plyn, a máte pravdu, pane ministře, vy na to vliv nemáte, to je prostě realita. Ty firmy si to kupují a co tak asi můžete dělat? A to jste taky konečně zkonstatoval. Takže neměl jste zásluhu na tom, že sem šlo méně ruského plynu, a nemáte vinu na tom, že sem v tuto chvíli jde hodně ruského plynu. To jen abychom si to ujasnili, ať to vidí lidé, a víceméně je to přesně to, co jsem tady říkal několik posledních měsíců.

Trošku mě překvapilo to, jak jste pojmenoval ty takzvané šťastné zákazníky z roku 2021. To skoro vypadalo, že by byla jako jejich chyba, že nesli to břímě ruské agrese na Ukrajině. Prostě ti lidé to takhle ale nedělají, pane ministře, oni to nedělají ze spekulativních důvodů. Oni si prostě v nějaké logické době zafixovali cenu. Protože jim končila fixace stará,

tak to zafixovali 2021, někdo 2022, někdo samozřejmě později. Oni se na to nedívají z toho důvodu, co možná přijde, nepříjde a tak dále. Drtivá většina lidí to dělá intuitivně, to je realita. Ti lidé nad tím zas až tolik nepřemýšlí, mají jiné starosti, nerozumí tomu, je to normální věc. Prosím, vžijme se do běžné rodiny. Vy jste bankéř, nebo člověk, který dělal ve finančních institucích. To znamená, ano, dokážete si celou řadu věcí provázat, pracujete s tím, možná se podíváte, jak se vyvíjí cena na burze, možná si i zaspekulujete. Tomu všemu bych rozuměl. Ale drtivá většina lidí, 99 % lidí, takhle neuvažuje, nepřemýšlí takhle. Prostě skončila fixace, udělali další. Oni fakt za to vinu nenesou, že si dobře zafixovali z roku 2021.

Ale nezmínil jste už, pane ministře, což mě mrzelo, rok 2022 fixací. Čili když řeknete ano, šťastlivci z roku 2021, co nenesli břímě ruské agrese v roce 2022 a 2023, holt vyskočí nahoru, takže jaksi trochu se zvedl prst, připadalo mi to jako trest, ale možná se mýlím. Ale pozor, i ti, kteří si fixovali v roce 2022, tak ti taky půjdou nahoru. A nebudou to jednotky, může to být 10 až 20 %, to je realita. A 2022, to už byla válka v Rusku.

S čím nemohou souhlasit, pane ministře Síkelo, je to, co jste tvrdil, že těch 64 miliard korun, které převádíte ze státu na zákazníky – to je to, oč tady běží celou dobu, proto taky jdou ty ceny nahoru – tak že tvrdíte, že de facto je forma dotací. Ne, já s vámi fakt v tomhle nesouhlasím, a zásadně nesouhlasím. Protože na tiskové konferenci v pátém měsíci 2023 jste si nechali v rámci headlinu Česko ve formě zatleskat za to, že ukončíte dotační byznys. Prosím pěkně, dotační byznys všichni vnímají to, že odeberete těm firmám peníze, které sosají z těch dotací. Všichni vám zatleskali, my jsme vám říkali, že to je blbost, že to není možné, protože dotace jsou evropské, nikoliv národní. Vy jste řekli ne, my to vyřešíme. A nyní tvrdíte, že přehození těchto plateb na zákazníky je v podstatě forma ukončení dotací? Ne! To je akorát forma zbavení se závazků státu a převádíte to na ty zákazníky. To se na mě nezlobte. To fakt nemůžeme dostat do šuplíčku, že ukončujeme dotace. To nemůžete fakt myslet vážně, to ne. Ano, přiznejme si, nechcete, aby to platil stát, bude to platit tím pádem zákazník, je to vaše rozhodnutí, proto porostou ty ceny, ale není to ukončení dotačního byznysu.

A nyní tedy ty odpovědi. Takže pane ministře, já věřím, že to sledují vaši kolegové, takže vám dají odpovědi. Já děkuji za to, že jste odpověděl na těch mých deset otázek. Bylo vidět, že vám to kolegové perfektně vypsali. V zásadě musím říct, že jste i věcně odpověděl. V něčem jste mi dokonce dal za pravdu, což mě těší.

Já jsem si tady v rychlosti poznamenal těch vašich deset otázek. Žádní kolegové mi k tomu nepřipravili nic a budu to říkat z hlavy. Tak pojedme.

První otázka, a já spojím první a druhou: Proč jste nepřipravili zákon o komunitní energetice, případně zákon o akumulaci, ačkoliv byl tlak už v zákonu a tak dále z Evropské unie? – Velmi jednoduché. Komunitní energetika na to nebyla připravena, nebyly na to připraveny distribuční sítě, komerční partneři, a nejenom v České republice, v celé řadě dalších zemí okolo nás. Totiž komunitní energetika není to, že uděláte zákon. Komunitní energetika je to, že to začnete instalovat, že na tom začnete pracovat. A ani dnes, pane ministře, to není ještě definitivně připraveno. A vidíte, kolik to stojí peněz, a ti distributoři do toho budou muset dávat velké a velké peníze a bude to muset samozřejmě platit částečně i stát. To znamená, v tomto případě to není o tom, že někdo něco nechce, ale když se něco urychlí, udělá se více škody než užitku. Jenom se mrkněte schválně někdy a sejděte se s distributory, co znamená vyměňovat ty kabely. Jak je to náročné časově, finančně a tak dále. Takže to je ke komunitní.

Co se týká té akumulace, tak prosím pěkně, mrkněte se přesně, co je akumulace. Nevím, jestli to víte, nebo ne. Jestli se na nás dívá René Neděla, tak mu to, prosím, vysvětlíte, René. U zdroje nebyl žádný problém. To znamená, akumulovat u zdroje vždycky bylo možné. Nebyl důvod, proč by se neakumulovalo. Pozor, takzvané scene de lone (?), to znamená, zjednodušeně řečeno, akumulovat na poli, to je něco jiného. A tomu jsme bránili. A víte, proč

jsme tomu bránili? Protože jsme nechtěli, aby to dopadlo tak, jako to dopadlo mezi lety 2006 až 2010, kdy nám tady nastal ten solární tunel. Protože podívejte se, jaké firmy měly zájem už se toho v uvozovkách zúčastňovat. Já tomu rozumím a z jejich strany ten lobbying chápu. Taky proto jsme udělali testovací projekt s ČEZem, ten jsme začali někdy v roce tuším 2020 nebo 2021. A pan Fousek to určitě bude vědět, šéf Asociace pro akumulaci, že bychom k tomu postupně došli.

To znamená, tady bud'me méně horliví, jinak se tady stane to, co nastalo v tom roce 2006 – 2010. 600 miliard nás to bude stát, pane ministře. Zákon o státní energetické koncepci, prosím pěkně, mrkněte se na ten zákon. Vy sázíte na zákon, který tady změní úplně všechno. Zákon nezmění. Státní energetická koncepce – navíc to není zákon, pokud se nepletu – ale státní energetická koncepce a její současný text není vůbec špatný, vytvořený někdy z roku 2015. Ale to, co je podstatnější, kdybyste se mrkli do závěrů Uhlé komise, tak jak se nazdrojovalo až do roku 2036 s ohledem, jak se bude utlumovat uhlí, tak de facto tam to máte. Čili nespolehejte na to, že státní energetická koncepce tady otočí kormidlem. To je čistě úřednický pohled. Já jsem předpokládal, že vy jste trošku manažer a že se na to díváte více pragmaticky. To fakt nezmění žádné ceny energií.

Bohemia Energy – díky, že jste to zmínil. Bohemia Energy, dokonce jste naznačoval, že jsme o tom mohli vědět, nebo Energetický regulační úřad. Pokud o tom věděl, tak nevím, proč o tom tedy něco neřekl. Ale to, co je podstatnější, důsledek pádu Bohemia Energy není ani v českém Energetickém regulačním úřadu, ale je v Evropské komisi, v Evropské unii. A víte proč? Protože se totálně zliberalizoval energetický trh v Evropě a naprosto cíleně se tam pouštěly firmy typu Bohemia Energy a byly jich stovky po celé Evropě. Taky jich desítky popadaly v době začínající krize. A cílem bylo právě tlačit na ty velké, torpédovat ty ceny. Toto bylo dáno Evropskou komisí a ta neumožňovala, aby tady vznikl kontrolní mechanismus, který třeba vy znáte z té finanční branže. Tam je to něco úplně, úplně jiného. Čili ne že někdo nezasáhne. On dokonce nesměl zasáhnout! To je ta zásadní věc. Takže tady chybu hledejte u bruselských přátel!

Podíl v českém plynárenství. Tady bych s vámi i souhlasil v jedné věci. Vy jste se ptal, proč jsme nekupovali firmy v plynárenství. No, já bych i docela rád kupoval, nebo rád bych byl u toho, kdyby se kupovaly. Nezapomeňte, že se to prodalo všechno v roce dva tisíce... někdy dva, nepletu-li se. Prodalo se to komplet – distribuce, přeprava, obchod a tak dále. My jsme u toho nebyli, my u toho nesvítili. Popravdě řečeno, vy taky ne. Ale aby někdo kupoval, musí, pane ministře, což určitě víte, někdo prodávat. A on tady kupodivu nikdo nebyl v té době, konjunktúře, kdo by prodával. Kdo by prodával zásobníky, když na tom vydělával?

Tam byla snaha je prodat, až když už o to nebyl zájem z RWE. Taky za vámi přišli a vy jste to nakonec koupili. NET4GAS neměl zájem prodávat. NET4GAS v té době cucal – myslím tím vlastníci – z toho byznysu, který tam byl. To znamená, tam kdybychom přišli, že to chceme koupit, no tak to by byla nekřesťanská částka, za kterou by nás samozřejmě opozice tady zlynčovala, protože v době, kdy byly dobré ceny energií, tak my bychom se vlamovali do cizích dveří, notabene vlamovat se do něčeho, co jsme my způsobili, že se vůbec postavilo, čili že to tam někdo prodal. Myslím tím ne my jako naše strana, ale Česká republika. Ta prodala komplet infrastrukturu. To znamená, vlamovat se tam v době, kdy někdo nechce prodávat? To byste vědět měl. Tak to by bylo za nekřesťanské peníze. Takže to je ten důvod, proč jsme nekupovali v plynárenství. Vy jste toho využili teď, to vám nevyčítáme. Co vám vyčítám, je to, že to nekupujete za úplně ideální ceny.

Co se týká toho, proč jsme nepodporovali více obnovitelné zdroje. No my jsme s nimi měli docela práci, s těmi obnovitelnými zdroji, dávat do pořádku to, co se zde vytvořilo v letech 2006 až 2010, a to je ten 600miliardový tunel. Jinak jsme je samozřejmě podporovali, ale možná jinak, než jak byste si představoval. Podporovali jsme je na úrovni investic, nikoliv na úrovni provozu. A to, že se tolik nebudovaly jako nyní, je dáno čistě trhem, protože v momentě, kdy máte dobré ceny elektřiny, proč by někdo si budoval obnovitelné zdroje?

Dneska se budují. A víte proč? Protože jsou vysoké ceny elektřiny. Proč jsou vysoké ceny elektřiny? No protože jsme v roce 2022 tomu nechali volný tržní průběh, výsledkem čehož bylo to, že u nás ty ceny rostly možná nejvíce, nebo jako země, téměř nejvíce v celé Evropě.

Pak jste zde otevřel klasickou otázku a to jsou zásobníky plynu. Opět, pane ministře, stále děláte stejnou chybu. Stejnou chybu jste dělal mimo jiné i s tím plynem. Víte, že jsem vám to vysvětloval mnohokrát, jak to funguje. Pořád jste tvrdil, jak jste toho Rusa porazil, jak jste jej zašlapal do země a jak jste zajistil to, že tady máme nulu plynu (z Ruska?). Dneska koukáte, že se vám sem ten plyn sem hrne ze všech stran. Ale to není vaše vina. Stejně tak jako zásobníky ve 12/21 (v prosinci 2021). Tak ještě jednou a snad už naposledy. A zase, poprosím kolegy z Ministerstva průmyslu – vím, že to nemáte jednoduché, vysvětlíte to panu ministrovi.

Zásobníky se měří na začátku topné sezóny, což je obvykle 1. října, a na konci. V té době pochopitelně to má nějaký režim naplňování a vyprazdňování. Čili porovnávat to, jak to bylo někdy v polovičce roku, v polovičce měsíce prosince 2021, je irelevantní. Mimo jiné na to má vliv například počasí. To znamená, logicky, je-li chladno, tak se to vyprazdňuje rychleji, když je teplo, tak tam zase zůstávají. To, co je to nejpodstatnější, pane ministře, to nejpodstatnější, to není plyn náš, to je plyn obchodníků! A víte, kdy si ho tam ten obchodník nechává uskladňovat? Tehdy, když cítí, že se budou měnit ceny, nebo tehdy, když prostě cítí, že může být nějaké riziko, a tak dál. Mimo jiné v roce 2019 a v roce 2020 jsme tam měli – ne my, ale ti obchodníci – 99 % 1. října. A nepletu-li se, tak v tom roce 2021 to bylo někde přes 80 %, což bylo více o 10 %, než byl průměr Evropské unie. Ano, měli jsme tam více, než byl průměr Evropské unie. Ale pozor – ne my. Ne my, ti obchodníci.

A jestli chcete ty obchodníky natřít za to, že se měli připravit na válku s Ruskem, což jste kolikrát naznačoval, že už se to mělo vědět na ten podzim, tak si vážím slov pana ministra Stanjury, která řekl včera. Nikdo nemohl vědět s ohledem na rozpočet – a má pravdu – že vypukne válka na Ukrajině, tedy s výjimkou Putina. Nikdo se na to nemohl připravit. Má pravdu. Jestli někdo tvrdí, že věděl někdy v říjnu nebo v listopadu, že bude válka, tak prosím pěkně proč to tedy neřekl? To je jednoduché. Tak jako se na to nemohl připravit nikdo v rozpočtu, ani naše vláda, když jsme ho připravovali, jak jsme mohli vědět, tak ani vaše vláda, logicky, když jste začali vládnout. No tak to samozřejmě nemohli vědět ani ti obchodníci. Takže prosím, pane ministře, nevyčítejte obchodníkům, že neměli víc jak 80 % v zásobách plynu někdy 1. října 2021.

Ještě dvě otázky jste tady měl. Výjimka uhlí. Proč jsme nevyjednali výjimku uhlí? No víte proč? Protože v roce 2018, 2019 a v roce 2020 dokonce ještě Evropská komise tvrdila, že cena emisních povolenek bude někde mezi 20 až 30 eury. Dneska se pohybuje kolem 90 eur. Stejně bych mohl odpovědět já vám. Proč jste neudělali v rámci předsednictví něco pro to, aby se zvýšil počet emisních povolenek a klesla jejich cena? Vy jste hlasovali pro to, aby se snížil počet emisních povolenek, a tím pádem rostla jejich cena. Čili ta podstata není to, co vylobbujete v roce 2018, 2019, ta podstata je v tom, že zásadním způsobem rostly ceny emisních povolenek, že se to úplně utrhlo ze řetězu a vy jste to ještě v rámci vašeho předsednictví podpořili. Takže tady jste si trochu naběhl.

A ta poslední otázka, která byla, proč jsem neovlivnil moji ctěnou kolegyni paní Schillerovou v době, kdy byla ministryně financí, aby méně zadlužila Česko. Víte proč? A já si za tím stojím, co jsme dělali. Protože jsme podpořili ekonomiku. Protože byla pandemie, pane ministře. Protože v roce 2020, 2021 kdybychom se dívali jenom na to, jak padá jedna firma za druhou v době, kdy nemohly generovat žádný obrát, a nechali bychom to zcela volně, tak dneska jste v daleko, daleko horší situaci. A to ještě беру na zřetel to, nebo vzpomínám si velmi dobře na to – jak jste chtěli vy podporovat, myslím tím vy jakožto pětikoalice, když jste tvrdili, ať dáváme do té ekonomiky více, ať dáváme 100 % na krytí nákladů. My jsme dávali 50 %. To znamená, to, že jsme v letech 2020 a 2021 zvýšili zadlužení, poté co jsme ho od roku 2014 do roku 2019 v době konjunktury systematicky

snižovali ze 44 na 29 nebo 30 %, a ta, o koho si tady otíráte boty, tak byla jedním ze tří ministrů financí, kteří tady udělali přebytkový rozpočet, byla to paní Schillerová, byl to pan Babiš a byl to pan Kočárník, nepletu-li se, v dobách dávno minulých, tak za to, za to byste jim měli poděkovat. Tak to je první věc.

A co se týká ještě jednou toho dluhu, který zde vznikl v letech 2020, 2021. Tak fajn, vznikl tady. Stojíme si za tím, že jsme podpořili ten trh, že jsme nenechali firmy, aby padly, průmysl, aby padl, a že jsme umožnili důstojné přežití v naprosto kritické situaci. Tak jenom podotýkám, že dluh vytvořený námi v letech 2014 až 2021, za osm let, je menší než vaší vlády v roce 2022, 2023 a 2024. Takže prosím, vzkážete to vašemu ministru financí, když mně jste dával za úkol, abych to vzkázal mé kolegyni jakožto ministryni financí.

Poslední, na koho budu reagovat, byl pan ministr Stanjura. Já mu děkuji za jeho rozbor. Musím říct, že to byl věcný rozbor. V zásadě tady řekl, tak jak já jsem si to rychle psal, všechno správně. Ale nerozumíme si politicky, pane ministře. My si rozumíme finančně. Vy jste zrekapituloval, jak to tady vzniklo, ano, je to tunel z let 2006 až 2010. Vy nenesete za něj vinu, my jsme za něj taky nenesli vinu, platíme všichni desítky miliard korun, to je všechno v pořádku.

Správně jste řekl, jak se to rozděluje mezi stát a spotřebitele, jak to bylo v letech 2018, 2019, 2020. Správně jste řekl, a za to děkuji, že jste přiznal, že převádíte více plateb za obnovitelné zdroje, než jak tomu bylo v době, než jste to nepřevedli, to je těch 7 miliard korun za ty firmy. Za to všechno děkuji.

Ta podstata je někde jinde. Vy jste řekl, že těch 40 miliard korun, které posbíráte za emisní povolenky na Ministerstvu financí – to je ještě jednou pro pana ministra Hladíka, to je ta částka, o které možná neví – tak z této částky vlastně hradíte příspěvky na bydlení, péči o krajinu a tak dále, a zejména modernizaci železniční sítě. Jako železničního srdcaře mě to samozřejmě těší a mám z toho radost. Ale musím hrát fér, a to, že jezdím lokálkami, ještě neznamená, že upřednostním v tuhle chvíli peníze, které půjdou na moderní železnici, před kompenzací cen energií pro ty, kteří tady zaplatili ty šílené částky. A to je to, v čem se prostě lišíme, kdy já tedy tvrdím, že to, co se posbírá, by mělo jít rovněž na kompenzace, a to, že by se mělo domluvit na té úrovni Evropské komise minimálně do doby, než se ten zákon přijme. To znamená, rozumím vám finančně. Fakticky mi říkáte, já už to mám de facto zasmluvněné, v uvozovkách de facto utracené. Ale bavíme se o tom, za co to utratíme. A já tvrdím, že by bylo fér to dát těm, kteří ty vysoké ceny zaplatili. A myslím, že to snad zní logicky.

A je tady ještě jedna věc, kterou si neodpustím, to je takový šťouchanec do vás, pane ministře financí. Vy jste správně řekl, asi správně, to už jsem to nekontroloval, že za rok 2023 jste byl v lehkém deficitu vůči tomu, co jste vybral za vysoké ceny energií, a vůči těm kompenzacím, ale už jste šikovně neřekl, že v tom příštím roce budete v přebytku. Vy jste to spojil za ty dva roky a říkáte, když to vlastně spojím a udělám ten rok současný a příští, tak mi to, co vyberu, vyjde vlastně nastejno vůči tomu, co jsem vydal v roce 2023. A ten náš pohled je jiný. Já říkám, rok 2023 už je mrtvá liška. Konec, umyto, nazdar. Bavme se o roce 2024. A tam budete mít zcela zjevně těch 17 miliard korun z windfall tax podle toho, jak to plánujete. Skoro si troufám tvrdit, že tam něco vyberete ještě na dividendě ČEZ více, než jak byl ten standard. Já myslím, že tam jednotky miliard budou navíc. A ve finále to je to, o co tady hrajeme. To je těch 26 miliard korun, které kdybyste pustil do obnovitelných zdrojů energie, tak mají firmy klid, domácnosti klid. Já vám děkuji. (Potlesk z lavic ANO.)

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji, pane místopředsedo. A nyní se opět vracíme k přihlášeným. Ještě načtu zase, kdo se omlouvá. Je to pan poslanec Ivan Adamec od 16.30 hodin z pracovních důvodů, Jan Kubík od 15 hodin z pracovních důvodů a Vít Vomáčka od 16.30 hodin z pracovních důvodů.

A nyní tedy pan poslanec Radek Koten se svým vystoupením a poté pan poslanec Roman Kubiček. Prosím.

Poslanec Radek Koten: Děkuji za slovo, paní předsedající. Dámy a pánové, dovoluji mi, abych tady řekl pár postřehů z té poměrně dlouhé debaty na toto téma. Já bych se vrátil ještě do dob minulých, ale je to opravdu velmi krátký exkurz. Dá se říci, že od roku 1989 se tady nepostavil žádný nový zdroj, který by nebyl naplánován ještě tehdejším režimem. Jednalo se tedy zejména o dokončení přečerpávací elektrárny Dlouhé Stráně a o dokončení projektu jaderné elektrárny Temelín. Od té doby bohužel musím konstatovat, že žádná další elektrárna se tady v České republice nepostavila. Pouze jsme reagovali u uhelných elektráren na jejich odsíření, ale to bylo tak všechno.

Co se týká zdrojů energie, které vy tady propagujete, ať to jsou větrníky, nebo solární panely, tak musíme si říct, že na takovéto zdroje, které jsou nestabilní, jsou právě potřebné ty přečerpávací vodní elektrárny nebo paroplynové elektrárny, které mohou kompenzovat ty změny potřeby výkonu v síti, protože jaderné elektrárny, to je velmi stabilní zdroj, nicméně vypnout ho nemůžete, takže musí být spojen zase s nějakou přečerpávací elektrárnou, jako například Dalešice.

Co se týká tranzitu energie tady přes Českou republiku, tak my jsme propojeni do okolních států čtyřmi linkami 400 kilovoltů do každého, kromě Slovenska, kde je tedy těch linek pět. Dá se říci, že naše rozvodná soustava je součástí té evropské. Nicméně naši občané ve svých účtech za energii platí právě za tu přenosovou soustavu, to znamená, platí vlastně i za to, že je potřebné právě ty takzvané ekologické zdroje přenést třeba z Německa z větrníků na jih do Itálie a podobně. A my tedy samozřejmě jsme součástí evropského prostoru, ale ty investice tady u nás musíme dělat právě za peníze českých občanů, nikoliv těch zahraničních, kteří tedy přes nás tlačí tu energii takzvanou zelenou do jiných států.

My tady máme takový trojlístek energií. Tady se pořád propaguje elektromobilita v souvislosti s elektřinou a tak dále. Ale ten trojlístek energií, to je plyn, elektřina a pohonné hmoty. V případě, že tedy už nebudou potřebné ty pohonné hmoty, tak zhruba ten ekvivalent je dalších 60 terawatthodin, které budeme tedy muset vyrobit navíc. V současné době toho ale nejsme schopni, protože máme tu produkci elektřiny celoroční 82 terawatthodin. Takže ty reakce na různé green dealy, a co se tady má dělat a jak nás to posune, tak já si spíš myslím, že nás to posune zpátky do Flintstoneových, tedy budeme tady mít nějaká odrážedla, protože ta energie prostě nebude.

Ještě tady zazněly nějaké názory na ten plyn a tak dále a v podstatě mně z projevu pana Síkely vyplynulo, že za všechno může Putin, za ty ceny energií. Ale já si myslím, že Putin u nás v České republice není u vlády a ani neprovozuje naše elektrárny. A myslím si, že pokud by vláda zastropovala tu energii přímo u výrobce, nebo u výrobců, tak by k tomu nemuselo dojít. Já si myslím, že tato vláda by měla přijmout normální, smysluplnou energetickou koncepci tak, abychom tedy mohli stavět, byť ekologické zdroje, například vodní další elektrárny, to by asi nebyl problém, popřípadě přečerpávací elektrárny, a opravdu dostavět tedy další bloky, ať už to jsou Dukovany, anebo Temelín.

Jinak co se týká toho zkapalněného LNG, jak tady zaznělo, tak vzhledem k tomu, že se tady tedy snižuje obsah CO₂ a tak dále a je to všechno špatně, Evropská unie na tom trvá, že budeme uhlíkově neutrální, tak právě to LNG je náročné právě vysoce energeticky, protože se musí stlačovat, na to se samozřejmě ta energie spotřebovává taky, nehledě na to, že se nejhorším palivem, mazutem, v obrovských LNG tankerech převáží z druhé strany světa. Takže to jenom k té ekologii, a jak to asi tedy s tou ekologií myslí Evropská unie.

Myslím si tedy, že tato vláda by měla skutečně zastropovat energie přímo u výrobců, a pak by ty podniky, které budou mít problémy se svou existencí... Samozřejmě vláda bude mít i další problémy s nezaměstnaností a může se to skutečně zbořit jako domeček z karet

v tom příštím roce. Takže apeluji skutečně na vládu, aby to nebrala na lehkou váhu. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Děkuji. Konstatuji ještě, že se omlouvá pan poslanec Petr Letocha od 18.30 hodin z osobních důvodů.

A nyní jako další vystoupí pan poslanec Roman Kubíček, poté se připraví paní poslankyně Marie Pošarová. Prosím.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji za slovo, paní předsedající. Dámy a pánové, já se pokusím být poměrně stručný. Měl jsem to poměrně dlouhé, ale už tady toho hodně bylo řečeno. Dneska proběhl cenový výnos Energetického regulačního úřadu, takže v globálu už asi budeme vědět, jaké ceny budeme platit v příštím roce. A já bych tady pro osvětlení především té veřejnosti, která se na nás vydrží dívat, vlastně řekl, kolik to nakonec bude, protože my tady hovoříme o té složce silové elektřiny, pak tady hovoříme o té regulované složce. Ale to není všechno, z čeho se to skládá.

Takže já bych si dovolil vám přecíst, z čeho se vlastně skládá celková složka té platby za elektřinu. Regulovaná složka ceny elektřiny se skládá: Cena za činnost operátora trhu, která bude v nějaké částce 13,18 koruny. Dále to bude cena za systémové služby, která bude 257 korun. Pak to bude poplatek za POZE 495 korun. Pozor, říkám bez DPH. Dále distribuce elektřiny něco kolem 1 900 korun. Celková cena vyjde – mám to teď přes prsty, protože to bylo necelých 66 % – cca nějakých 2 680 korun.

K tomu dostanete od nejlevnějšího providera – nebudu tady číst jméno – cenu silové energie, když si ji dneska sjednáte podle ceníku, 4 793 korun. Pak dostanete cenu za další systémové služby pro něj 311 korun. Pak dostanete platbu za jistič, dostanete spalnou platbu a dostanete se na nějakou částku, která vypočítána od těch providerů činí u toho nejlevnějšího pro normální domácnost, která nemá sjednanou výhodnou nižší cenu, 9 700 korun. U toho nejdražšího providera v současné chvíli je to 10 500 korun. Takže při spotřebě elektrické energie, která je na byt kalkulovaná na 2,5 megawattu, je ta celková roční částka 24 387 korun.

Tak, a světe div se, abychom to měli s čím porovnávat – ale to vždycky není ono, není to úplně to bezvadné – tak já vám tedy řeknu částku, která byla celkově za regulovanou složku, když jste neměli žádné úlevy, tak to bylo 2 007 korun. Plus nějaká platba za jistič podle toho vašeho jističe, jestli to bylo třikrát 20, třikrát 25 a tak dále, v nějaké částce kolem 150 korun. Plus cena za nějaké služby, která byla kolem 250 korun, a cena za silovou energii, která byla 2 600 korun. Takže vlastně ta celková suma a ten celkový náklad byl něco kolem 12 700 korun. Takže to drobné zvýšení ceny těch, co měli zafixovanou energii, je 100 % prakticky, když si to vezmete. Takže to nebude opravdu žádná legrace.

My se tady dneska plácáme po ramenou a říkáme si, jak je to všechno naprosto bezvadné, jak to funguje skvěle. Nicméně měl-li někdo zafixovanou energii, tak měl taky zafixované nějaké zálohy, ne? Ty zálohy jakoby fungovaly. Když mu dojde ta fixace, já řeknu třeba v měsíci září, kdykoliv, tak ony ty zálohy neprijdou. Oni vám je automaticky nezvedají, tak to není. O si to požádáte, ale to udělá málokdo, ale pak vám přijde takzvané roční vyúčtování. To je to, na co si tady ti občané stěžovali. Oni platili něco každý měsíc, byli zvyklí na nějaké poplatky, jestli to byla částka 1 500, 2 500 korun, to je jedno, to není důležité v tu chvíli. Ale pak vám přijde ten doplatek a to se zase objeví, to jsou ty doplatky v těch desetitisících, které dopadnou na ty lidi, kteří do toho spadnou. Teď už vám nikdo nepomůže. Už tam nebude žádný bonus, nebude tam žádná kompenzace, protože loni aspoň těm lidem posílali nějaké koruny na ten jejich účet, tak to tentokrát odpadne. Takže to bude plný náklad, bude to v pohodě.

Takže já budu říkat, jsou lidé, kteří asi problém mít nebudou, mají nějakou finanční rezervu, nějak fungují. No a pak jsou ale ti nízkopříjmoví, kde to nemusí fungovat, kde ta rezerva opravdu není. Protože jak jsem si někde v bankovní asociaci přečetl, že asi 40 % lidí není schopno uspořít ani tři měsíční příjmy. Pokud si to pamatuji správně, někde v tomto čísle to bude. No, to není moc, protože když budete ten měsíční příjem u toho jednotlivce třeba mít na částce 20 000, je to důchodce, bydlí v nějaké garsonce, to je jedno, a vyskočí mu ten náklad takovýmhle způsobem, tak to pro něj může být poměrně likvidační. Buď ho zachrání děti, nebo nějaký splátkový kalendář a stažené topení a vaření v konvici. Tak by to nějak mělo zafungovat. No a tohleto je to, čeho se lidé obávají, a pochopitelně, když budeme mluvit o firmách, tak to vynásobte krát x, x, x.

My bychom měli něco udělat, protože si tady jenom povídáme a pláceme o tom, jak to funguje. Pokud se neudělala ta rezervace maximální ceny u výrobce, to už se k tomu asi nevrátíme, ale přece jenom nějaké nástroje máme. Nejsou velké, ale jsou, existují.

Takže úplně první je snížení na nejmenší možnou míru sazby daně z elektřiny dané směrnicí Evropské unie. To můžeme udělat. Můžeme jít úplně na ten limit.

Dále můžeme snížit nebo odstranit DPH u dodávky elektřiny. Dá se to vypočítat, protože když máte ty ceny, tak v globálu k té předchozí ceně, což vlastně to DPH přineslo, to může být úplně stejné. To se dá vypočítat, akorát to nebude zvýšené, nebude si prostě ten rozpočet s tím tak hrát.

Potom je to poslední, o čem se tady bavíme, a donekonečna nám někdo opakuje, že to nejde, a to je vlastně použití části nákladů na poplatky na obnovitelné zdroje zpátky do tohoto systému tak, aby to fungovalo. Prosím vás, nedbejte na to, co vám říkají úředníci na Ministerstvu životního prostředí. V tomto případě to lze, protože ta směrnice má platit až od dubna příštího roku a je to jenom vůle, která někde funguje, je to otázka vlády. Pište na své facebooky, co chcete, ale dělejte činy. Ti lidé vám odpustí cokoli, když budete pro ně pracovat. Takhle to ale opravdu fungovat nebude.

Já jsem si tady vzal několik materiálů, které vyšly – opravdu měl jsem to připravené dlouhé, ale nechci to nějakým způsobem řešit. A skutečně, pokud nepomůžete s těmi cenami elektrické energie jak občanům, tak firmám, tak tato republika bude chudnout. Je to prostě obrácený proces. Já jsem četl i nějakého světového ekonoma, který říká, v této době by se vám velmi oplátilo podpořit tu elektrickou energii, ať už od lidí... Ono se vám to vrátí tím výkonem, který funguje.

No a poslední věc, kterou mám. Tady jsme hovořili o tom, jak budeme nahrazovat to uhlí, protože to je to palivo včerejška. Jak to tam říkala v tom Slunce, seno – již včera jsme se měli lépe než dneska. Tak objevil jsem takovou maličkost a to je článek o tom, jakým způsobem emisní povolenky způsobuje LNG, které se dováží přes oceán v rámci celého výrobního procesu. Ten celý výrobní proces je od té těžby, toho krakování, až k tomu, že přivezete to LNG, natlačíte do těch zásobníků a dostane se k vám. Tak taková maličkost, ono se to blbě čte. Emisní stopa je 2,5krát větší než u uhlí. Dvaapůlkrát větší emisní stopa než u uhlí! Takže já bych to uhlí úplně neztracoval.

Kdybychom na to byli připraveni a kdybychom v tomto případě nějakým způsobem fungovali, tak by to zajisté chtělo čas na to, aby se připravila síť, aby se připravila distribuce, aby se připravily náhradní zdroje, aby se připravily vyrovnávací zdroje. To je možná to nejdůležitější, protože alfa a omega je stabilita té soustavy, která funguje.

Ted' se ještě vrátíme k té regulované složce a to už bude moje poslední připomínka. Prosím vás, řekněte občanům České republiky, že tato regulovaná složka neustále poroste díky zelenému šilenství. Protože to slavné komunitní sdílení a tak dále – já fandím fotovoltaike, proč ne? – bude vyžadovat obrovské náklady na přípravu sítě, kterou ČEPS vyčíslil na částku 350 miliard korun do roku 2030. To je ta první část, to není úplně všechno.

Pochopitelně ale ty obnovitelné zdroje budou schopny nahradit 20, 25 %, spotřeby elektrické energie. Zbytek budou ty atomky. Ty vodní zdroje bych byl rád, ale to tady asi v České republice úplně neuděláme. Ale tady kolega Král, prostřednictvím pana předsedajícího, to správně říkal. Ty zdroje, které zabezpečí samostatnost v rámci atomu, budou stát až v roce 2050. Takže co budeme dělat do toho roku 2050? No, doporučím uplést více svetrů. Děkuji za pozornost. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, pane poslanče. Poprosím paní poslankyni Pošanovou... Pošarovou, omlouvám se. Máte u mě kávu.

Poslankyně Marie Pošarová: Děkuji. Německo předčasně končí s regulací ceny elektřiny. Ano, ale chápu, že teď na německé energetické burze se pohybuje cena za 2,53 koruny za kilowatthodinu. To znamená, není tam ani důvod, proč by Německo mělo své občany nadále podporovat. ČEZ od 1. 1. 2024 přichází s nabídkou, aby přilákal nové odběratele. Nabízí vám smlouvu na dobu neurčitou, nebo na 1 až 3 roky.

Záleží také na distribuční sazbě, aktuálním tarifu a regionu. Kilowatthodina ale stojí od 4,11 koruny až do 5,37 koruny, to znamená dvojnásobek než cena, která se pohybuje na burze. V důsledku vládou vyvolaného zvýšení cen energií pro jejich spotřebitele klesne v případě domácností jejich koupěschopná poptávka a v případě firem jejich příjmy, a tudíž i daňové odvody. Takže logicky ve finále klesne i celkový výběr daní.

Podle výpočtu Svazu průmyslu a dopravy povede tento vládní krok ke zdražení elektřiny tuzemským firmám v energeticky náročných provozech až na trojnásobek. Kroky této vlády, včetně jejích rozpočtových kroků, tak mimo jiné přímo ohrožují konkurenceschopnost českého průmyslu a znemožňují všem našim energeticky náročnějším odvětvím možnost rovnocenně konkurovat firmám ze třetích zemí i firmám evropským. Zmíněný přenos poplatků na podporu obnovitelných zdrojů energií a dalších energetických regulačních poplatků na firmy a domácnosti rovněž zvýší daňové zatížení občanů a firem. Takzvaná složka (složená?) daňová kvóta stoupne o dalších několik desetin procenta, protože tyto povinné poplatky jsou také povahou daní.

A nyní informace pro současnou vládu: Huť Liberty požádala o ochranu před věřiteli. Tedy dostává se do problémů. Už zbývá jen zlikvidovat zvýšení regulované složky, což jsme se dneska přesvědčili – elektrárny, Třinecké železářny, no a pokud nebude prodloužena výjimka na dovoz oceli u Ruska, tak končí i Vítkovice Steel, a to nemluvím o jejich subdodavatelích. Mluvíme o 7 000 zaměstnanců, kteří můžou zůstat bez práce. A já se ptám, jakým způsobem kontroluje ERÚ oprávněnost a velikost nákladů včetně investic distributorů a ČEPS, které se promítají do regulace cen? Kolik osobních kontrol vykonali pracovníci ERÚ u distributorů a ČEPS a kolik miliard korun požadavků na zahrnutí nákladů včetně investic distributorů a ČEPS do regulace cen bylo v letech 2000 a 2022 u ERÚ uplatněno? Kolik procent z těchto nákladů ERÚ v jednotlivých letech 2020 až 2022 neschválil, protože nebyly použity ve prospěch českých spotřebitelů? Kolik přesně pracovníků ERÚ provádělo kontrolu nákladů u distributorů a ČEPS z hlediska jejich výše a oprávněnosti z důvodu využití těchto nákladů českými spotřebiteli v minulých letech 2020 až 2022?

V minulých letech postavila společnost ČEPS na hranicích s Německem příčné transformátory na ochranu přenosové soustavy ČEPS před nebezpečnými přetoky přebytečné německé elektřiny do České republiky. Uhradila to německá strana? Nebo tuto Němci vynucenou investici zaplatili v regulované ceně čeští spotřebitelé? Nyní se staví nová přenosová soustava vedení ČEPS na hranici s Německem, která bude umožňovat přetoky přebytečné německé elektřiny do České republiky. Kdo bude tyto investice hradit? Německá strana, či opět v regulované ceně čeští spotřebitelé?

Můžete předložit studii technických a ekonomických dopadů komunitní energetiky na distribuční síť? Kolik předpokládá studie o komunitní energetice, že bude činit procentuálně z celkové vyrobené elektřiny v České republice elektřina vyrobená v rámci komunitní energetiky vždy v jedné napěťové hladině v rámci jedné rozvodny? Bude mít komunitní energetika v rámci jedné rozvodny jednoho distributora dle studie vůbec nějaké požadavky na systémové služby zajišťované ČEPSem? Na základě čeho se chystá miliardová investice datového centra, které bude prakticky pouze suplovat činnost OTE a ČEPSu? Jakým způsobem ochrání ERÚ spotřebitele před tím, aby investiční a provozní náklady na speciální distribuční síť a nabíjecí stanice budované pro potřeby elektromobility nemuseli platit spotřebitelé v regulovaných cenách? Chystá se unbundling na oddělení distribuce a elektromobility?

Jakým způsobem ochrání ERÚ spotřebitele před tím, aby výstavba 50 až 150 megawattových fotovoltaických elektráren a velkých větrných elektráren, která si vynutí mnohdy stejně velké náklady na připojení přes 20 kilowattové na 110 kilowattové až na 400 kilowattové vedení rozvodny, transformovny, jako vlastní elektrárna, aby se tyto vynucené investice nepromítly do regulovaných cen spotřebitelů, ale uhradili si je investoři? Jakým způsobem ochrání ERÚ spotřebitele před tím, aby se výrazné navýšení potřeb drahých systémových služeb ČEPSu díky masové výstavbě nových velkých fotovoltaických a větrných elektráren nepromítlo do regulovaných cen spotřebitelů, ale hradili si ji vlastníci těchto fotovoltaických a větrných elektráren? Vzhledem k regulatorním zásahům evropských států do cen elektřiny chystá se ERÚ s českou vládou začít užívat na stabilizaci cen české elektřiny pro český trh zákon č. 526/1990 Sb., o cenách v souladu s článkem 5 evropské směrnice 2019/944, případně odkdy? Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, paní poslankyně. A poprosím pana kolegu Richarda Brabce.

Poslanec Richard Brabec: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo. Kolegyně, kolegové, já se ještě krátce vrátím na začátku k vystoupení pana ministra Hladíka. Já jsem na to neměl čas to okomentovat, teď se o to budu snažit, ale nebojte, nebudu nějak rozvleklý. Já jsem z toho vystoupení měl pocit, ačkoliv vím, že každá liška chválí svůj ohon a že to je běžné o to víc v politice, tak že tahle ta liška si ho chválila fakt hodně. (Potlesk v levé části sálu.) A vypadalo to trochu – já nebudu tak autentický v tom vyjádření, ono by se to dalo říct ještě jinak, ale řeknu to zkráceně: všichni ostatní okolo jsou tedy v šatech poházených exkrementy a teď přicházím já celý v bílém. (Smích v levé části sálu.)

Takhle to sdělil pan ministr Hladík, jako by se předtím nic nedělo, nedělalo. A já znovu připomenu, byť to z jeho vystoupení vypadalo, že jak žampiony sbíral ty emisní povolenky, aby je potom mohl využít, tak skutečně na něj na tom Ministerstvu životního prostředí čekal ten naplněný batoh, doslova, kde mu připluje do toho roku 2030 500 miliard korun, možná víc, do toho Modernizačního fondu. To tam měl připravené, vyjednané už od naší vlády a také tam měl velmi kvalitní lidi, kteří jsou schopni si s těmi penězi rozumně poradit. Tedy poradit ve smyslu najít dobré projekty, které opravdu pomohou.

Ale pozor, to se bavíme jenom o jedné části těch emisních povolenek. Ta další část, to jsou ty takzvané žluté, protože to jsou ty takzvané zelené povolenky, o kterých jsem teď hovořil, a to je těch neuvěřitelných půl bilionu korun a to se podařilo vyjednat naší vládě. My máme na tom Modernizačním fondu podíl tuším kolem 16 %, víc mají jenom Poláci. Ten Modernizační fond využívá, jestli se nemýlím, 11 nebo 12 zemí a nám se povedlo vyjednat druhý největší podíl v Evropě. To byl tenkrát velký úspěch naší vlády, protože ten Modernizační fond nebyla samozřejmost. Takže těch 500 miliard, které i tato vláda má k dispozici, a může z nich rozdávat ty tisíce a desítky tisíc konkrétních dotací, tak jenom bych připomněl tedy znovu skromně, ve vši skromnosti, že s tím tedy nemá pan ministr Hladík

vůbec nic společného kromě toho, že teď to utrácí. Ale to bych mu nevyčítal, protože kdybych tam byl dneska já, tak bych se samozřejmě také snažil, aby ty peníze byly dobře využity.

Tady u těch peněz je ale důležité říct jednu věc. My už jsme ještě jako Babišova vláda na konci v roce 2021 připravili novelu zákona o obchodování s emisními povolenkami, kterou jsme se potom, jestli se nemýlím, čtyřikrát nebo pětkrát v průběhu roku 2022 a 2023 pokusili dostat na plénum této ctihodné Sněmovny už z pozice opozice a nabízeli jsme to zcela nezištně koalici, že to můžou využít jako určitý instrument nebo nosič pro to, aby část těch peněz, které směřují do Modernizačního fondu – protože ony tam nemusí směřovat automaticky. A připomenu, když jsme Modernizační fond vyjednávali, tak se předpokládalo, že tam bude zhruba 150 miliard, a s tím počítal i průmysl, s tím počítaly další subjekty, které se na ty peníze samozřejmě těšily, protože z jejich samozřejmě peněz se ty povolenky... nebo se ty peníze vlastně za jejich povolenky kupují, i když nejenom z českých podniků, ale v tomto případě i z evropských. Tam jsme si zobli i z toho evropského rozpočtu. Jenže pak se ukázalo, že těch peněz bude daleko víc, a proto jsme byli už tenkrát řekněme takoví, že jsme řekli dobře, poděleme se se státním rozpočtem, aby ty peníze šlo využít i jinak.

Takže já to zkrátím, zjednoduším. My jsme připravili novelu zákona, která umožnila Fialově vládě, této vládní koalici, aby část peněz, které by jinak skončily v Modernizačním fondu, a skončí, mohli využít ve státním rozpočtu pro jiné účely, včetně těch sociálních kompenzací. Jaká byla reakce, kolegyně, kolegové? Žádná! Byla to reakce asi jako teď, když se na vás tak dívám, aniž bych byl příliš optimistický, že si tím získám vaši pozornost. Ale prostě nebyla žádná. Nula. Nic. Ani za to nestálo se na to zeptat, jestli by to třeba šlo. Pravdu jsme měli my, protože kdyby tenkrát koalice tento zákon využila, tak dneska mohla být bohatší minimálně o 10 miliard ročně ve státním rozpočtu a ty peníze by právě šly použít třeba na poplatek za obnovitelné zdroje.

Ale to samo o sobě ještě není všechno. Ty peníze, které dneska vládní koalice říká, že se to zkomplikovalo z hlediska využití těch takzvaných žlutých povolenek, tedy těch, které plynou do státního rozpočtu a které doposud bylo možno využít relativně volně, tedy i právě na POZE, na ty sociální kompenzace, tak hádejte, kdy nastalo to zpřísnění těch podmínek. Za českého předsednictví! Tedy Fialova vláda si sama na sebe nechala vlastně ušít větší bič, kterým teď nás logicky Komise nebo Unie bičuje po zádech a říká ne, ne, vy už ty povolenky, které jste doteď mohli využít relativně volně, už nemůžete využít tak benevolentně, protože se mezitím ta směrnice domluvila nová, a to je právě ta legislativa, která by se měla připravit jinak.

Jinými slovy, když to zase řeknu úplně naplácato, Ministerstvo životního prostředí samozřejmě nikdy nechtělo přijít o ty peníze na zelené investice. Ono nebylo nikdy lídrem toho, že by řeklo: vezměte nám je, my vám je dobrovolně dáme. A ti úředníci i za mě se tomu samozřejmě bránili, protože Ministerstvo životního prostředí samozřejmě vždycky si chrání ty svoje peníze, i když jich přijde daleko víc, než se původně očekávalo. Vláda ale je samozřejmě kolektivní orgán a má možnost, a premiér pak může zavelet a říct ne, ne, ne, pane ministře životního prostředí, vy vyjednejte, aby tohle šlo použít. Ale to se nestalo. Jinými slovy, vláda se spolehla pouze pravděpodobně na nějaký dopis, který přišel z Evropské komise, a řekla: to není možné, my už o tom jednat nebudeme.

A já se ptám, co ale tedy ta vláda udělala? Znamená to, že prostě ona řekla: to už je pro nás nejednatelné? Jenom připomenu, že kdybychom se takhle, jako se zachovala Fialova vláda, zachovali my v roce 2014, kdy nám akutně hrozilo, že nedočerpáme, respektive nebudeme moct čerpat evropské fondy, protože tam byla dlouho neřešená legislativa EIA, tedy dopadů záměrů na životní prostředí, tak jsme velmi pravděpodobně nevyčerpali možná až 300 miliard korun. Tři sta miliard korun! To znamená, ale my jsme jednali aktivně, jezdili jsme do toho Bruselu, jezdil jsem tam já jako ministr, jezdili tam další ministři, jel tam dokonce i premiér, až se nám povedlo názor Evropské komise změnit. A to měla udělat i Fialova vláda. Neměla se spokojit jenom s dopisem a měla říct ne, my jsme v sociální situaci

složité a potřebujeme těm lidem zkompenzovat část těch peněz, které oni sami zaplatili lidem a firmám.

Takže už to ženu k závěru. Já tady vidím selhání vlády v tom, že za prvé nevyužila možnost, jak z Modernizačního fondu skutečně část toho toku dostat do státního rozpočtu, a my jsme jí sami nabídli nástroj naším zákonem, a navíc ještě za svého předsednictví si nechala velmi zpřísnit za své aktivní pomoci evropskou směrnici, která dneska komplikuje situaci, aby ty desítky miliard, které plynou do rozpočtu, bylo možno využít jinak. Takže já to беру za dvojnásobné selhání. Děkuji. (Potlesk poslanců hnutí ANO 2011.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, pane poslanče, a prosím dalšího řádně přihlášeného, pana poslance Nachera.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji, pane místopředsedo. Vážená vládo, já to maximálně zkrátím. Zkusím se na to podívat z pohledu spotřebitele, jakožto – to se asi ode mě čeká – předseda podvýboru pro ochranu spotřebitele. Budu tady tlumočit názory lidí, kteří se na to dívají zvenku, kteří mají legitimní očekávání a logické otázky, jak je možné, že my jako výrobci elektřiny a čistí vývozci potom tu elektřinu máme jednu z nejdražších.

Pan premiér tady řekl, že jsme na konci první třetiny. I tak je to docela drahé, že? Když máte komoditu, kterou dokonce vyvážíte, abyste si ji potom kupovali draž než ty země, které ji od nás nakupují. Kromě toho, jak Eurostat ukazuje, v jakém jsme pořadí, v jednu chvíli jsme byli v první trojce. Já to rád přepočítávám, a pro ty lidi, je to o kupní síle, parita kupní síly. Tam si myslím, že budeme na bedně v té chvíli, že i ta trochu dražší německá cena energie potom v momentě, kdy oni mají vyšší příjmy, tak to hravě vynahradí. Tak je potřeba se také podívat na tu takzvanou energetickou inflaci. To když se podíváte, jak se vyvíjí ta cena energií meziročně, a tam jsme v tom meziročním srovnání druzí nejhorší v rámci zemí OECD. Tolik tedy ty logické otázky lidí.

Pokud jde o to, co se tady neustále opakuje o tom ruském plynu, tak já to nebudu prodlužovat. Já jsem si dal takový diagram na sociální síť, s dovolením, kde jsem přesně popsal po poradě s experty na tuto oblast, jakým způsobem to teď funguje, jak závislost na tom ruském potrubním plynu byla nahrazena LNG, který k nám putuje v mnohem větším objemu, ale zároveň je dražší. A tam najdete na mých sociálních sítích i přesně to, že vlastně se nahradily ty dodávky s menší marží dodávkami s větší marží. Takže do Evropy putuje LNG plyn ze Spojených států a Rusko to naopak prodává s menší marží Číně, která to zase přestala nakupovat, když se podíváte do toho, z Austrálie nebo z Kataru. Takže když se pak podíváte, jakým způsobem to funguje, suma sumárum na tom tratná, na tom celém příběhu, je Evropa. To se na to podívejte.

Poslední poznámka, fakt to zkracuji úplně maximálně – ceny v roce 2024. To je to, o čem se tady dneska bavíme. Mně tam vadí, a já mám tady tu čerstvou tiskovou zprávu z Energetického regulačního úřadu, kde ten nárůst tedy není o 71,03 %, ale o 65,7 %. Ta neregulovaná složka tvoří 40 % ceny energií. Tak mě tam na tom vadí to rozhodnutí vlády, které souvisí s tím státním rozpočtem, který jsme tady probírali. To, že za mě ten postup měl být takový, že vláda měla počkat, až se ta cena elektřiny a plynu ustálí, až klesne, já neříkám, že na předválečnou úroveň, ale až klesne, ustálí se, a teprve poté uvažovat o tom, jestli tam vrátit ten poplatek za obnovitelné zdroje a distribuci, či nikoliv. Ne teď v momentě, kdy ta cena trošičku klesla, tady je nějaká predikce z 5 300 bez DPH na 4 205. Problém ale je, co udělat s těmi lidmi, kteří to měli zafixované. Měli to zafixované před tou krizí. Tak těm to skočí nahoru a ti, co to zafixovali v době té krize, tak těm to zase nespadne dolů. To znamená, že tady bude nemalá skupina lidí, kterým se elektřina a plyn zdraží. Otázka je, o kolik.

To zdražení, dámy a pánové, u firem bude znamenat menší konkurenceschopnost. To je také potřeba vnímat. Takže kromě toho pohledu spotřebitele i pohledu firmy. A tam se zase

vracím na začátek a tím se rozloučím. Prostě my tady vyrábíme nějakou komoditu v takovém množství, že ji vyvážíme, takže bychom měli mít konkurenční výhodu. Bohužel tím přístupem máme spíše v této chvíli oproti okolním zemím, kterým prodáváme tu elektřinu, konkurenční nevýhodu. To je fakt velký paradox. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Já vám děkuji, pane poslanče. A poprosím posledního přihlášeného a to je pan poslanec Karel Sládeček. Máte slovo.

Poslanec Karel Sládeček: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, milé kolegyně, kolegové, konečně se i my, řadoví poslanci, máme šanci vyjádřit k nejpálčivějšímu tématu, nebo i jednomu z nejpálčivějších témat, kterým jsou pro české občany a české firmy ceny energií. Podle posledních dat Eurostatu jsou Češi na devátém místě, co se týče cen elektřiny, a na jedenáctém místě, co se týče cen plynu. Dražší ceny energií mají jen vyspělé země Evropy, které ale mají dvoj- až trojnásobné platy oproti českým občanům.

V České republice máme nejdražší plyn a elektřinu ze všech členských zemí visegrádské skupiny, tedy v Polsku, Maďarsku a Slovensku. Jak již bylo dnes několikrát řečeno, ceny elektrické energie jsou v České republice třikrát vyšší než na Slovensku, kde vládní politici zastropovali cenu elektřiny u výrobců, a to na částku 1 500 korun za jednu megawatthodinu, v České republice vláda zastropovala ceny elektřiny u prodejců, a to na 6 050 korun za jednu megawatthodinu.

Energetický regulační úřad dnes oznámil další ránu pro české občany, a to že zvýší cenu regulované složky elektřiny o 65,7 %, u firem odebírajících vysoké napětí to bude o 105 % a velké průmyslové podniky odebírající velmi vysoké napětí si připlatí dokonce 190 %.

Pan premiér Fiala v televizi vystoupil s prohlášením, že prý občanům stoupne příští rok cena elektřiny jen o pár procent. Jako obvykle lhal. Odborníci odhadují, že podíl regulované složky ceny ovlivní konečnou cenu elektřiny až o 30 %. Mnohem hůře na tom budou české firmy, kterým stoupnou ceny energií až o čtvrtinu, a tím se zásadně sníží jejich konkurenceschopnost. Ceny energií v Evropě jsou nyní na dvojnásobku cen energií v USA nebo v Asii. Zdražení energií českým firmám odnesou čeští zákazníci v cenách výrobků.

Bohužel již jsme se mnohokrát přesvědčili, že vládě premiéra Fialy nejde o dobro českých občanů a českých firem. Vám jde jen o vaše dobro a dobro několika vyvolených firem a to je nepřijatelné a velmi smutné. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji vám, pane poslanče. Poprosím dalšího přihlášeného a to je pan poslanec Lochman.

Poslanec Ondřej Lochman: Děkuji, vážený pane předsedající. Vážení kolegové, vážené kolegyně, mnoho už bylo řečeno. A já nemám dlouhý projev, pouze navrhuji usnesení, na kterém jsme se shodli v rámci pěti koaličních klubů, a to usnesení zní:

Poslanecká sněmovna konstatuje, že Česká republika zaostala v oblasti rozvoje výroby elektřiny z cenově dostupných zdrojů, jako jsou vítr, voda a sluneční energie nebo jádro.

Poslanecká sněmovna dále vládu vyzývá, aby

1. podnikla opatření na podporu vzniku nových zdrojů pro výrobu elektrické energie;
2. pokračovala v realizaci opatření, která zjednoduší zefektivnění a zatraktivní výrobu a využívání elektřiny z obnovitelných zdrojů;
3. pokračovala v opatřeních, která mají za cíl posílit energetickou bezpečnost České republiky;

4. připravila strategii pro další rozvoj jaderné energetiky v České republice včetně stanovení plánu pro výstavbu nových jaderných zdrojů;

5. vypracovala kvalitní a dlouhodobou státní energetickou koncepci, která povede Českou republiku procesem dekarbonizace a zároveň zaručí dostatečné množství energie pro české občany a firmy za přijatelné ceny;

6. prověřila možnosti využívání finančních prostředků dostupných z evropských fondů k financování rozvoje distribuční soustavy či přenosové soustavy v České republice.

V podrobné rozpravě se na toto usnesení potom odkáží. Děkuji.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji vám, pane poslanče.

Dovolte, abych pozdravil misi UNPROFOR, válečné veterány, kteří se na nás přišli podívat. Dobrý den. (Potlesk.)

A já tímto končím všeobecnou rozpravu, protože vidím, že se nikdo nehlásí, a zahajuji tímto podrobnou rozpravu. Vystřídám se se svou kolegyní, protože jsem současně předkladatelem, a provedu vás už hlasováním. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Do podrobné rozpravy mám přihlášeného pana místopředsedu Havlíčka a následně pana předsedu Okamuru a pana Lochmana. Prosím, pane místopředsedo.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Dobrý den, už budu velmi rychlý. Naše usnesení za poslanecký klub ANO:

„Poslanecká sněmovna

(1.) vyzývá vládu České republiky k okamžitému přijetí opatření ke zmírnění hrozby růstu cen energií od 1. ledna 2024;

2. vyzývá vládu, aby neprodleně využila příjmy pramenící z vyšších cen energií, například díky inflaci... například díky windfall tax, dividendám ze zisku v energetice a emisních povolenek, k obnovení státní podpory poplatku na obnovitelné zdroje energie a na podporu přenosové a distribuční soustavy s cílem zabránit zvyšování regulované složky cen energií od příštího roku;

(3.) vyzývá vládu, aby dodržela své sliby občanům ohledně cen energií, jako například slib, že stát na domácnosti a firmy nepřenese zátěž z poplatků za podporu obnovitelných zdrojů energie;

4. vyzývá vládu k vyjednání záruk, že opatření Evropské unie směřující k regulaci emisí metanu nepovedou ke zvyšování konečných cen elektřiny a tepla, a aby předložila Poslanecké sněmovně zprávu, jejíž součástí bude vyčíslení předpokládaných nákladů a dopadů do cen elektřiny a tepla způsobených možným nárůstem cen emisních povolenek u domácího uhlí a dováženého plynu z různých lokalit.“

A navrhuji přijmout to jako celek. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Také děkuji. Dále do podrobné rozpravy pan předseda Okamura. Prosím.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, já se hlásím tedy v podrobné rozpravě k usnesení SPD, které jsem navrhl, a navrhuji, aby se hlasovalo po bodech.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. A nyní pan poslanec Lochman, prosím.

Poslanec Ondřej Lochman: Obdobně jako pan předseda se hlásím k tomu usnesení, které jsem přečetl, a za nás je možné o tom hlasovat jako o celku.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Dobře, děkuji. Hlásí se ještě někdo, prosím, do podrobné rozpravy? Nikoho nevidím, podrobnou rozpravu tedy končím. Zeptám se, zda je zájem o závěrečná slova? Není tomu tak. Požádám tedy, abychom zahájili hlasování o přednesených návrzích. Prosím pana navrhovatele, zpravodaje.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a poprosím ještě pana kolegu Lochmana, jestli by mi mohl dát jeho usnesení, a mezitím, protože jsme pod časovým tlakem a za deset celá končíme, tak prosím, abychom hlasovali jakožto celek o usnesení, které jsem před chvílí přednesl, a to usnesení za poslanecký klub hnutí ANO. (Ze sálu: Po bodech!) Je zde zájem hlasovat po bodech, dobře. Je zde zájem hlasovat po bodech, čili já budu číst jednotlivé body.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Já mezitím gonguji pro kolegy, aby se dostavili do sálu k hlasování. Ano, vnímám zájem o odhlášení, všechny jsem vás odhlásila a prosím, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami. Počet přihlášených se nám již ustálil. Můžeme, pane zpravodaji. Prosím.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poslanecká sněmovna za prvé vyzývá vládu České republiky k okamžitému přijetí opatření ke zmírnění hrozby růstu cen energií od 1. ledna 2024.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 3, přihlášeno 143 poslankyň a poslanců, pro 63, proti 33, návrh nebyl přijat. Můžeme dál.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby neprodleně využila příjmy pramenící z vyšších cen energií, například díky windfall tax, dividendám ze zisků v energetice a emisních povolenek, k obnovení státní podpory poplatků za obnovitelné zdroje energie a na podporu přenosové a distribuční soustavy s cílem zabránit zvyšování regulované složky cen energií od příštího roku.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 4, přihlášeno 146 poslankyň a poslanců, pro 64, proti 39. Návrh nebyl přijat. Prosím dál.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby dodržela své sliby občanům ohledně cen energií, jako například slib, že stát na domácnosti a firmy nepřenesne zátěž z poplatků za podporu obnovitelných zdrojů energie.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 5, přihlášeno 146 poslankyň a poslanců, pro 64, proti 40. Návrh nebyl přijat. Můžeme dál.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poslanecká sněmovna vyzývá vládu k vyjednání záruk, že opatření Evropské unie směřující k regulaci emisí metanu nepovedou ke zvyšování konečných cen elektřiny a tepla, a aby předložila Poslanecké sněmovně zprávu, jejíž součástí bude vyčíslení předpokládaných nákladů a dopadů do cen elektřiny a tepla způsobených možným nárůstem cen emisních povolenek u domácího uhlí a dováženého plynu z různých lokalit.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 6, přihlášeno 147 poslankyň a poslanců, pro 65, proti 33. Návrh nebyl přijat. Můžeme dál.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Nyní usnesení poslaneckého klubu SPD. Budu číst opět po bodech, tak jak si přáli.

To znamená první: Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby učinila veškerá potřebná opatření k tomu, aby celková cena elektřiny a plynu pro české odběratele, domácnosti a firmy za množstevní jednotku v roce 2024 bude či byla nižší než cena, která je garantovaná cenovými stropy na energie platnými pro rok 2023.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 7, přihlášeno 148 poslankyň a poslanců, pro 65, proti 37. Návrh nebyl přijat. Můžeme dál.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby urychleně představila konkrétní a účinná opatření, například daňového charakteru, zaměřená na kompenzaci vysokých cen energií a související pomoc českému podnikatelskému sektoru, zejména v oblasti průmyslu, s cílem udržet jeho mezinárodní konkurenceschopnost.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Děkuji. Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 8, přihlášeno 148 poslankyň a poslanců, pro 63, proti 21. Návrh nebyl přijat. Můžeme dál.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vyzývá vládu, aby na kompenzaci dopadů vysokých cen energií českým domácnostem a firmám použila prostředky získané z dražby emisních povolenek Evropské unie.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 9, přihlášeno 148 poslankyň a poslanců, pro 65, proti 40. Návrh nebyl přijat. Prosím dál.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby na kompenzaci vysokých cen energií českým domácnostem a firmám použila zisky a dividendy společnosti ČEZ.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 10, přihlášeno 148 poslankyň a poslanců, pro 65, proti 36. Návrh nebyl přijat. Můžeme dál.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vyzývá vládu, aby na příští řádné schůzi Poslanecké sněmovny představila střednědobý výhled opatření směřující k zajištění převzetí kontroly státu nad procesem cenotvorby energií pro jejich české spotřebitele, včetně návrhu změny fungování a kompetencí Energetického regulačního úřadu v této oblasti.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 11, přihlášeno 149 poslankyň, pro 14, proti 51. Návrh nebyl přijat. Můžeme dál.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby neprodleně zahájila proces vyjednávání s Evropskou komisí, jehož cílem bude odstoupení České republiky od závazku zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie na celkové spotřebě do roku 2030 na 30 %.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 12, přihlášeno 149 poslankyň a poslanců, pro 64, proti 44. Návrh nebyl přijat. Můžeme dál.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby přehodnotila závazek ukončit provoz uhelných elektráren v České republice do roku 2030.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 13, přihlášeno 149 poslankyň a poslanců, pro 67, proti 21. Návrh nebyl přijat. Můžeme dál.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby neprodleně učinila veškeré kroky potřebné k tomu, aby se cena elektřiny České republiky neodvísela od její ceny na lipské komoditní burze.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 14, přihlášeno 149 poslankyň a poslanců, pro 65, proti 46. Návrh nebyl přijat. Prosím dál.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poslanecká sněmovna vyzývá vládu, aby na jednání orgánů Evropské unie vždy hlasovala proti jakýmkoliv opatřením směřujícím ke zvyšování cen energií v České republice.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 15, přihlášeno 149 poslankyň a poslanců, pro 65, proti 19. Návrh nebyl přijat. Můžeme dál.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Poslední za SPD: Poslanecká sněmovna vyzývá vládu České republiky, aby neprodleně představila funkční plán na zachování energetické soběstačnosti a energetické bezpečnosti České republiky.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 16, přihlášeno 149 poslankyň a poslanců, pro 65, proti 33. Návrh nebyl přijat. Můžeme dál.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: A poslední je usnesení, které budeme přijímat jako celek, či odmítat jako celek, které představil pan poslanec Lochman: „Poslanecká sněmovna konstatuje, že Česká republika zaostala v oblasti rozvoje výroby elektřiny z cenově dostupných zdrojů, jako jsou vítr, voda a sluneční energie nebo jádro.

Poslanecká sněmovna dále vyzývá vládu, aby

- (1) podnikla opatření na podporu vzniku nových zdrojů pro výrobu elektrické energie,
- (2) pokračovala v realizaci opatření, která zjednoduší, zefektivní a zatraktivní výrobu a využívání elektřiny z obnovitelných zdrojů,
- (3) pokračovala v opatřeních, která mají za cíl posílit energetickou bezpečnost České republiky,
- (4) připravila strategii pro další rozvoj jaderné energetiky v České republice včetně stanovení plánu pro výstavbu nových jaderných zdrojů,
- (5) vypracovala kvalitní a dlouhodobou státní energetickou koncepci, která provede Českou republiku procesem dekarbonizace a zároveň zaručí dostatečné množství energie pro české občany a firmy za přijatelné ceny, a
- (6) prověřila možnosti využívání finančních prostředků dostupných z evropských fondů k financování rozvoje distribuční soustavy či přenosové soustavy v České republice.“

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Zahajuji hlasování... Ne? (Námitka z pléna.) S protinávrhem. Tak prosím.

Poslanec Radek Rozvoral: Já bych chtěl jenom požádat, abychom bod 2 hlasovali zvlášť, jestli by to šlo.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Prosím pana zpravodaje tedy.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Dobře. V tom případě budeme nyní hlasovat bod číslo 1, 3, 4, 5, 6 naráz a poté budeme hlasovat bod číslo 2 úplně zvlášť. Čili můžeme hlasovat v tuto chvíli bod 1 až 6 s výjimkou bodu 2.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Dobře. To znamená, z toho načteného usnesení budeme nyní hlasovat tedy body 1, 3 až 6, vyjma bodu 2, který se bude hlasovat samostatně. Možná by bylo lepší to hlasovat opačně, ale dobře, nechám na vás tu proceduru.

Takže nejprve 1, 3 až 6.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 17, přihlášeno 150 poslankyň a poslanců, pro 96, proti nikdo. Návrh byl přijat.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: A nyní tedy budeme hlasovat bod číslo 2 samostatně.

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 18, přihlášeno 151 poslanců a poslankyň, pro 82, proti nikdo. Návrh byl přijat.

Tím jsme se vypořádali se všemi návrhy usnesení. Já jenom si dovolím připomenout, že budeme muset již schůzi ukončit, protože máme deset minut do začátku další schůze. Pro případné přihlášené jenom tuto informaci, abychom věděli, že potřebujeme časovou rezervu.

Děkuji, tím pádem končím tento bod a připomínám, že za zhruba deset minut, osm minut bude zahájena 85. schůze Poslanecké sněmovny.

Tím, že jsme projednali pořad 84. schůze Poslanecké sněmovny, tuto schůzi končím. Děkuji.

(Schůze skončila v 15.52 hodin.)